

РЕПУБЛИКА БЪЛГАРИЯ
МИНИСТЕРСКИ СЪВЕТ

ДОКЛАД ЗА
СЪСТОЯНИЕТО НА
АДМИНИСТРАЦИЯТА

2013

СЪСТОЯНИЕТО НА АДМИНИСТРАЦИЯТА

СЪДЪРЖАНИЕ

I. Развитие и оптимизиране на административните структури	3
I.1. Динамика в развитието на административните структури	3
I.2. Дейност и функции	4
II. Човешки ресурси	6
II.1. Численост	6
II.2. Назначаване на служители в държавната администрация	14
II.3. Обучения	16
II.4. Оценка на изпълнението	17
II.5. Заплащане	19
II.6. Отпуски на служителите в държавната администрация	23
II.7. Прекратяване на правоотношения	24
II.8. Придобиване право на пенсия за осигурителен стаж и възраст	25
III. Административно обслужване и регулиране	6
III.1. Организация на административното обслужване	27
III.2. Управление на качеството	34
III.3. Добри практики	37
III.4. Регулаторни режими	37
IV. Електронно управление	41
IV.1. Състояние на администрацията	42
IV.2. Информационна сигурност	55
V. Информационно-комуникационна безопасност	57
V.1. Безопасност с хардуер и софтуер	58
V.2. Комуникационна безопасност на държавната администрация	60
VI. Достъп до обществена информация	62
VI.1. Организация на достъпа до обществена информация	62
VI.2. Административен капацитет за осигуряване на достъпа до информация	64
VI.3. Процедури за разглеждане на искания за достъп до обществена информация	64
VII. Установяване на административни нарушения и налагане на административни наказания	68
VII.1. Нормативна уредба	68
VII.2. Органи и администрации с административнонаказателни правомощия и функции	69
VII.3. Административнонаказателна дейност на администрациите	69-71

VIII. Анतिकорупционни мерки.....	74
VIII.1. Стратегическо планиране на превенцията и противодействието на корупцията	74
VIII.2. Дейност на специализираните структури в изпълнителната власт за противодействие на корупцията	75
VIII.3. Противодействие на проявите на корупция.....	78
VIII.4. Обучение по превенция и противодействие на корупцията	83
VIII.5. Действия за повишаване на общественото доверие в професионализма и морала на служителите и за издигане престижа на държавната служба	84
VIII.6. Дисциплинарна отговорност на служителите в администрацията	85
IX. Проекти в подкрепа на модернизирането на държавната администрация.....	86
IX.1. Проекти, финансирани от държавния бюджет	86
IX.2. Проекти, финансирани от ЕС и други чуждестранни донори	87
IX.3. Административен капацитет в областта на програмирането и управлението на проекти и програми	88
Приложение 1: Административни структури, 2013 година.....	90
Приложение 2: Административни структури, които попълват информация в Системата за самооценка на административното обслужване, 2013 г.....	94
Приложение 3: Брой предоставени услуги от администрациите, 2013 г.....	97
Приложение 4: Документи, осигурявани по служебен път от централната администрация, 2013 г.....	103
Приложение 5: Електронни услуги, предоставяни на ниво 4 „Извършване на сделки, включително заплащане и доставка“, 2013 г.	115
Списък на съкращенията	119

СЪДЪРЖАНИЕ НА ГРАФИКИТЕ И ТАБЛИЦИТЕ

Таблица II-1: Щатна численост в министерствата, 2010 г. – 2013 г.	8
Таблица II-2: Щатна численост в централната администрация, 2010 г. – 2013 г.	9
Таблица II-3: Щатна численост в териториалната администрация, 2010 г. – 2013 г.	9
Графика II-2: Длъжности в администрацията по вид правоотношение, 2013 г.	10
Таблица II-4: Незаети щатни бройки в администрацията, 2011 г.-2013 г.	13
Таблица II-5: Незаети щатни бройки за повече от 6 месеца в администрацията, 2011 – 2013 г.	13
Графика II-3: Процентно съотношение на получените атестационни оценки спрямо общия брой на атестираните служители.....	19
Графика II-4: Стойности на основните месечни заплати, средно по длъжности (медиана) към 1 юли 2013 г.	22
Графика II-5: Неизползвани отпуски за отчетния период 2010 г.-2013 г. средно на един служител.	23
Графика II-6: Неизползвани отпуски за години преди отчетния период – 2011 г.-2013 г. средно на един служител.....	23
Графика III-1: Административни услуги и регулаторни режими	28
Графика III-2: Предоставени услуги, брой, 2013 г.	29
Графика III-3: Сравнителни данни за административните структури, осигуряващи единство за достъп при предоставяне на административни услуги	30
Графика III-4: Осигуряване на документи по служебен път, 2013 г.	32
Графика III-5: Канали за предоставяне на информация на потребителите на административни услуги, 2011 – 2013 г.	33
Таблица III-1: Ниво на предоставяне на услуги по електронен път, 2013 г.	34
Графика IV-1: Възлагане процеса на планиране, управление и прилагане на електронното управление, йерархично ниво	43
Графика IV-2: Осигуреност с административен капацитет за е-управление, брой администрации	43
Графика IV-3: Роли, права и задължения на екипите, ангажирани с електронното управление	44
Графика IV-4: Участие на НПО и външни експерти при обсъждане на въпроси за електронното управление.....	44
Графика IV-5: Администрации, работещи с електронно подписани документи, брой.....	45
Графика IV-6: Необходими ресурси за развитие на ИТ сектора.....	45
Графика IV-7: Издадени цифрови сертификати	46
Графика IV-8: Служители, преминали обучение по е-управление, брой.....	47
Графика IV-9: Администрации, предлагащи електронни административни услуги, 2013 г.	47
Графика IV-11: Портали, през които са достъпни електронни услуги, 2013 г.	48
Графика IV-12: Подадени заявления за електронни административни услуги	49
Графика IV-13: Администрации с най-много подадени заявления за ЕАУ през 2013 г.	49
Графика IV-14: Администрации, които поддържат регистри, и администрации, чиито регистри обменят и интегрират данни с други регистри, брой администрации.....	50
Графика IV-15: Използване на ГИС за предоставяне на електронни услуги, брой администрации, 2013 г.	50
Графика IV-16: Администрации с въведена в експлоатация ГИС, брой администрации	51
Графика IV-17: Използване на специализиран ГИС софтуер	51
Графика IV-18: Обмен на информация между ГИС системата и други информационни системи	51
Графика IV-19: Услуги, предоставяни от внедрените в администрациите ГИС	52
Графика IV-16: Удостоверени административни информационни системи, брой администрации.....	54
Графика IV-17: План за действие при непредвидени ситуации, свързани с информационна сигурност, 2013 г.	55
Графика IV-18: Служители, отговарящи за информационната сигурност, 2013 г.	55
Графика IV-19: Отговорности, свързани с информационната сигурност, 2013 г.	56

Графика IV-20: Участие в международни групи и организации, работещи в областта на информационната сигурност, брой администрации, 2013 г.	56
Графика IV-21: Наличие на система за управление на информационната сигурност по БДС 27001, брой администрации, 2013 г.	57
Графика V-1: Администрации, които нямат системи за управление, %	59
Графика V-2: Процесорна честота на компютрите в администрацията	60
Графика V-3: Алтернативни на ЕЕСМДА източници на интернет и разходи за тях.....	60
Графика V-4: Активни телефонни номера и разходи за тях.....	61
Графика V-5: Служители, работещи в областта на ИКТ в администрацията.....	62
Графика V-6: Звена за развитие на ИКТ, брой.....	62
Графика VI-1: Форми на предоставяне на ДООИ, брой администрации	63
Графика VI-2: Приемане на е-заявления за ДООИ, брой администрации	64
Графика VI-3: Постъпили заявления от субекти на правото на ДООИ	65
Графика VI-6: Откази за предоставяне на информация, брой.....	67
Графика VI-7: Основания за отказ от предоставяне на ДООИ	68
Графика VII-1: Брой администрации, звена и служители с функции по установяване и налагане на административни нарушения и наказания (АНН) 2012 – 2013 г.	70
Графика VII-2: Администрации с най-голям брой служители с функции по установяване и налагане на АНН 2013 г.	70
Графика VII-3: Съставени актове за установяване на административни нарушения и издадени наказателни постановления 2012 – 2013 г.	71
Графика VII-4: Основания за прекратяване на административнонаказателни производства 2013 г.	72
Графика VII-5: Видове наложени административни наказания 2013 г.	73
Графика VII-6: Наложени глоби в администрацията 2012 – 2013 г.	74
Графика VII-7: Събрани глоби в администрацията 2012 – 2013 г.	74
Графика VIII-1: Инспекторати в администрацията, 2013 г.	78
Графика VIII-2: Служители в инспекторатите в централната и в териториалната администрация, 2013 г.	78
Графика VIII-3: Щатни бройки в инспекторатите, 2013 г.	79
Графика VIII-4: Инспекторати с щатна численост по-малка или равна на 5, брой, 2013 г.	79
Графика VIII-5: Използвани механизми за получаване на сигнали и осъществяване на обратна връзка с потребителите, брой администрации.....	80
Графика VIII-6: Постъпили сигнали за нарушения в администрацията, общ брой.....	80
Графика VIII-7: Получени сигнали за нарушения в администрацията, видове.....	81
Графика VIII-8: Извършени проверки по сигнали, 2013 г.	82
Графика VIII-9: Обучени служители за противодействие на корупцията по теми (брой).....	84
Графика VIII-10: Необходимост от обучение по превенция и противодействие на корупцията (теми), 2013 г.	84
Таблица VIII-1: Наложени дисциплинарни наказания на служители по СПО, 2013 г.	85
Таблица VIII-2: Наложени дисциплинарни наказания на служители по ТПО, 2013 г.	86
Графика IX-1: Договорени и платени средства по проекти в подкрепа на модернизирането на държавната администрация	88
Графика IX-2: Необходимост от допълнително обучение на служителите, работещи в областта на програмирането и управлението на проекти и/или програми, финансирани от държавния бюджет, от ЕС или други чуждестранни донори, 2013 г.	89

Докладът за състоянието на администрацията се изготвя ежегодно в изпълнение на чл. 62 от Закона за администрацията.

Основната част от информацията се набира чрез Информационната система за попълване на отчетните доклади за състоянието на администрацията (ИСПОДСА). Съдържанието е структурирано по теми в раздели, които са съобразени с програмата на Правителството и приоритетите в областта на развитието и реформите в държавната администрация и изграждането на административния капацитет.

В доклада е обобщена и анализирана информация от 586 административни структури, прилагащи Закона за администрацията (*Приложение 1*). За целите на доклада районните администрации в градовете с районно деление (София, Пловдив и Варна) са разгледани като самостоятелни администрации.

В периода 2 януари – 28 февруари 2014 г. администрациите са отговорили на 326 въпроса чрез попълване на информацията в системата. В рамките на срока 6 администрации не са утвърдили отчетните си доклади, а данните им са приети служебно от координатор на ИСПОДСА. Това са: Министерство на външните работи, общинските администрации Куклен, Рудозем, Самоков, Силистра, както и дирекция на природен парк „Българка“.

Докладът за състоянието на администрацията за 2013 г. се основава на подадената от администрациите информация и данни, които са актуални към 31 декември 2013 г. Информацията в раздел „Човешки ресурси“, подраздел „Заплащане“ е подготвена от дирекция „Модернизация на администрацията“ – секретариат на Съвета за административната реформа в Администрацията на Министерския съвет и се базира на данни, актуални към 1 юли 2013 г.

За оценката на състоянието на административното обслужване са ползвани данни, подадени от администрациите в Системата за самооценка на административното обслужване (ССАО). В доклада е обобщена и анализирана информация от 518 административни структури в системата на изпълнителната власт, които предоставят административни услуги (*Приложение 2*).

За регулаторните режими са използвани обобщените отчети на администрациите във връзка с изпълнение на мерките по Плана за действие за намаляване с 20 на сто на административната тежест от законодателство, което съдържа национални и транспонирани европейски изисквания за периода 2012 – 2014 г.

В раздел „Информационно-комуникационна обезпеченост“ са включени данни от Системата за управление на лицензите в държавната администрация, във връзка с договорите за доставка на софтуерни продукти на Майкрософт за нуждите на държавната администрация, както и за софтуерна осигуровка на лицензи с придобито безсрочно право на ползване в административните структури и в съдебната система.

В раздел „Проекти в подкрепа на модернизиранието на държавната администрация“ се съдържат данни и от Информационната система за управление и наблюдение на структурните инструменти на Европейския съюз в България (ИСУН).

Основните теми, които са включени в Доклада за състоянието на администрацията за 2013 г. са:

- Развитие и оптимизиране на административните структури – новосъздадени, преобразувани и преименувани структури, прехвърляне на функции от администрациите;
- Човешки ресурси – щатна численост, конкурсни процедури и назначаване на служителите, обучения на служителите, оценка на изпълнението и заплащане, отпуски на служителите в държавната администрация и прекратяване на правоотношенията;
- Административно обслужване и регулиране – организация на административното обслужване, управление на качеството при предоставяне на административните услуги, добри практики и регулаторни режими;

- Електронно управление – развитие на процеса на планиране, управление и прилагане на електронното управление и информационна сигурност;
- Информационно-комуникационна обезпеченост – материално-техническа, комуникационна и кадрова обезпеченост на държавната администрация;
- Достъп до обществена информация (ДОИ) – организация на достъпа до обществена информация, осигуреност с административен капацитет за предоставяне на ДОИ и процедури за разглеждане на искания за ДОИ;
- Установяване на административни нарушения и налагане на административни наказания – нормативна уредба, органи и администрации с административнонаказателни правомощия и функции и административнонаказателна дейност на администрациите;
- Антикоруptionни мерки – стратегическо планиране на превенцията и противодействието на корупцията, дейност на специализираните структури в изпълнителната власт за противодействие на корупцията, противодействие на проявите на корупция и дисциплинарна отговорност на служителите в администрацията;
- Проекти в подкрепа на модернизиране на държавната администрация – проекти, финансирани от държавния бюджет, оперативни програми и други чужди донори.

През 2013 г. за първи път се отчетат:

- Министерство на инвестиционното проектиране;
- Националният съвет по цени и реимбурсиране на лекарствените продукти;
- Администрацията на Централната избирателна комисия;
- 11 дирекции на природни паркове – ПП „Беласица“, ПП „Българка“, ПП „Витоша“, ПП „Врачански балкан“, ПП „Златни пясъци“, ПП „Персина“, ПП „Рилски манастир“, ПП „Русенски Лом“, ПП „Сините камъни“, ПП „Странджа“, ПП „Шуменско плато“;
- 3 лесозащитни станции – София, Пловдив и Варна;
- Тополово стопанство – Пазарджик;
- Опитна станция за бързорастящи горскодървесни видове – Свищов;
- 2 горски семеконтролни станции – София и Пловдив;
- Опитна станция по дъбовите гори – Бургас.

Поради спецификата на своята дейност в ИСПОДСА не са въвели данни за 2013 г.:

- Държавна агенция „Национална сигурност“;
- Държавна агенция „Технически операции“ – създадена със Закона за изменение и допълнение на Закона за специални разузнавателни средства;
- Националното бюро за контрол на специалните разузнавателни средства – създадено със Закона за изменение и допълнение на Закона за специални разузнавателни средства;
- Почивна база „Слънчев бряг“;
- Почивна база „Орлица“ – Пампорово;
- Център за изследване, изграждане и усъвършенстване на способностите на НАТО за управление на кризи и реагиране при безстивия – центърът е закрит с ПМС №5 от 2014 г. и функциите му са прехвърлени към ВА „Г.С. Раковски“.

I. Развитие и оптимизиране на административните структури

I.1. Динамика в развитието на административните структури

Данните, отнасящи се до развитието и оптимизирането на административните структури за отчетната 2013 г., са събрани и обобщени на база подадената информация от администрациите в Информационната система за попълване на отчетните доклади за състоянието на администрацията (ИСПОДСА).

През 2013 г. са **създадени** 5 нови структури в системата на изпълнителната власт.

- Със Закона за изменение и допълнение на Изборния кодекс (ДВ, бр. 17 от 21.02.2013 г.) се създава **Администрация на Централната изборителна комисия**, като първостепен разпоредител с бюджетни кредити;

- С Решение на НС от 29.05.2013 г. за приемане на структура на Министерския съвет на Република България (ДВ, бр. 48 от 31.05.2013 г.) се създава **Министерство на инвестиционното проектиране**;

- Със Закона за изменение и допълнение на Закона за лекарствените продукти в хуманната медицина (ДВ, бр. 102 от 21.12.2012 г.), към министъра на здравеопазването се създава **Национален съвет по цени и реимбурсиране на лекарствените продукти**. Съветът е юридическо лице на бюджетна издръжка – второстепенен разпоредител с бюджетни кредити. Той е със статут на държавна комисия;

- Със Закона за изменение и допълнение на Закона за специални разузнавателни средства (ДВ, бр. 70 от 09.08.2013 г.) се създават **Държавна агенция "Технически операции"** и **Национално бюро за контрол на специалните разузнавателни средства**.¹

През 2013 г. с Постановление № 171 на МС от 15.08.2013 г. за изменение и допълнение на Устройствения правилник на Министерския съвет и на неговата администрация (ДВ, бр. 74 от 23.08.2013 г.) се **закрива** Спортно-оздравителен комплекс "Лозенец" като юридическо лице по чл. 60 от Закона за администрацията към Министерския съвет.

През 2013 г. са **преобразувани** следните административни структури:

С Решение на НС от 29.05.2013 г. за приемане на структура на Министерския съвет на Република България (ДВ, бр. 48 от 31.05.2013 г.) се преобразуват:

- Министерството на образованието, младежта и науката се преобразува в Министерство на образованието и науката;

- Министерството на икономиката, енергетиката и туризма се преобразува в Министерство на икономиката и енергетиката;

- Министерството на регионалното развитие и благоустройството се преобразува в Министерството на регионалното развитие;

- Министерството на физическото възпитание и спорта се преобразува в Министерство на младежта и спорта.

Със ЗИД на Закона за Държавна агенция „Национална сигурност“ (ДВ, бр. 52 от 14.06.2013 г.) Главна дирекция за борба с организираната престъпност (ГДБОП) от МВР преминава към Държавна агенция „Национална сигурност“ (ДАНС).

Вътрешни промени по функциите на отделни звена в структурата си са посочили:

¹ Поради спецификата на своята дейност посочените структури не са включени в ИСПОДСА.

■ Комисията за защита от дискриминация - с промени в Правилника за изменение и допълнение на Правилника за устройството и дейността на Комисията за защита от дискриминация (ДВ, бр. 8 от 29.01.2013 г.), дирекция "Административно-правно и информационно обслужване" в специализираната администрация се разделя на две дирекции – "Специализирано производство, анализ и превенция" и "Регионални представители";

■ Изпълнителна агенция "Автомобилна администрация" - с Постановление № 10 на МС от 14.01.2013 г. за изменение и допълнение на нормативни актове на Министерския съвет (ДВ, бр. 6 от 22.01.2013 г.), дирекциите "Автомобилна инспекция" изпълняват обединяващи и координиращи функции по отношение на включените в тях отдели и са с териториална компетентност;

■ Район Студентски, Столична община – с Решение 615 на СОС от Заседание No 52 от 21.11.2013 г., отделите "Устройство на територията, кадастър, регулация и контрол по строителството" и „Инженерна инфраструктура, благоустройство и екология" се разделят на отдели "Устройство на територията, кадастър, регулация, инженерна инфраструктура, благоустройство и екология" и "Контрол по строителството".

Като причини за **преобразуване** на администрациите са посочени: разделяне, отделяне, сливане на административни структури или звена, както и промяна на вида на администрацията.

1.2. Дейност и функции

През 2013 г. 345 (58.83%) администрации на са правили промени в устройствените си правилници (УП).

През 2013 г. нов устройствен правилник е приет в 39 администрации. Промени са извършени в УП на общо 241 (41.13%) администрации, от които 63 структури на централната администрация (ЦА) и 178 структури на териториалната администрация (ТА):

- УП е изменен един път при 197 администрации;
- УП е изменен два пъти при 26 администрации;
- УП е изменен повече от два пъти при 18 администрации.

Причините, наложили промени в УП на администрациите, както и приемането на нови, са свързани с:

- Промяна на основната щатна численост – при 111 администрации (46.10%), от които 36 ЦА и 75 ТА;
- Промяна на структурата – 96 администрации (39.80%), от които 26 ЦА и 70 ТА;
- Промяна на функциите – 24 администрации (9.96%), от които 14 ЦА и 10 ТА;
- Други причини – 14 администрации (5.81%).

През 2013 г. промяна във функциите е извършена в 126 администрации, поради следните причини:

- Отпадане на функции – 18 (14.28%) администрации;
- Разширяване на функции – 51 (40.47%) администрации;
- Прецизиране на функции – 46 (36.51%) администрации;
- Други причини – 11 (8.73%).

Прехвърляне на функции през 2013 г.:

- Център "Фонд за асистирана репродукция" прехвърля финансирането на дейности по репродукция към НЗОК;
- Български институт по метрология прехвърля утвърждаването на типове и модификации на игрално оборудване към Държавната комисия по хазарта;
- Държавна агенция за метрологичен и технически надзор прехвърля функциите по регистриране на сервизни фирми за сервизно обслужване на фискални устройства към Българския институт по метрология;
- Министерство на вътрешните работи прехвърля функциите по осигуряване и прилагане на СРС към Държавна агенция „Технически операции“ (ДАТО);
- Министерство на образованието и науката прехвърля функциите на дирекция „Младеж“ към Министерството на младежта и спорта;
- Министерство на здравеопазването прехвърля функциите по обезпечаване на дейността по формиране на цените и по реимбурсиране на лекарствените продукти към Националния съвет по цени и реимбурсиране на лекарствените продукти.

569 администрации са посочили, че нямат **изнесени дейности извън прякото бюджетно финансиране**. 17 структури са заявили, че имат такива дейности. Това са: Държавна агенция за метрологичен и технически надзор, общините Банско, Велико Търново Гулянци, Добрич, Долни чифлик, Костенец, Костинброд, Кубрат, Разград, Симитли, Сливница, Смядово, Троян, Тунджа, Дирекция "Национален парк Пирин" и Регионална здравна инспекция – Варна.

580 администрации са посочили, че нямат функции, които могат да бъдат **децентрализирани**.

ИА "Проучване и поддържане на река Дунав", Министерство на културата, областна администрация Благоевград и общините Борино, Враца, Разград са посочили че имат функции, които могат да бъдат децентрализирани.

През 2013 г. са извършени 99 (13 ЦА и 86 ТА) **функционални анализи** на административни структури (през 2012 г. броят им е бил 73). При 80 (7 ЦА и 73 ТА) от тях е използвана Единната методология за провеждане на функционален анализ в държавната администрация, което гарантира единен подход при провеждането им. За сравнение през 2012 г. тази методология е използвана едва от 38 администрации. През отчетната година 59 (2 ЦА и 57 ТА) администрации сочат, че проведеният функционален анализ е финансиран от Оперативна програма „Административен капацитет“ (ОПАК), докато през 2012 г. структурите са 9.

Администрациите посочват следните проблеми, които са решени в резултат на проведения функционален анализ:

- Подобряване на организацията, работните процеси и координацията в рамките на структурата – 82 администрации;
- Разработване и усъвършенстване на методологии, вътрешни правила и процедури – 60 администрации;
- Разработване на инструкции и наръчници за осъществяване на конкретни функции за управление и развитие на организацията, за обмен на добри практики – 33 администрации;
- Предложения за оптимизиране на числеността, на възрастовото разпределение и съотношението мъже/жени – 14 администрации;

- Разработени предложения за промени в нормативната уредба и устройствения правилник, за преразпределение на функциите и дейностите, с цел избягване на дублиране на функции на звената, обединяване на структури, постигане на по-голяма ефективност и ефикасност на администрацията чрез прехвърляне на дейности – 55 администрации.;
- Други проблеми – 6 администрации.

Много от администрациите са използвали функционалния анализ, за да решат 2 и повече проблеми.

В 156 (26.62%) администрации (ЦА – 42, ТА – 114) са въведени правила и методики за провеждане на мониторинг, контрол и последваща оценка по приемане на законодателството и политиките.

При 22 администрации (3 ЦА, областна администрация Благоевград и 18 общински администрации), разработването на тези правила и методики са финансирани от ОПАК, докато през 2012 г. са били само 6.

Проектите на нормативни актове, разработени през 2013 г., придружени от оценки на въздействието, изготвени въз основа на унифицирани методологии и наръчници/инструкции за изготвянето на оценки на въздействието от администрациите са в следните области:

- Икономика – 31;
- Засягащи потребителите – 23;
- Оценка на социалното въздействие – 15;
- Законодателство – 21

През отчетната 2013 г. са направени 2 оценки на въздействието, финансирани от ОПАК в общините Симитли и Рудозем.

II. Човешки ресурси²

II.1. Численост

По данни, подадени от административните структури в ИСПОДСА, **щатната численост на държавната администрация към 31 декември 2013 г. е общо 144 832.5 щатни бройки** (144 875 щ. бр. за 2012 г.). Намалението спрямо предходната година е 0.03%, като следва да се има предвид, че **през 2013 г. за първи път се отчетат:**

- Министерство на инвестиционното проектиране с обща щатна численост от 125 щ. бр.;
- Националният съвет по цени и реимбурсиране на лекарствените продукти с обща щатна численост от 45 щ. бр.;
- Администрация на Централната изборителна комисия с обща щатна численост от 14 щ. бр.;
- специализираните териториални звена на Изпълнителна агенция по горите, както следва:
 - 11 дирекции на природни паркове с обща щатна численост от 95 щ. бр.;

² В раздел „Човешки ресурси“ е използвана информация, предоставена от администрациите чрез ИСПОСА. Данните за 2013 г. в подраздел II.5. „Залпащане“ са предоставени от дирекция „Модернизация на администрацията“, секретариат на Съвета за административната реформа.

- 3 лесозащитни станции с обща щатна численост от 42 щ. бр.;
- Тополово стопанство – Пазарджик с обща щатна численост от 35 щ. бр.;
- Опитна станция за бързорастящи горскодървесни видове – Свищов с обща щатна численост от 32 щ. бр.;
- 2 горски семеконтролни станции с обща щатна численост от 25 щ. бр.;
- Опитна станция по дъбовите гори – Бургас с обща щатна численост от 20 щ. бр.

Съпоставянето на общата щатна численост само на тези администрации, които са се отчели през 2012 и 2013 г. показва, че числеността им **намалява с 0.3%** (от 144 875 щ. бр. през 2012 г. на 144 399.5 щ. бр. през 2013 г.).

Числеността на административните структури, прилагачи Закона за администрацията (без МВР) е **89 919.5 щ. бр.** (89 705 през 2012 г.). **В посочената обща щатна численост се включват и данните на:**

- Националният осигурителен институт (НОИ) – 3 662 щ. бр. при 3 735 една година по-рано (намаление с 2%);
- Националната здравноосигурителна каса (НЗОК) – 2 261 щ. бр. при 2 273 щ. бр. една година по-рано (намаление с 0.5%);
- Държавен фонд „Земеделие“ (ДФЗ) – 1 660 щ. бр., без промяна спрямо 2012 г.;
- Главна дирекция „Изпълнение на наказанията“ (ГДИН) – 4 597 щ. бр. при 4 608 щ. бр. една година по-рано (намаление с 0.2%);
- Главна дирекция „Охрана“ (ГДО) – 1 461 щ. бр., без промяна спрямо 2012 г.;
- Контролно-техническа инспекция (КТИ) – 126 щ. бр. при 134 щ. бр. една година по-рано (намаление с 6%);
- Съвет за електронни медии (СЕМ) – 67 щ. бр., без промяна спрямо 2012 г.;
- Център за превенция и противодействие на корупцията и организираната престъпност (БОРКОР) – 40 щ. бр., без промяна спрямо 2012 г., които се отчитат за втора поредна година в ИСПОДСА.³

Щатните бройки в централната администрация (ЦА) са 111 950 (заедно с МВР) и представляват 77.3% от числеността на администрацията (112 242 щ. бр. и 77.5% през 2012 г.). В териториалната администрация щатове са 32 882.5 или 22.7% спрямо общата численост на администрацията (съответно 32 633 и 22.5% през 2012 г.).

Към 31 декември на отчетната година **министерствата са с численост от 62 213 щ. бр. при 62 497 щ. бр.** през 2012 г. (намаление с 0.3% спрямо предходната отчетна година).

Общата щатна численост на Министерството на вътрешните работи (МВР) **намалява с 0.5%** спрямо 2012 г. (54 913 щ. бр. за 2013 г., 55 170 щ. бр. за 2012 г.). В рамките на отчетния период са прехвърлени 257 щатни бройки от МВР към Държавна агенция за бежанците (160 щ. бр.) и болница „Лозенец“ (97 щ. бр.).

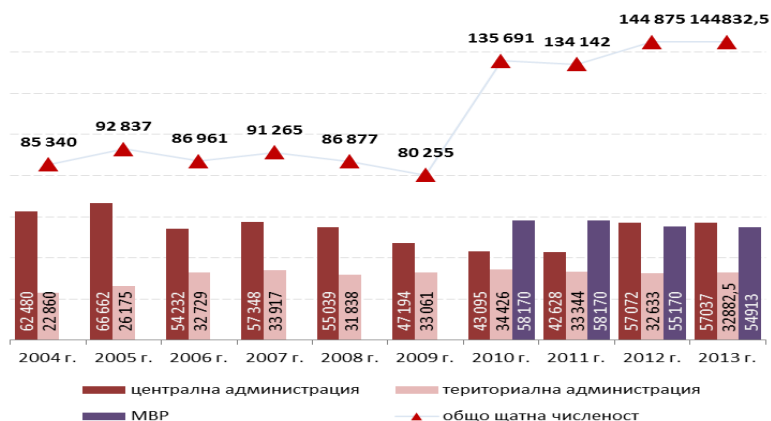
Без МВР останалите министерства отчитат **обща щатна численост от 7 300 щ. бр.**, в т. ч. новосъздаденото Министерство на инвестиционното проектиране (125 щ. бр.), при 7 327 щ. бр. през 2012 г. (намаление с 0.4% спрямо предходната отчетна година).

В рамките на отчетния период Министерство на здравеопазването отчита най-голямо намаление на щатната си численост – 10%, следвано от Министерство на регионалното развитие – намаление от 8.5%.

³ Отчитането в ИСПОДСА на посочените администрации е във връзка с § 85 от ЗИД на ЗДСл (ДВ, бр. 38 от 2012 г.).

В случая с Министерство на здравеопазването е извършено прехвърляне на щ. бр. към новосъздадения Националният съвет по цени и реимбурсиране на лекарствените продукти, а при Министерство на регионалното развитие – към новосформираното Министерство на инвестиционното проектиране.

През 2013 г. нарастване на щатната численост отчита единствено Министерство на правосъдието – от 257 щ. бр. през 2012 г. на 264 щ. бр. през настоящия отчетен период или нарастване с 2.7%. Нарастването е за сметка на прехвърлени щатни бройки от ГД „Изпълнение на наказанията“. Всички останали министерства отчитат намаление на основната си щатна численост – от 0.6% в Министерство на финансите до 3.1% за Министерство на околната среда и водите и 3.2% за Министерство на образованието и науката.

Източник: Администрация на Министерския съвет

Графика II-1: Щатна численост на администрацията по доклад⁴

Численост на министерствата:

Министерство	2010 г.	2011 г.	2012 г.	2013 г.
МВНР	1 480	1 480	1 350	1 344
МВР	58 170	58 170	55 170	54 913
МЗ	276	281	281	253
МЗХ	546	581	610	602
МИЕ	659	688	854	846***
МИП	-	-	-	125
МК	155	155	155	147
МОН	457	468	467	452**
МОСВ	476	452	450	436
МО	613	476	781*	781*
МП	256	257	257**	264
МРР	642	651	651	596
МТИТС	319	335	335**	334
МТСП	319	315	310	301
ММС	175	175	175	172
МФ	635	627	651	647**

*В посочената обща щатна численост на МО за 2010 и за 2011 г. са включени само служителите, назначени по СПО по смисъла на ЗДСл и по ТПО. В отчетните данни за 2012 г. са включени служителите, назначени по СПО по ЗДСл, по СПО по ЗОВСРБ, както и по ТПО.

**Посочената обща щатна численост на МП, МТИТС, МФ и МОН, включва длъжностите по чл. 19а от ЗА, които не са включени в щатната численост по устройствен правилник, в т.ч. „министър“.

***Посочената обща щатна численост на МИЕ е по Устройствен правилник (ДВ, бр. 79 от 10.09.2013 г.) и не отчита намалението на общата щатна численост с промени в УП (ДВ, бр. 110 от 21.12.2013 г., в сила от 21.12.2013 г.)

Източник: Администрация на Министерския съвет

Таблица II-1: Щатна численост в министерствата, 2010 г. – 2013 г.

⁴ В Доклада за състоянието на администрацията през 2006 г. не е включена числеността на 4 административни структури, които не са се отделили – Национална ветеринарномедицинска служба, областна администрация София, общините Доспат и Приморско и 2 структури, които не са попълнили раздел „Държавна служба“ на ИСПОДСА – МО и МВР.

В Доклада за състоянието на администрацията през 2009 г., 2010 г. и 2011 г. не е включена числеността на Главна дирекция „Охрана“ и Главна дирекция „Изпълнение на наказанията“ (ВРБК към министъра на правосъдието).

През 2013 г. администрациите на държавните комисии отчитат нарастване на числеността, което се дължи на **новосъздадения** Национален съвет по цени и реимбурсиране на лекарствените продукти. А промяната на числеността на държавните агенции се дължи на увеличената щатна численост на Държавната агенция за бежанците – от 133 щ. бр. през 2012 г. на 293 щ. бр. през 2013 г.

Административни структури	2010 г.	2011 г.	2012 г.	2013 г.
Изпълнителни агенции	13 748	13 745	13 536	13 500
Държавни агенции	2 737	2 730	2 721	2 881
Държавни комисии	473	497	506	550*
Структури, създадени със закон	16 978	16 951	24 768**	24 642**
Структури, създадени с ПМС	364	360	491***	491***
Структури, отчитащи се пред НС	1 157	1 188	7 263****	7 245****
Министерства	65 178	65 111	62 497	62 213

*Данните включват и щатната численост на Национален съвет по цени и реимбурсиране на лекарствените продукти

**Данните включват и щатната численост на ГДИН, ГДО, ДФЗ, и КТИ.

*** Данните включват и числеността на БОРКОР.

**** Данните включват и числеността на НОИ, НЗОК и СЕМ.

Източник: Администрация на Министерския съвет

Таблица II-2: Щатна численост в централната администрация, 2010 г. – 2013 г.

Общата щатна численост на териториалната администрация (ТА) през 2013 г. е 32 882.5 щ. бр. (32 631 щ. бр. за 2012 г.).

Административни структури	2010 г.	2011 г.	2012 г.	2013 г.
Областни администрации	1 068	1 068	1 068	967
Общински администрации	23 015	22 980	22 248	22 383.5
Общински администрации на райони	1 884	1 920	1 925	1 934
Специализирани териториални администрации	8 459	7 375	7 390	7 598

Източник: Администрация на Министерския съвет

Таблица II-3: Щатна численост в териториалната администрация, 2010 г. – 2013 г.

През отчетната 2013 г. единствено в областните администрации се наблюдава значима промяна – намаление на общата щатна численост с 9.5%.

По-голямата численост на специализираната териториална администрация (СТА) в сравнение с предходната година се дължи на това, че през 2013 г. **за първи път се отчитат:**

- 11 дирекции на природни паркове с обща щатна численост от 95 щ. бр.;
- 3 лесозащитни станции с обща щатна численост от 42 щ. бр.;
- Тополово стопанство – Пазарджик с обща щатна численост от 35 щ. бр.;
- Опитна станция за бързорастящи горскодървесни видове – Свищов с обща щатна численост от 32 щ. бр.;
- 2 горски семеконтролни станции с обща щатна численост от 25 щ. бр.;
- Опитна станция по дъбовите гори – Бургас с обща щатна численост от 20 щ. бр.

Съпоставянето на общата щатна численост само на тези СТА, които са се отчели през 2012 г. и 2013 г., показва, че числеността им намалява незначително – с 0.6%.

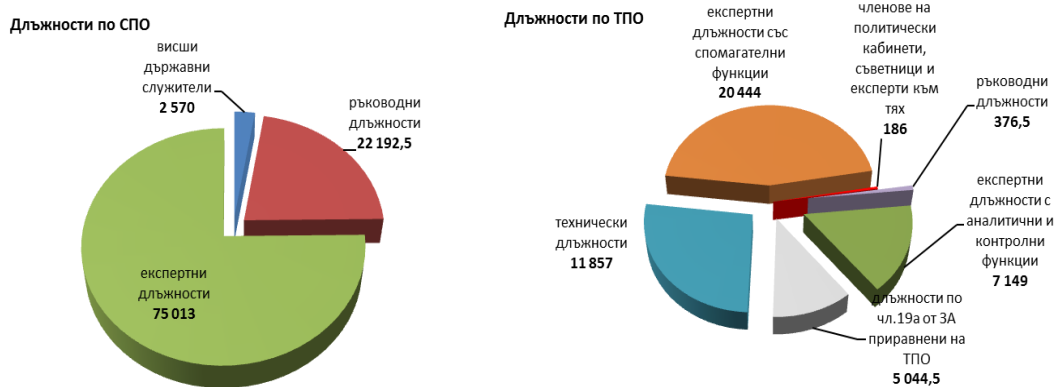
II.1.1. Щатна численост по вид на правоотношението

Длъжностите в администрацията могат да бъдат заемани по трудово правоотношение (ТПО) или по служебно правоотношение (СПО), съгласно Закона за държавния служител, Закона за Министерството на вътрешните работи, Закона за

отбраната и въоръжените сили на Република България, Закона за изпълнение на наказанията (във връзка със ЗМВР), Закон за съдебната власт (във връзка със ЗМВР) или на Закона за дипломатическата служба. Делът на щатните бройки, определени за заемане по СПО е 68.9% при дял от 69.8% една година по-рано. Делът на щатните бройки, определени за заемане по трудово правоотношение е 31.1% при 30.2% една година по-рано.

Щатните бройки, определени за заемане по служебно правоотношение към 31 декември 2013 г. са 99 775.5 при 101 187 една година по-рано (намаление с 1.4%), в т.ч.:

- 47 213 щ. бр. в МВР по ЗМВР (48 339 щ. бр. през 2012 г., намаление с 2.3%, в резултат на провеждани реформи в министерството и изменение на законите за ДАНС и за специалните разузнавателни средства);
- 4 251 щ. бр. по СПО по ЗМВР във връзка със ЗИНЗС в ГДИН (4 259 щ. бр. през 2012 г.);
- 1 453 щ. бр. по СПО по ЗМВР във връзка със ЗСВ в ГДО (1 453 щ. бр. през 2012 г.);
- 458 щ. бр. по СПО по ЗДС в МВНР (517 щ. бр. през 2012 г.);
- 281 щ. бр. по ЗОВСРБ в МО (269 щ.бр. през 2012 г.).

Източник: Администрация на Министерския съвет

Графика II-2: Длъжности в администрацията по вид правоотношение, 2013 г.

В структурите извън МВР щатните бройки, определени за заемане по СПО са 52 562.5, а относителният им дял спрямо общата щатна численост е 58.5% (52 848.5 и 58.9% през 2012 г.).

Щатните бройки за заемане по трудово правоотношение в края на 2013 г. са 45 057 или 31,1% от общата численост (43 687 или 30.2% през 2012 г.), в т.ч. 7 700 щ. бр. в МВР (6 831 щ. бр. за 2012 г.).

В отчетите се структури извън МВР щатните бройки, определени за заемане по ТПО са 37 357 и представляват 41,5% от числеността на тези административни структури (36 856.5 щ. бр. при 41.1% през 2012 г.).

През 2013 г. общата щатна численост на общинските администрации, в т.ч. числеността на общинските администрации на райони е 24 317.5 щ. бр. при 24 174 щ. бр. една година по-рано (нарастване с 0.6%). По абсолютни стойности броят на щатовете по СПО през 2013 г. нараства незначително – от 5 611 през 2012 г. на 5 664 през 2013 г. И през 2013 г. делът на щатовете по СПО в общинските администрации намалява с 0.4%, колкото и през 2012 г.

Наредбата за прилагане на Класификатора на длъжностите в администрацията (НПКДА) – чл. 3, ал. 5, дава възможност в общинските администрации да се назначават по ТПО служители на експертни длъжности с аналитични и/или контролни функции.

През 2013 г. броят на общинските администрации, които са се възползвали от правото дадено им от чл. 3, ал. 5 от НПКДА и не са определили щатни бройки за експерти по СПО е 26 (25 през 2012 г.).

Общо 47 общински администрации, в т.ч. общински администрации на райони отчитат, че в техните структури няма щатни бройки за висши държавни служители, определени за заемане по СПО (55 през 2012 г.), а 55 общински администрации – за наличие на щатни бройки за ръководни длъжности по СПО (54 през 2012 г.).

От отчетите се през 2013 г. структури в централната администрация 8 не прилагат ЗДСл, в т. ч.:

- 3 структури, създадени със закон – Национален компенсационен жилищен фонд, Фонд "Социална закрила", Фонд "Условия на труд";

- 4 структури, създадени с ПМС – Национален студентски дом, Център "Фонд за асистирана репродукция", Център "Фонд за лечение на деца", Център за развитие на човешките ресурси и регионални инициативи;

- 1 изпълнителна агенция – Национален институт за помирение и арбитраж.

II.1.2. Щатна численост за ръководни и експертни длъжности

Щатните бройки, определени за заемане от служители, назначени на ръководна длъжност през 2013 г. са 25 139 щ. бр. при 26 713 щ. бр. една година по-рано (намаление с 5.9%). Относителният им дял спрямо общата щатна численост е 17.4% при 18.4% една година по-рано (намаление с 5.4%)⁵. В администрациите без МВР техният брой е 9 626 щ. бр. при 9 627 щ. бр. една година по-рано и остава практически без промяна. Относителният дял на щатовете за ръководни длъжности спрямо общата щатна численост също остава без промяна – 10.70% през 2013 г. при 10.73% през 2012 г.

В централната администрация за заемане от служители, назначени на ръководна длъжност са определени 21 243 щ. бр., което е 19% от общата щатна численост в структурите на ЦА (20.4% през 2012 г.). В структурите без МВР техният брой е 5 730 щ. бр., което е 10% от числеността на тези структури (10.1% през 2012 г.). В териториалната администрация за заемане от служители, назначени на ръководни длъжности са определени 3 896 щ. бр., което е 11.8% от общата щатна численост на структурите на ТА през 2013 г. (11.8% през 2012 г.).

Щатните бройки, определени за заемане от служители, назначени на ръководна длъжност по СПО са общо 24 762.5 щ. бр. при 26 396 щ. бр. през 2012 г. Делът им спрямо общия брой на щатните бройки, определени за заемане по СПО е 24.8% при 26.1% през миналата година.

В структурите от централна администрация техният брой е 21 131 щ. бр. или 24% от щатовете, определени за заемане по СПО в ЦА (26.1% през 2012 г.). В ЦА без МВР техният брой е 5 618 щ. бр., което е 13.8% от всички щатни бройки, определени за заемане по СПО в тези администрации (13.8% през 2012 г.). В ТА 3 631 щ. бр. са определени за заемане от служители, назначени на ръководна длъжност по СПО, което е 30.9% от общата щатна численост по СПО.

През 2013 г. ръководните длъжности, определени за заемане по ТПО са 376.5 (317 през 2012 г.). В структурите на централна администрация те са 112 (76 през 2012 г.), а в структурите на ТА – 264.5 (241 през 2012 г.), според отчетните данни на администрациите.

⁵ Следва да се има предвид, че тъй като в ИСПОДСА, не се предоставя възможност да се отчетат данните за видовете персонал съгласно ЗМВР, тази информация се предоставя в следния вид: за „ръководни длъжности“ се включват категориите по чл. 170, ал. 1, т. 2, 3 и 4 от ЗМВР, а за „експертни длъжности“ се включват категориите по чл. 170, ал. 1, т. 5 и 6 от ЗМВР. В МВР броят на щатовете за държавни служители с висше образование (категиорите по чл. 170, ал. 1, т. 1, 2, 3 и 4) намалява от 17 086 щ. бр. на 15 513 щ.бр. (намаление с 9.2%).

Щатните бройки, определени за заемане от служители, назначени на експертни длъжности в държавната администрация през 2013 г. са **102 606 щ. бр.**, а дялът им спрямо общата щатна численост на администрацията е 70.8% (70.5% през 2012 г.). Щатовете, определени за заемане от експерти с аналитични и контролни функции са 82 162 щ. бр., а за експерти със спомагателни функции – 20 444 щ. бр.

В централната администрация щатните бройки, определени за заемане от експерти са **81 004.5**, което е 72.4% от нейната щатна численост (71.9% през 2012 г.). В рамките на отчетите се структури на **ЦА без МВР** са разкрити 48 082.5 щ. бр. за служители, назначени на експертни длъжности, което е 84.3% от общата щатна численост на тези администрации (84.6% през 2012 г.). Щатовете, определени за заемане от експерти с аналитични и контролни функции са 69 669 щ. бр., а за експерти със спомагателни функции са 11 335.5 щ. бр.

В структурите на териториалната администрация щатните бройки за експерти са **21 601.5** или 65.7% от общата щатна численост (65.5% през 2012 г.). Щатовете, определени за заемане от експерти с аналитични и контролни функции са 12 493 щ. бр., а за експерти със спомагателни функции – 9 108.5 щ. бр.

II.1.3. Незаети щатни бройки в държавната администрация

Незаетите щатни бройки в структурите на държавната администрация към **31 декември 2013 г. са 12 220.5** или 8.4% от общата щатна численост на администрацията (7.8% през 2012 г.). От тях **10 548** са в централната администрация (86.3% от всички незаети щатни бройки), а **1 672.5** са в структурите на териториалната администрация (13.7% от всички незаети щатни бройки). Незаетите щатни бройки в системата на МВР са **7 577** или 13.8% от общата щатна численост в министерството (11.8% през 2012 г.).

Разпределението на незаетите щатни бройки по вид на правоотношението показва, че тези по служебно правоотношение са **9 816 щ. бр.** (9.8% от всички щатни бройки, определени за заемане по СПО, без промяна спрямо 2012 г.). Незаетите щатни бройки, определени за заемане по СПО в структурите без МВР са 3 471 или 6.6% от щатните бройки, определени за заемане по СПО в тези администрации (6.9% през 2012 г.). В рамките на МВР незаети са **6 345 щ. бр.**, което е 13.4% от общата щатна численост по СПО в министерството (12.9% през 2012 г.) и 64.6% от всички незаети щатни бройки, определени за заемане по СПО в администрацията (63% през 2012 г.).

От щатните бройки, определените за заемане по трудово правоотношение, незаети са **2 404.5 щ. бр.** – 5.3% от общата щатна численост по това правоотношение (3.2% през 2012 г.).

Тип администрация	Вид администрация	Незаети щатни бройки*		
		Относителен дял 2011 г.	Относителен дял 2012 г.	Относителен дял 2013 г.
Централна администрация	Административни структури отчитащи се пред Народното събрание	19.2%	6.7%	7.1%
	Административни структури, създадени с ПМС	7.2%	8.4%	5.7%
	Административни структури, създадени със закон	4.3%	4.9%	4.2%
	Администрации на държавни комисии	9.5%	5.9%	9.6%
	Администрация на Министерския съвет	6.6%	5.0%	4.9%
	Държавни агенции	6.5%	6.8%	11.6%
	Изпълнителни агенции	6.4%	4.4%	4.0%

Тип администрация	Вид администрация	Незаети щатни бройки*		
		Относителен дял 2011 г.	Относителен дял 2012 г.	Относителен дял 2013 г.
	Министерства	15.2%	11.2%	12.9%
	Общо:	11.9%	8.5%	9.4%
Териториална администрация	Областни администрации	10.9%	9.2%	5.0%
	Общински администрации	5.9%	4.0%	3.8%
	Общински администрации на райони	7.3%	6.1%	5.6%
	Специализирани териториални администрации	9,7%	8,9%	8.6%
	Общо:	7.0%	5.4%	5.1%
Общо за цялата администрация:		10.7%	7.8%	8.4%

*Данните включват и МВР.

Относителните дялове са изчислени спрямо обща щатна численост по вид и тип администрация.

Източник: Администрация на Министерския съвет

Таблица II-4: Незаети щатни бройки в администрацията, 2011 г.-2013 г.

Значителна част от свободните щатни бройки – 2 300.5 са останали незаети за период повече от 6 месеца (18.8% от незаетите щатни бройки през 2013 г. при 22.1% през 2012 г.).

Тип администрация	Вид администрация	Незаети щатни бройки за повече от 6 месеца*		
		Относителен дял 2011 г.	Относителен дял 2012 г.	Относителен дял 2013 г.
Централна администрация	Административни структури отчитащи се пред Народното събрание	1.4%	4.1%	3.9%
	Административни структури, създадени с ПМС	2.9%	5.3%	3.5%
	Административни структури, създадени със закон	0.9%	2.1%	2.0%
	Администрации на държавни комисии	2.0%	2.4%	4.4%
	Администрация на Министерския съвет	2.6%	2.2%	3.0%
	Държавни агенции	2.4%	3.5%	3.5%
	Изпълнителни агенции	1.7%	1.5%	1.0%
	Министерства	0.3%	0.3%	0.2%
	Общо:	0.8%	1.2%	1.1%
Териториална администрация	Областни администрации	5.2%	5.9%	1.0%
	Общински администрации	2.8%	2.6%	2.7%
	Общински администрации на райони	3.8%	3.9%	3.7%
	Специализирани териториални администрации	4.6%	6.3%	5.4%
	Общо:	3.3%	3.7%	3.4%
Общо за цялата администрация:		1.5%	1.7%	1.6%

*Данните включват и МВР.

Относителните дялове са изчислени спрямо обща щатна численост по вид и тип администрация.

Източник: Администрация на Министерския съвет

Таблица II-5: Незаети щатни бройки за повече от 6 месеца в администрацията, 2011 – 2013 г.

От всички 586 отчели се административни структури 118 (20.1% от всички отчели се администрации през 2013 г. при 17.3% през 2012 г.) отговарят, че нямат незаети щатни бройки към 31.12.2012 г.

II.1.4. Реално заети щатни бройки в държавната администрация

През 2013 г. реално заетите щатни бройки в администрацията са 132 612 щ. бр. (91.6% от общата щатна численост на отчелите се администрации при 92.2% през 2012 г.), в т.ч. 47 336 заети щ. бр. в МВР (86.2% от общата щатна численост на министерството при 88.2% през 2012 г.).

По служебно правоотношение са заети 89 959.5 щ. бр. (67.8% от всички заети щ. бр., 68.3% през 2012 г.), като в МВР техният брой е 40 868 щ. бр. (86.3% от заетите щ. бр. в министерството, при 86.5% през 2012 г.).

Реално заетите щатни бройки в **администрацията без МВР са 85 276 щ. бр.** (94.8% от общата щатна численост на отчелите се администрации без МВР при 94.7% през 2012 г.). По служебно правоотношение са заети 49 091.5 щ. бр. (57.6% от всички заети щ. бр., 57.9% през 2012 г.), а по трудово – 36 184.5 щ. бр.

В централната администрация броят на реално заетите щатни бройки през 2013 г. е 101 402 (90.6% от общата щатна численост при 91.5% през 2012 г.). В структурите от ЦА без МВР те са 54 066 щ. бр. (94.8% от общата щатна численост на тези администрации, 94.7% през 2012 г.).

В териториалната администрация през 2013 г. са заети 31 210 щ. бр. – 94.9% от щатната численост на ТА (94.6% през 2012 г.).

Щатните бройки, заети от жени във всички структури на държавната администрация през 2013 г. са 64 450 или 48.6% от всички заети (48.7% през 2012 г.). **Щатните бройки, заети от мъже във всички структури на държавната администрация** през 2013 г. са 68 162 или 51.4% от всички заети щатни бройки (51.3% през 2012 г.).

В структурите без МВР щатните бройки, заети от жени са 54 285 щ. бр. (63.7% от реално заетите щатни бройки в тези администрации при 63.9% през 2012 г.), а от мъже – 30 991 щ. бр. (36.3% при 36.1% през 2012 г.).

II.2. Назначаване на служители в държавната администрация

В рамките на отчетния период в администрацията са извършени общо **10 174 назначения/преназначения на държавни служители по смисъла на Закона за държавния служител** (служители, назначени по СПО по ЗДСл).

Данните в този подраздел **не включват**:

- Назначените/преназначените на държавна служба в МВР на основание чл. 185 от ЗМВР;
- Назначените/преназначените на държавна служба в ГДИН на основание чл. 19, ал. 2 от ЗИНЗС във връзка с чл. 185 от ЗМВР;
- Назначените/преназначените на държавна служба в ГДО на основание чл. 393, ал. 2 от ЗСВ във връзка с чл. 185 от ЗМВР.

Най-често използваният начин за заемане на длъжности от държавни служители в администрацията през 2013 г. е **преназначаването на друга длъжност** при условията на **чл. 82, ал. 1 от ЗДСл** (ако служителят отговаря на условията за назначаване на съответната длъжност и е изразил предварително писмено съгласие за заемането ѝ). Така са назначени общо 4 340 държавни служители.

На второ място по брой назначени държавни служители е конкурсната процедура с общо 2 111 назначени⁶.

През 2013 г. са обявени 2 429 конкурсни процедури на основание ЗДСл и ЗМВР за заемане на 3 689 щ. бр., в т.ч. за заемане на 3 511 щ. бр. по СПО и за 178 щ. бр. по ТПО. През 2012 г. са обявени 3 077 конкурсни процедури на основание ЗДСл и ЗМВР за заемане на 6 315 щ. бр., в т.ч. 6 086 щ. бр. по СПО и 229 щ. бр. по ТПО.

Най-много конкурсни процедури са обявявани в общинските администрации (456 при 745 една година по-рано), министерствата (437 при 748 през 2012 г.) и административните структури, създадени със закон (426 при 378 през 2012 г.).

В рамките на отчетната година са обявени и:

- 217 конкурсни процедури за заемане на 1 146 щ. бр. по СПО в МВР;
- 121 конкурсни процедури за заемане на 170 щ. бр. по СПО в ГДИН;
- 20 конкурсни процедури за заемане на 76 щ. бр. по СПО в ГДО.

През тази отчетна година прекратените конкурсни процедури поради липса на кандидати са 60 (59 през 2012 г.). Прекратените процедури поради недопускане на нито един кандидат през 2013 г. са 36 (49 през 2012 г.). Намалява броят на конкурсните процедури, приключили без класиране – 258 при 281 през 2012 г.

В резултат на проведени 2 047 конкурсни процедури, приключили с назначение са заети 2 111 щ. бр., в т.ч. 2 024 щ. бр. по СПО и 87 щ. бр. по ТПО. От общо заетите щатни бройки по СПО:

- 170 щ. бр. са заети по СПО на основание ЗМВР във връзка със ЗИНЗС в ГДИН (403 през 2012 г.);
- 78 щ. бр. са заети по СПО на основание ЗМВР във връзка със ЗСВ в ГДО (133 през 2012 г.).

Назначаване без конкурс при условията на чл. 15 от ЗДСл е третият по честота способ за назначаване на държавни служители през 2013 г. Общо 1 094 държавни служители са назначени за определен срок за заместване на държавен служител, който отсъства от работа повече от три месеца. От тях 337 са преназначени на свободна длъжност в същата администрация при условията на чл. 82, ал. 1 от ЗДСл – ако служителят отговаря на условията за назначаване и е изразил предварително писмено съгласие за заемане на длъжността. През 2012 г. по този начин са назначени 1 256 държавни служители, 560 от които са назначени на свободна длъжност при условията на чл. 82, ал. 1 от ЗДСл в срок от 2 месеца от назначаването по чл. 15.

През 2013 г. са извършени назначения и на следните основания:

■ чл.82, ал.1, при условията на чл.82, ал.3 от ЗДСл (заемане на по-висока длъжност чрез подбор) – 912 служители;

■ чл.82, ал.2, при условията на чл.82, ал.4 от ЗДСл (по предложение на непосредствения ръководител и след преценка на органа по назначаването на по-висока длъжност до началник на отдел включително може да бъде преназначен държавен служител и без да са налице условията за минимален ранг и професионален опит; държавният служител се допуска до подбор, ако е получил най-високата годишна оценка

⁶ Данните не включват назначените чрез конкурсна процедура в МВР. Във въпрос „Конкурсни процедури през 2013 г.“ Министерството отчита общо 235 обявени конкурсни процедури, от които 217 за заемане на 1 146 щатни бройки по СПО, но не отчита колко от тях са заети. Във въпрос „Служители, назначени през 2013 г. чрез конкурсна процедура, разпределени по длъжности“ не посочва данни, нито във въпрос „Заети длъжности през 2013 г. за държавни служители по основно щатно разписание, по основание за назначаване“ в т. „Конкурсни процедури“. Данни не са отчетени и през 2011 г. и 2012 г. Следва да се отчита, се структурата на въпросите и отчетните форми в ИСПОДСА отговаря на особеностите на Закона за държавния служител, което поражда определени затруднения при отчетането на Министерство на вътрешните работи.

на изпълнението на длъжността и по отношение на него е изтекъл едногодишният срок за изпитване) – 133 служители;

■ чл.81а от ЗДСл (назначаване на длъжност в друга администрация, ако държавния служител отговаря на условията за нейното заемане и след сключване на писмено споразумение между него и органите по назначаване на двете администрации) – 232 служители;

■ чл.81б от ЗДСл (изпълняване на длъжност в друга администрация за срок до 4 години, ако държавният служител отговаря на условията за нейното заемане, едногодишният срок за изпитване е изтекъл и служебното му правоотношение е безсрочно) – 56 служители;

■ чл. 16а от ЗДСл (Държавният служител може да бъде назначаван на длъжност в администрацията по служебно правоотношение при непълно работно време) – 492 служители;

■ чл. 87а от ЗДСл (при преобразуване на администрация, при преминаване на дейност от една администрация в друга, както и при преминаване на дейност от закрыта администрация в друга, служебното правоотношение с държавния служител не се прекратява) – 172 служители.

II.3. Обучения

През 2013 г. за първи път на държавна служба са постъпили **2 241 държавни служители**.

През задължително обучение в срок от 3 месеца от назначаването – **съгласно чл. 35б, ал. 1 и ал. 2 от ЗДСл**, са преминали 382 служители – 17% от всички служители, назначени за първи път на държавна служба по смисъла на Закона за държавния служител, а още 277 служители са преминали обучението си след този срок. Общо 475 държавни служители са назначени за първи път на държавна служба **след 1 октомври 2013 г.** и за тях тримесечният срок не е изтекъл към 31.12.2013 г.

В рамките на отчетния период през задължително обучение са преминали и 1 164 държавни служители, назначени за първи път на държавна служба през 2012 г. От тях 135 са го направили в срока по чл. 35б, ал. 2 от ЗДСл, а 1 029 – след изтичане на срока.

Назначените за първи път на ръководна длъжност през 2013 г. са 587 служители и 72 от тях са преминали задължително обучение в срок от 3 месеца от назначаването си (12.3% от назначените за първи път на ръководна длъжност при 11.8% през 2012 г.). Още 102 ръководители са преминали обучение след тримесечния срок. Общо 120 ръководители са назначени за първи път на ръководна длъжност **след 1 октомври 2013 г.** и за тях тримесечният срок не е изтекъл към 31.12.2013 г.

В рамките на отчетния период през задължително обучение са преминали и 291 служители, назначени за първи път на ръководна длъжност през 2012 г. От тях 29 са го направили в срока по чл. 35б, ал. 2 от ЗДСл, а 262 – след изтичане на срока.

Висшите държавни служители също подлежат на задължително обучение, което трябва да се провежда от ИПА поне веднъж годишно. През 2013 г. това обучение са преминали 192 служители или 8.6% от общия брой висши държавни служители в администрацията (13.7% през 2012 г.).

Съгласно чл. 35, ал. 6 от Закона за държавния служител „Ежегодно със закона за държавния бюджет на Република България се определят средства за повишаване на професионалната квалификация и преквалификация на служителите в администрацията в размер до 2 на сто от планираните средства за работна заплата“.

През 2013 г. 529 администрации от общо 586 отчетли се в ИСПОДСА отговарят, че **не са получили целеви средства за обучение и професионална квалификация** на основание чл. 35, ал. 5 и ал. 6 от ЗДСл. Общо 31 администрации отчетат, че са получили целеви средства на това законово основание и са ги усвоили – напълно или отчасти. Съгласно утвърдените отчетни данни средствата, получени от тези администрации през 2013 г. възлизат на 370 647 лв., а са усвоени средства в размер на 185 920 лв. – 50.2% от целево предоставените, като 15 администрации отчетат 100% усвояване. Други 8 администрации отчетат, че са усвоили над 85% от целево предоставените средства.

По-малко от половината от отчетлите се структури – 289 (49.3% при 43.8% през 2012 г.), не са предвидили средства за специализирано обучение на служителите през 2012 г. в собствените си бюджети.

Администрациите, които са предвидили такива средства и са ги усвоили – изцяло или отчасти, са 264 – 45.1% от всички отчетли се администрации, с общ размер на предвидените средства 4 366 306 лв. и усвоени 80.2% от тях. **През 2013 г. значимо спада както техният брой, така и относителен дял** спрямо всички отчетли се администрации. През 2012 г. броят им е 286, а делът им спрямо всички отчетли се администрации – 50.9%.

Общо 87 администрации са усвоили 100% от предвидените в собствения бюджет средства за обучение и преквалификация, а други 71 администрации са усвоили между 85 и 99.9%. За съжаление, 18 администрации отчетат, че са предвидили в собствените си бюджети средства за обучение, но предвидените средства са останали неусвоени.

Общият брой на служителите по основно щатно разписание, включени в обученията през 2013 г. е 52 274, като те са участвали в общо 8 520 обучения (44 104 обучени и 8 011 обучения през 2012 г.). Най-голям процент – 33.2% са били тясно специализирани (56.7% през 2012.), след тях по брой са обученията по „Финансово и стопанско управление” – 11.3% при 4.7% през 2012 г. На трето място са обученията по „Правни аспекти на административната дейност” – 9% при 5.5% през 2012 г. В обученията на тема „Управление на проекти – усвояване на средствата от ЕС” през 2013 г. са участвали 7.9% при дял от 4.3% през 2012 г.

През 2013 г. договори за обучение с уговорен срок за работа в съответната администрация са сключили 75 служители, като в рамките на отчетния период 26 от тях са напуснали администрацията. Осем от напусналите са възстановили средствата за обучението.

II.4. Оценка на изпълнението

Следните администрации отчетат, че не прилагат Наредбата за условията и реда за оценяване изпълнението на служителите в държавната администрация (НУРОИСДА): Национален студентски дом, Център "Фонд за лечение на деца", Национален компенсационен жилищен фонд, Фонд "Научни изследвания", **общинските администрации Белово, Ихтиман, Трън, Столична община – район Баня, Дирекция природен парк "Странджа".**

Отчетните данни не включват МВР, ГДИН, ГДО, чиито служители не се оценяват по реда на Наредбата за условията и реда за оценяване изпълнението на служителите в държавната администрация (НУРОИСДА).

За МО отчетните данни включват само служителите, назначени на основание ЗДСл.

През 2013 г. 67 574 служители (92.1% при 91.5% през 2012 г.) от попадащите в обхвата на оценяването по НУРОИСДА 73 364 служители, са били оценени за изпълнението на длъжността си. От тях 39 429 са наети по СПО, а 28 145 са наети по ТПО.

Поради липса на действително отработени най-малко 6 месеца в периода на оценяване не подлежат на оценяване общо 4 810 служители (6.6% от подлежащите на

атестиране, 7% през 2012 г.). Служителите, които нямат отработени най-малко 6 месеца са най-често новоназначени (2 118 – 44%) или ползват отпуск поради бременност, раждане или осиновяване (1 531 – 31.8%).

Процентното разпределение на получените през 2013 г. оценки е както следва:

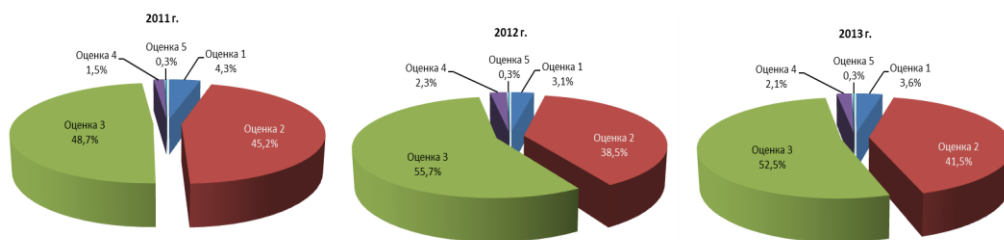
- Оценка „Изключително изпълнение“ – 2 432 оценки или 3.6% от всички поставени оценки (3.1% през 2012 г.);
- Оценка „Изпълнението надвишава изискванията“ – 28 076 оценки или 41.5% от всички поставени оценки (38.5% през 2012 г.);
- Оценка „Изпълнението напълно отговаря на изискванията“ – 35 473 оценки или 52.5% от всички оценки (55.7% през 2012 г.);
- Оценка „Изпълнението отговаря не напълно на изискванията“ – 1 411 оценки или 2.1% от всички оценки (2.3% през 2012 г.);
- Оценка „Неприемливо изпълнение“ – 187 оценки или 0.3% (без промяна спрямо 2012 г.).

Най-голям е дялът на поставените оценки „Изключително изпълнение“ в министерствата, където 12.8% от общия брой на поставените оценки са за изключително изпълнение (10.2% през 2012 г.). На второ място са областните администрации (7.8% при 4.4% през 2012 г.) и администрации на държавни комисии – 7.7% от всички получени оценки (8% през 2012 г.). Най-голям е дялът на поставените оценки „Неприемливо изпълнение“ в администрации на държавни комисии, където 1% от общия брой на поставените оценки са за неприемливо такова (1% през 2012 г.).

През отчетния период до контролиращите ръководители са подадени общо 566 възражения, от тях 443 в структурите на централната администрация, а 123 – в териториалната. Година по-рано общия брой на възраженията е 304, като 224 са в централната, а 80 в териториалната администрация. От структурите на ЦА най-голям е броят на подадените възражения в административните структури, създадени със закон (227 възражения при 77 през 2012 г.) и в изпълнителните агенции (103 възражения при 81 през 2012 г.). За структурите на териториалната администрация най-много са подадените възражения в СТА – 75 при 45 през 2012 г.

Контролиращият ръководител е потвърдил поставените оценки по 411 от подадените възражения, а по 155 възражения оценките са коригирани (27.4% от общия брой подадени възражения, 39.8% през 2012 г.). В структурите от ЦА са коригирани оценките по 117 възражения (26.4% от подадените възражения, 37.5% през 2012 г.), а в териториалната – 38 (30.9% от подадените възражения, 46.3% през 2012 г.). При общо 117 от случаите на възражение контролиращият е променил оценката с една единица нагоре (20.7% от подадените възражения, 32.2% през 2012 г.), в 38 случая е променил оценката с една единица надолу (6.7% от подадените възражения, 7.6% през 2012 г.).

Съгласно чл. 21 от Наредбата за условията и реда за оценяване изпълнението на служителите в държавната администрация, контролиращият ръководител има право да изиска от оценяващите ръководители допълнителна информация и аргументация за оценките и да поиска допълнително мнение на други служители за работата на оценявания. Контролиращият ръководител може да потвърди годишната оценка или да я промени с една оценка и без да е налице възражение от страна на оценявания (чл. 21, ал. 2 от НУРОИСДА). През 2013 г. общо 273 оценки са били променени с една единица нагоре, а други 306 с една единица надолу. За отчетния период контролиращият ръководител е изискал „допълнителна информация и аргументация за оценките“ и „допълнително мнение на други служители за работата на оценявания“, съгласно чл. 21, ал. 1 от НУРОИСДА за 350 оценки.

Източник: Администрация на Министерския съвет

Графика II-3: Процентно съотношение на получените атестационни оценки спрямо общия брой на атестираните служители

II.5. Заплащане⁷

От 1 юли 2012 г. в българската държавната администрация е въведен нов модел на заплащане. Моделът цели да се създадат възможности за привличане и задържане на квалифицирани служители, като се осигури възнаграждение, съответстващо на постигнатите резултати и проявените компетентности.

С новия модел на заплащане, работната заплата на служителите по служебно и по трудово правоотношение в държавната администрация е реструктурирана. Отпадат допълнителните възнаграждения с постоянен характер – за прослужено време и за научна степен „доктор“ и „доктор на науките“, като те са инкорпорирани в размера на новата основна месечна заплата на служителя. При извършването на реформата не е допуснато намаление на доходите.

Разработена е единна матрица за минималните и максималните размери на основните месечни заплати по нива и степени съобразно длъжностните нива в Класификатора на длъжностите в администрацията, като индивидуалният размер на основната заплата се определя така, че да отчита нивото на заеманата длъжност и професионалният опит като израз на квалификацията на служителя.

Определена е структурата на разходите за заплати и допълнителни възнаграждения. Разходите за основни заплати са не по-малко от 70 на сто, а разходите за допълнителните възнаграждения – не повече от 30 на сто от разходите за заплати, възнаграждения и задължителни осигурителни вноски.

В Закона за държавния служител (ЗДСл) и Наредбата за заплатите на служителите в държавната администрация (НЗСДА) са изрично посочени случаите, в които основните месечни заплати на служителите в държавната администрация могат да се увеличават:

- въз основа на годишната оценка на изпълнението на длъжността;
- при завръщане от отпуск за бременност и раждане или за отглеждане на дете;
- след изтичане на срока за изпитване;
- при завръщане от отпуск или от командировка с продължителност повече от една година или при възстановяване на уволнен служител;
- при завръщане на служител, изпратен в друга административна структура по реда на чл. 81б от ЗДСл;
- при преназначаване на друга длъжност в по-високо ниво на основната заплата.

Увеличението на индивидуалната работна заплата на всеки служител въз основа на годишната оценка на изпълнението на длъжността се извършва диференцирано – при най-

⁷ Данните и анализа са предоставени от дирекция „Модернизация на администрацията“ и секретариатът към Съвета за административна реформа в АМС и се обосновава на данни към 01.07.2013 г., които не се съдържат в ИСПОДСА.

високата оценка то може да достига до 15%, докато при най-ниската оценка не се предвижда увеличение.

Допълнителните възнаграждения, които държавният служител може да получава са регламентирани също в ЗДСл и НЗСДА: допълнително възнаграждение за нощен труд; допълнително възнаграждение за извънреден труд; допълнително възнаграждение за работа през официалните празници; допълнително възнаграждение за времето на разположение; допълнително възнаграждение за постигнати резултати. На държавния служител и на служителите по чл. 107а от Кодекса на труда не може да се определят допълнителни възнаграждения на основания, различни от посочените. В други закони не може да се определят допълнителни възнаграждения на служителите в държавната администрация. По този начин се преустанови съществуващата от години практика приходите от такси да се използват като източник за допълнителни възнаграждения на служителите, определени като процент върху основната заплата, независимо от постигнатите резултати.

Допълнителните възнаграждения за постигнати резултати се определят въз основа на оценка на структурните звена в административната структура и/или на отделните служители. Ако служителят не се е справял с работата и не е допринесъл за постигане на целите на администрацията, то той не следва да получава материално поощрение за съответния период. Размерът на допълнителното възнаграждение за постигнати резултати, което може да получи отделен служител за една година, не може да надвишава 80 на сто от начислените му за съответната година основни заплати.

С въвеждането на новия модел на заплащане са обвързани моделите на заплащане и оценяване на служителите в администрацията. Всяка администрация разработва свои Вътрешни правила за работната заплата, в които изрично определя процентите, с които ще увеличи възнагражденията на служителите, свързани с годишната оценка на изпълнението на длъжността. По този начин е дадена възможност всяка една администрация да приложи по-гъвкав подход в политиката по заплащането на своите служители, но в рамките на разполагаемия бюджет.

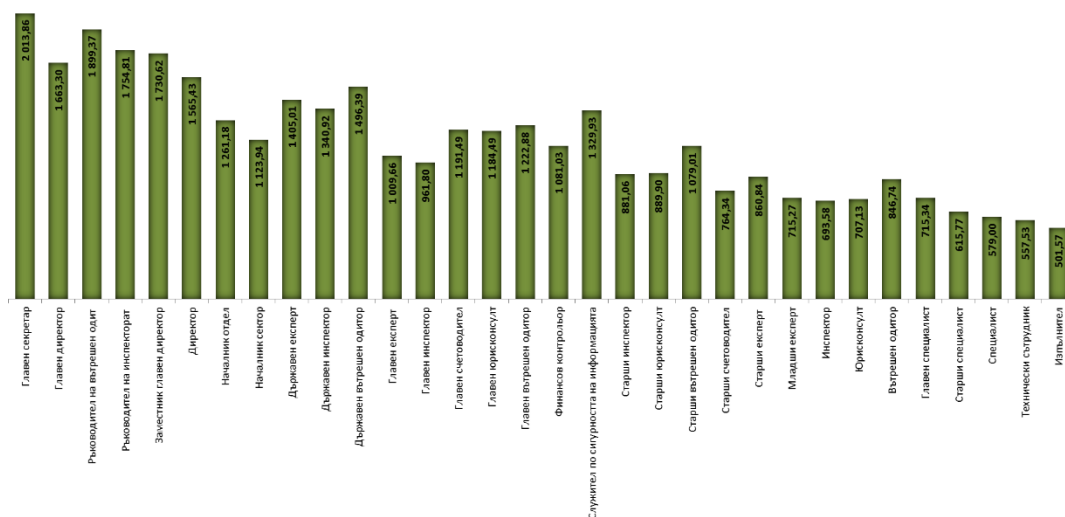
По данни, подадени от структурите на централната администрация минималните и максималните стойности на основните месечни заплати средно по длъжности към 1 юли 2013 г. са представени в следващата таблица:

Длъжност	Стойности на заплати по длъжности към 01.07. 2013 г.	
	минимална основна месечна заплата	максимална основна месечна заплата
Главен секретар	944,00	3 297,00
Главен директор	1 175,70	3 151,50
Ръководител на вътрешен одит	920,00	2 650,00
Ръководител на инспекторат	1 020,00	3 105,00
Заместник главен директор	1 050,00	2 650,00
Директор	715,00	4 300,00
Началник отдел	580,00	3 404,00
Началник сектор	585,00	2 400,00
Държавен експерт	610,00	3 014,00
Държавен инспектор	798,00	2 090,00
Държавен вътрешен одитор	950,00	2 224,00
Главен експерт	450,00	2 600,00
Главен инспектор	450,00	2 450,00
Главен счетоводител	525,00	3 015,00
Главен юристконсулт	557,80	2 387,20

Длъжност	Стойности на заплати по длъжности към 01.07. 2013 г.	
	минимална основна месечна заплата	максимална основна месечна заплата
Главен вътрешен одитор	704,00	2 035,00
Финансов контролър	500,00	2 617,00
Служител по сигурността на информацията	730,00	2 350,00
Старши инспектор	447,00	2 300,00
Старши юриконсулт	536,00	2 000,00
Старши вътрешен одитор	588,00	1 553,00
Старши счетоводител	460,00	1 500,00
Старши експерт	378,00	2 020,00
Младши експерт	340,00	1 800,00
Инспектор	369,00	2 150,00
Юриконсулт	460,00	1 212,00
Вътрешен одитор	536,00	1 340,00
Главен специалист	366,00	1 600,00
Старши специалист	353,50	1 260,00
Специалист	310,00	1 159,00
Технически сътрудник	310,00	1 281,00
Изпълнител	321,00	1 184,00

Съгласно Регламент 1080/2010 на Европейската комисия и Европейския парламент за изменение на правилника за длъжностните лица на Европейския съюз (ЕС) и Условията за работа на другите служители на ЕС, държавите членки са задължени да подават ежегодно към 1 юли на съответната година данни за заплащането на служителите в държавната администрация. Данните се предоставят на Европейската статистика към Европейската комисия (Евростат) и се публикуват на официалната ѝ страница. Тези данни от всички държави членки се използват за анализи, изчисляване на потребителския индекс и покупателната способност на служителите, работещи в институциите на ЕС. За да се осигури съпоставимост, данни се предоставят за служителите, работещи в централната администрация във всяка европейска държава. Информацията, която се представя на Евростат се събира, обработва и анализира от дирекция "Модернизация на администрацията" към администрацията на Министерския съвет (АМС).

С цел намаляване на вътрешната административна тежест за административните структури, които са задължени ежегодно да попълват данни за Доклада за състоянието на администрацията, АМС не е изисквала допълнително събиране на данни за размера на индивидуалните основни месечни заплати към 31.12.2013 г. Най-честото основание за увеличаване на основната месечна заплата е въз основа на годишната оценка на изпълнение на длъжността, тъй като обхваща и най-много служители. Всеки служител, който има действително отработени шест месеца през календарната година, подлежи на оценяване. Съгласно чл. 18 от НЗСДА увеличенията се извършват в тримесечен срок след настъпване на съответните обстоятелства, така че диференцираните увеличения на индивидуалните заплати въз основа на годишната оценка са отчетени в данните, подадени на Евростат. В приложената графика са представени стойностите на основните месечни заплати средно по длъжности – медиана.

Източник: САР

Графика II-4: Стойности на основните месечни заплати, средно по длъжности (медиана) към 1 юли 2013 г.

Сравнението на индивидуалните основни месечни заплати на служителите от централната държавна администрация на основание годишна оценка на изпълнение на длъжността за 2012 и 2013 е неподходящо, тъй като не може да се осигури съпоставимост на съответните данни, предвид допълнителната възможност за увеличение през 2012 г. съгласно § 2 от НЗСДА. Данни за допълнителните възнаграждения не се предоставят на Евростат, освен това те имат своята разнообразна специфика за всяка администрация и не би могло да се правят съпоставки с изминали периоди.

След въвеждането на новия модел на заплащане, редица административни структури сигнализират за невъзможност да го приложат по начин, осигуряващ постигането на целите му, както и за изкривяване или неправилно прилагане.

От една страна, проблемите за ефективно прилагане в практиката на модела на заплащане се дължат на недостатъчния финансов ресурс, с който разполагат някои администрации. За целите на въвеждането на модела не са отпуснати допълнителни бюджетни средства. Факт е, че постигнатите увеличения на заплатите в определени администрации са резултат от оптимизиране на числеността и подобряване ефикасността на разходите, но в други администрации те се дължат единствено на наличието на свободен финансов ресурс към момента на въвеждане. В някои администрации средствата за заплати са на нивата от преди няколко години, въпреки че са увеличени обема и обхвата на изпълняваните функции.

От друга страна, при прилагането на новия модел на заплащане се наблюдава липса на разбиране от страна на част от ръководителите, които имат водеща роля при неговата реализация. Още при въвеждане на модела, въпреки че беше дадена нормативна възможност за корекции на заплатите с цел ефективното му прилагане, редица администрации не подходиха правилно като така бяха мултиплицирани несъответствията на стария модел – например: по-високи заплати за длъжности с ниски нива на изискваните знания, умения и отговорности; големи разлики в заплатите за една и съща длъжност в рамките на едно звено или администрация и др. Периодът от година и половина след въвеждането на модела е достатъчен за да се прояви напълно действието му и да се открият проблемите при тяхното прилагане.

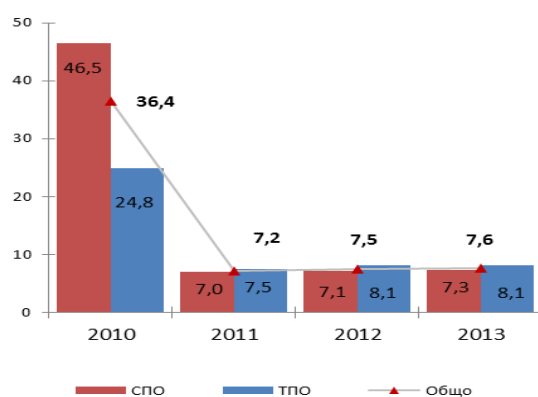
В Стратегията за развитие на държавната администрация 2014-2020 г., приета с Решение № 140 от 17 март 2014 г. е заложено да се правят периодични анализи на ефекта

от прилагането на моделите на заплащане и оценяване на служителите в администрацията. По този начин следва да се гарантира, че те отговарят адекватно на динамичната среда, както и да се отстранят недостатъци, установени в процеса на тяхното практическо прилагане. Първият анализ е предвиден да се извърши през 2014 г.

Оценяването и заплащането са основни елементи в системата за управление на човешките ресурси, от които в голяма степен зависи мотивацията на служителите за постигане на целите на администрацията. Това налага периодично те да се анализират и усъвършенстват при необходимост.

II.6. Отпуски на служителите в държавната администрация

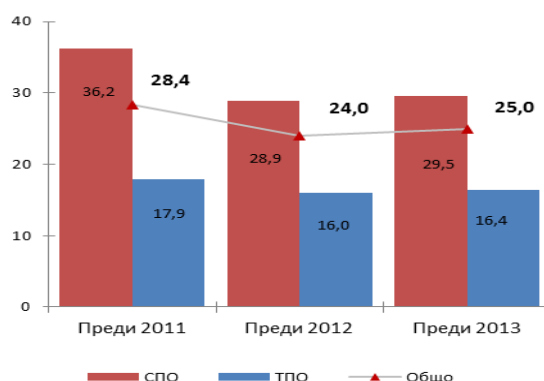
За отчетната 2013 г. общо 45 586 служители в държавната администрация имат неизползван отпуск в размер на средно 7.6 дни на един служител. Данните включват всички отчетли се администрации без МВР.

Източник: Администрация на Министерския съвет

Графика II-5: Неизползвани отпуски за отчетния период 2010 г.-2013 г. средно на един служител.

От общия брой служители с неизползван отпуск за 2013 г. 27 093 са служители по СПО, а 18 493 по ТПО. За отчетния период служителите по СПО имат неизползван отпуск в размер на средно 7.3 дни на един служител, а служителите по ТПО имат неизползван отпуск в размер на средно 8.1 дни на един служител.

Източник: Администрация на Министерския съвет

Графика II-6: Неизползвани отпуски за години преди отчетния период – 2011 г.-2013 г. средно на един служител

Общият брой на дните непозван отпусък за всички служители с непозван отпусък за периоди преди 2013 г. намалява с 3% спрямо 2012 г.

II.7. Прекратяване на правоотношения

През отчетната 2013 г. са прекратени общо 9 356 правоотношения – тежечество от 7% при 8.5% една година по-рано, в т.ч.:

- 1 453 прекратени служебни правоотношения в МВР по ЗМВР;
- 175 прекратени СПО в ГДИН по ЗМВР във връзка със ЗИНЗС;
- 34 прекратени СПО в ГДО по ЗМВР във връзка със ЗСВ;
- 15 прекратени договора с военнослужещи в Министерство на отбраната на основания ЗОВСРБ.

От тях 6 719 са в структури на централна администрация при тежечество от 6.6% (7% през 2012 г.). Най-голямо е тежечеството в администрациите на държавните комисии – 21.5% при 13.2% през 2012 г., следвани от административни структури отчитащи се пред Народното събрание – 10.3% при 10.8% през 2012 г. и държавните агенции – 9.4% при 10.1% през 2012 г.

В структурите на териториална администрация прекратените правоотношения са 2 637 при тежечество от 8.4% при 13.4% през 2012 г. В рамките на отчетния период най-голямо е тежечеството в общинските администрации на райони – 14.6% при 21.7% през 2012 г.

II.7.1. Прекратени служебни правоотношения

През 2013 г. са прекратени общо 3 495 служебни правоотношения по Закона за държавния служител. Тежечеството при служителите, назначени по служебно правоотношение е 7.5% при 7.2% през 2012 г.

Не се включват данните на МВНР (прекратени СПО по ЗДС), МВР (прекратени СПО по ЗМВР), МО (прекратени СПО по ЗОВСРБ), ГДИН (прекратени СПО по ЗМВР във връзка със ЗИНЗС) и ГДО (прекратени СПО по ЗМВР във връзка с ЗСВ).

Най-много са прекратените СПО през 2013 г. по взаимно съгласие (чл. 103, ал. 1 от ЗДСл) – 1 360 бр. или 39.9% от прекратените СПО по всички нормативни основания (45.8% през 2012 г.). Най-много прекратени СПО по взаимно съгласие има в Националната агенция за приходите – 119 бр. (8.8% от всички прекратени СПО на това основание), Национален осигурителен институт – 62 бр. (4.6%), Агенция по заетостта – 52 бр. (3.8%) и Българска агенция по безопасност на храните – 47 бр. (по 3.5%).

Еднострaнно прекратените СПО от органа по назначаване с предизвестие (чл. 106 от ЗДСл) са 699 (20% от всички прекратени СПО, 24.1% през 2012 г.). Най-много са прекратените СПО на това основание в Национална агенция за приходите – 57 бр. или 8.25% от всички СПО, прекратени на това основание. В Изпълнителна агенция по рибарство и аквакултури те са 43 (6.2%), а в Национален осигурителен институт и Изпълнителна агенция "Автомобилна администрация" – по 27 (3.9%).

Еднострaнно прекратените СПО от страна на държавния служител (чл. 105 от ЗДСл) са 256 – 7.3% от всички прекратени СПО. Най-много еднострaнно прекратени СПО има в Национална агенция за приходите – 16 бр. или 6.3% от всички СПО, прекратени еднострaнно от служителите. На следващите две места са Агенцията по заетостта и Агенция "Митници" – 11 бр. (4.3%).

На **други основания от Закона за държавния служител** са прекратени общо 1 180 служебни правоотношения (33.8% от всички прекратени СПО на основание ЗДСл), в т.ч. 209

СПО поради преминаване в друга администрация по чл. 81а от ЗДСл; 210 СПО по инициатива на органа по назначаването срещу уговорено обезщетение; 252 СПО без предизвестие от органа по назначаване по чл. 12 от ЗДСл; 128 СПО, прекратени едностранно от органа по назначаване без предизвестие.

През отчетната 2013 г. **от съда са възстановени на работа** 135 служители с прекратени СПО по основно щатно разписание, от които реално възстановени на предишната длъжност са 106 служители (78.5% от възстановените при 83.5% през 2012 г.). Най-много от тях са в Агенция „Митници“ – 20 прекратени СПО, възстановени от съда, като всички служители са реално възстановени на предишната си длъжност.

II.7.2. Прекратени трудови правоотношения

През отчетната 2013 г. са прекратени 4 298 трудови правоотношения. **Общото текучество при служителите, назначени по ТПО в администрацията е 9.8%** (14.2% през 2012 г.), като в структурите от централна администрация то е 11.8% (13.9% през 2012 г.), а в структурите от териториална – 7.7% (14.6% през 2012 г.). В рамките на отчетния период най-много ТПО са прекратени на общи основания (чл. 325 от КТ) – 2 551. На второ място по честота е „Прекратяване на трудовия договор от работодателя с предизвестие“ (чл. 328 от КТ) – 528 прекратени ТПО.

В структурите от централна администрация най-голямо е текучеството при служителите, назначени по ТПО в административни структури отчитащи се пред Народното събрание – 426 прекратени ТПО и текучество от 15.8% (24.3% през 2012 г.). На второ място са министерствата – 1 028 прекратени ТПО и текучество от 13% (6.2% през 2012 г.). **В териториалната администрация най-голямо е текучеството** при служителите по ТПО в общинските администрации на райони – 315 прекратени ТПО и текучество от 14.1% (15.2% през 2012 г.).

II.8. Придобиване право на пенсия за осигурителен стаж и възраст

През 2013 г. **право на пенсия за осигурителен стаж и възраст са придобили** общо 1 955 служители по основно щатно разписание, в т. ч.:

- 263 служители, назначени по СПО по ЗМВР в МВР;
- 78 служители, назначени по СПО по ЗМВР във връзка със ЗИНЗС в ГДИН;
- 37 служители, назначени по СПО по ЗМВР във връзка със ЗСВ в ГДО;
- 15 военнослужещи със сключен договор по ЗОВСРБ в МО.

В сравнение с 2012 г. техният брой нараства със 70.7%. От придобилите право на пенсия за осигурителен стаж и възраст 1 495 (76.5% при 60.6% през 2012 г.) са служители в структури на централна администрация, а 460 (23.5% при 39.4% през 2012 г.) са в структури на териториална администрация.

Отчита се **нарастване на относителния дял на служителите, оставащи на работа след придобиване на право на пенсия** – 35.9% при 33.4% през 2012 г. Най-голям брой служители, които са придобили право на пенсиониране през 2013 г., но са продължили да работят в структурите на администрацията са в Главна дирекция "Изпълнение на наказанията" – 82 служители, 100% от придобилите право на пенсия, в Агенция за социално подпомагане – 38 служители, 69.1% и Национална агенция за приходите – 79 служители, 52%.

Броят на **служителите, придобили право на пенсия през 2013 и предходните години**, но продължаващи да работят в държавната администрация е 2 774. **От тях 1 289 са се пенсионирали и след пенсиониране са назначени на длъжност** – 1% от всички реално заети служители. При 1 485 служители правоотношението – служебно или трудово, не е

прекратено поради пенсиониране и служителите са продължили да заемат своята длъжност и след придобиване правото на пенсия. **От служителите, пенсионирани и отново назначени на длъжност най-много продължават да работят** в Национална здравноосигурителна каса – 79 (3.5% от всички реално заети служители, 3.2% през 2012 г.), Министерство на отбраната – 73 (9.3% при 9.9% през 2012 г.), в Национален осигурителен институт – 37 (1% при 0.9% през 2012 г.), в Изпълнителна агенция "Военни клубове и военно-почивно дело" – 7.3% от реално заетите през отчетната година.

Голяма част от **служителите, които ще придобият право на пенсия през 2014 г.** – 1 943 служители, **са концентрирани в шест структури.** Над 25% от служителите – 565 служители или 29.1% от придобиващите право на пенсия през 2014 г., са концентрирани в: Национална агенция за приходите – 142 служители (1.9% от реално заетите към 31.12.2013 г.), Национален осигурителен институт – 108 служители (3%), ГД „Изпълнение на наказанията“ – 95 служители (2.2%), Агенция за социално подпомагане – 92 служители (2%), Българска агенция по безопасност на храните – 70 служители (2.7%) и Агенция по заетостта – 58 служители (2.6%).

III. Административно обслужване и регулиране

Административното обслужване на гражданите и бизнеса премина на нов етап от своето развитие през 2013 г. Основните усилия са насочени към въвеждането на комплексното административно обслужване (КАО).

През 2013 г. приключи изпълнението на проект „Въвеждане на комплексно административно обслужване за предоставяне на качествени услуги на гражданите и бизнеса“, който се осъществява с финансовата подкрепа на Оперативна програма „Административен капацитет“ с бенефициент Администрацията на Министерския съвет. По проекта са обучени 418 служители от звената за административно обслужване на централни, областни и общински администрации. Служителите са придобили практически умения за предоставяне на административни услуги, за прилагане на Базисния модел на комплексно административно обслужване и Методологията за описание на процедурите и анализ на работните процеси на административните услуги, които са приети от Министерски съвет.

През месец юни 2013 г. Министерският съвет прие **Базисен модел на комплексно административно обслужване**, който е първата стъпка от набора от мерки и инициативи за цялостна промяна на начина, по който се предоставят услуги от българската администрация. Базисният модел на комплексно административно обслужване допълва и надгражда Базисния модел за административно обслужване на принципа на „едно гише“ от 2002 г., като дава акценти и посока, отговарящи на текущото развитие на обществото и технологиите. Моделът представлява обща универсална рамка за въвеждането на комплексно административно обслужване в държавната администрация. Неговата цел е да подпомогне административните органи при прилагане принципите за комплексно административно обслужване, като предоставя структурирана цялостна методология за практическото въвеждане на комплексно административно обслужване.

През месец септември 2013 г. Министерският съвет прие Методология за усъвършенстване на работните процеси за предоставяне на административни услуги. Описанието на процесите позволява да се видят всички предимства и недостатъци на начина, по който се предоставят административни услуги, както и да се разкрият възможности за планиране на подобрения на процесите и техните взаимодействия. Прилагането на процесния подход води до намаляване на времето, оптимизиране на разходите и повишаване на качеството на предоставяните услуги. Към методологията е разработен Наръчник за прилагането ѝ, съдържащ подробни описания на дейностите, извършвани на различните етапи на анализа, методите за провеждане на анализ и последователността на тяхното прилагане, шаблони на документи и практически примери.

Тези два документа поставиха началото на внедряването на комплексното административно обслужване, при което административната услуга се извършва от компетентните административни органи, без да е необходимо заявителят да предоставя информация или доказателствени средства, за които са налице данни, събирани или създавани от административни органи – първични администратори на данни, независимо дали тези данни се поддържат в електронна форма или на хартиен носител. Административните органи не могат да изискват предоставяне на информация или документи, които са налични при тях или при друг орган, а ги осигуряват служебно за нуждите на съответното производство. Наличната информация на хартиен носител при другия орган се предоставя в 3-дневен срок от поискването ѝ, като срокът за произнасяне тече от датата на получаване на информацията. Служебното уведомяване по смисъла на Закона за електронното управление се извършва незабавно.

За нормативното регламентиране на КАО беше изготвен проект на Закон за изменение и допълнение на Административно-процесуалния кодекс, с който се създава нормативната основа за въвеждане на комплексното административно обслужване. С промени в съответните нормативни актове принципите на комплексното административно обслужване залегнаха в работата на Българската агенция по безопасност на храните (БАБХ), Изпълнителната агенция „Морска администрация“ (ИАМА) и общинска администрация Велико Търново.

За улеснение на въвеждането на комплексното административно обслужване беше разработена **Административна информационна система за комплексно административно обслужване (АИСКАО)**, която ще улесни внедряването на този нов тип обслужване. Системата вече е внедрена в БАБХ, ИАМА, и общинска администрация Велико Търново. АИСКАО предоставя готово базово информационно решение, което с минимална настройка, конфигурация и адаптация създава възможност на дадена администрация да започне комплексно предоставяне на административни услуги. Тя е изградена на модулен принцип, позволяващ гъвкавост при внедряването, в зависимост от потребностите и текущото състояние в отделните администрации. Системата е създадена с идеята да бъде предоставяна безвъзмездно на централните и териториални администрации.

Принципите на комплексното административно обслужване реално са въведени и чрез промени в:

- Наредбата за условията и реда за издаване на удостоверения, свързани с придобита професионална квалификация на територията на Република България, необходими за достъп или за упражняване на регулирана професия на територията на друга държава членка (ДВ бр. 24 от 18 март 2014 г.) и

- Наредба № 9 от 17 октомври 2013 г. на министъра на транспорта, информационните технологии и съобщенията за изискванията за експлоатационна годност на пристанищата и специализираните пристанищни обекти (ДВ. бр. 96 от 5 ноември 2013 г.).

III.1. Организация на административното обслужване

Състоянието на административното обслужване в администрациите се наблюдава и анализира чрез Системата за самооценка на административното обслужване (ССАО), която е разработена върху основата на модела на Европейската фондация за управление на качеството. Чрез системата се събират данни за процесите, свързани с административното обслужване и се предоставя възможност за измерване на качеството на услугите и резултатите от дейността по административното обслужване.

Друго средство за отчитане на състоянието на административното обслужване е Информационната система за попълване на отчетните доклади за състоянието на администрацията (ИСПОДСА).

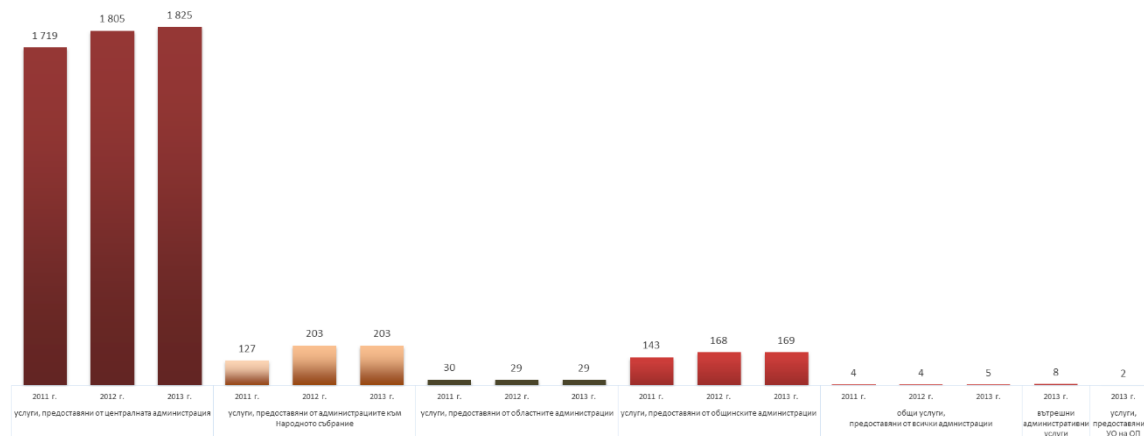
Стандартизацията на услугите изисква унифициране на наименованията им и стандартизиране на процесите по тяхното предоставяне. Наредбата за административното обслужване вмениява като задължение за администрациите използването и попълването на наименованията на административните услуги в съответствие със Списъка на унифицираните наименования на административните услуги (СУНАУ) във всички електронни бази данни и информационни материали. Тази практика вече се наложи при попълване на ИСПОДСА, ССАО, интернет страниците на администрациите, както и при създаването на информационни материали. Това допринася за по-доброто ориентиране и информираност на потребителите и за улесняване обработката на информацията.

Поддържането на коректен и пълен Списък на унифицираните наименования на административните услуги в съответствие с нормативните изисквания е от съществено значение предвид разпоредбата на чл. 12, ал. 2 от Наредбата за регистрите на информационните обекти и на електронните услуги, съгласно която електронна услуга, предоставяна от административен орган, може да се впише в регистъра на електронните услуги само ако е налице вписване за нея като административна услуга в Списъка на унифицираните наименования на административните услуги.

През 2013 г. в СУНАУ са вписани предоставяните от администрациите вътрешни административни услуги, както и услугите, предоставяни от Управляващите органи на Оперативни програми.

519 административни структури⁸ предоставят услуги на гражданите и бизнеса и администрират регулаторни режими. През 2013 г. за първи път Националният съвет по цени и реимбурсиране на лекарствени продукти и Изпълнителната агенция „Електронни съобщителни мрежи и информационни системи“ са отчетели състоянието на административното обслужване в ССАО и в ИСПОДСА.

Към края на 2013 г. в администрацията се предоставят и администрират общо 2 241 административни услуги и регулаторни режими.

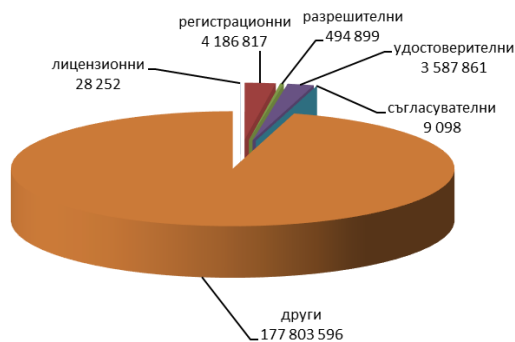
Източник: Администрация на Министерския съвет

Графика III-1: Административни услуги и регулаторни режими

През 2013 г. администрациите са предоставили общо 186 110 523 броя административни услуги⁹.

⁸ Приложение 2: Административни структури, които предоставят услуги по смисъла на Закона за администрацията
Новосъздаденото Министерство на инвестиционното проектиране, поради своето структуриране през 2013 г. и решаването на организационни въпроси през отчетния период, няма вписани административни услуги в СУНАУ и не се е отчетло в ССАО.

⁹ Приложение 3: Брой предоставени услуги от администрациите, 2013 г.

Източник: Администрация на Министерския съвет

Графика III-2: Предоставени услуги, брой, 2013 г.

Изпълнителна агенция „Железопътна администрация“ е единствената, която отчита, че не е предоставяла административни услуги за периода.

През отчетната година най-много услуги са предоставени от Национална агенция за приходите – 160 437 240 услуги, което представлява 86.2% от общия брой предоставени услуги през годината. Сред останалите администрации с голям брой предоставени услуги се отличават още Национален осигурителен институт, Агенцията по заетостта, Агенция за социално подпомагане, Агенция по вписванията, Агенция по геодезия, картография и кадастър, Министерство на вътрешните работи, Министерство на външните работи, общинските администрации и др.

Най-голям брой услуги, свързани с издаването на лицензи е предоставила Изпълнителна агенция „Автомобилна администрация“ (40 226 лиценза).

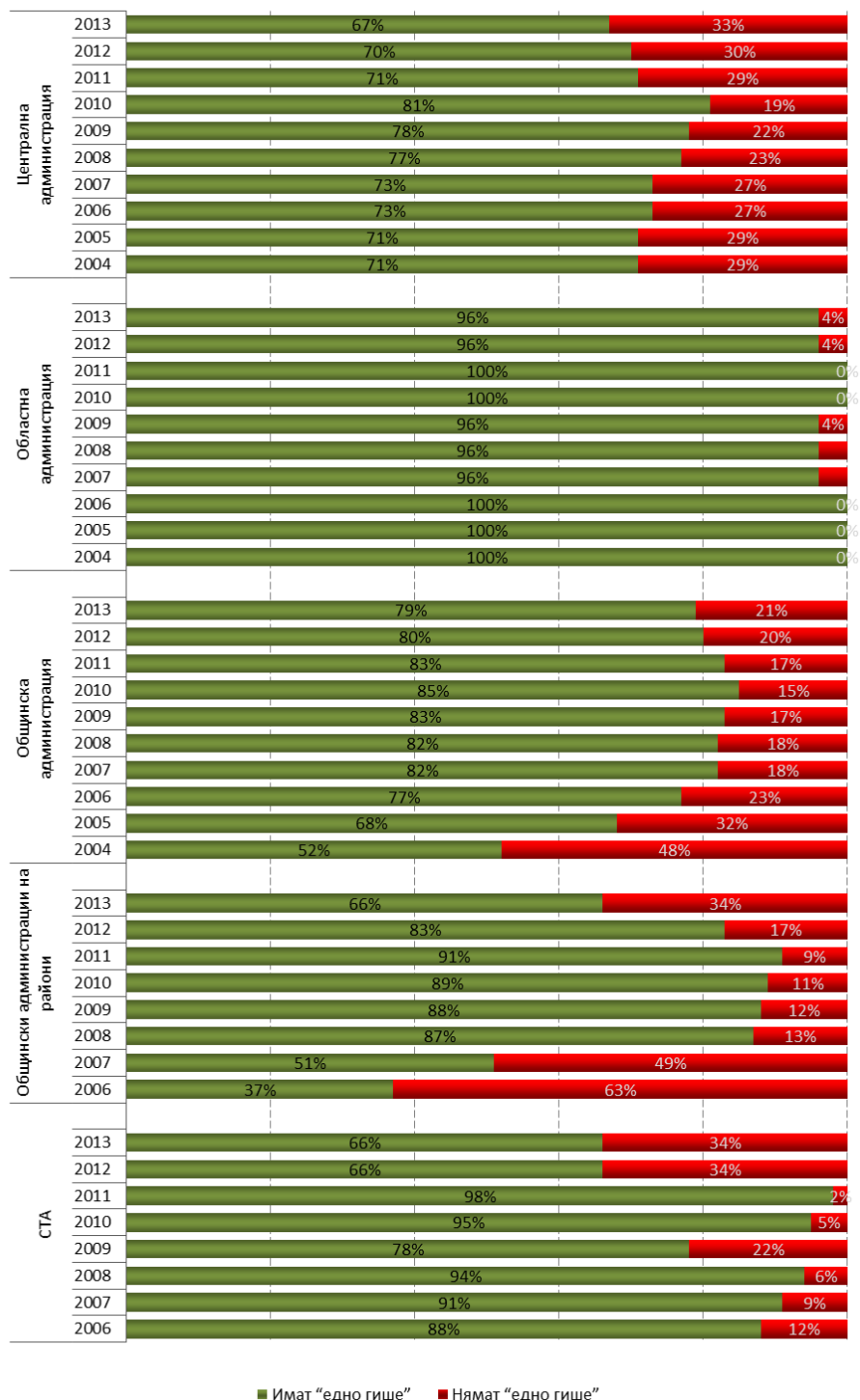
Прави впечатление, че за поредна година общините отчитат, че издават лицензи (общо 12 461 издадени лиценза), независимо че това е извън техните правомощия. В тази връзка може да се направи извод, че е необходимо да се положат усилия за обучения в тази посока. Най-голям брой издадени лицензи са посочени от: общинска администрация Мездра – 8 316; район Средец на Столична община – 2 110; общинска администрация Поморие – 625; общинска администрация Бургас – 366; общинска администрация Дългопол – 339; общинска администрация Ихтиман – 249; общинска администрация Силистра – 115.

От общо 518 отчетли се администрации, предоставящи административни услуги, 386 администрации (74.52%) **предоставят услуги на принципа „едно гише“**. От тях:

- 56 структури в ЦА;
- 71 СТА;
- 27 областни администрации;
- 209 общински администрации;
- 23 районни администрации.

За трета поредна година се наблюдава намаление на администрациите, които предоставят услуги на принципа „едно гише“. Сред административните структури, които не прилагат принципа „едно гише“ са: Национален осигурителен институт, Национална здравноосигурителна каса, Българска агенция по безопасност на храните, Главна дирекция "Гражданска въздухоплавателна администрация", Държавен фонд "Земеделие", Държавна агенция „Архиви“, Агенция по обществени поръчки, Комисия за защита на потребителите, Българска агенция за инвестиции, Изпълнителна агенция по горите, Национален институт за помирение и арбитраж, Център „Фонд за асистирана репродукция“, Център „Фонд за лечение на деца“, Регионална здравна инспекция – Благоевград и Русе, общинска

администрация Пловдив – район Западен, район Източен, район Южен и район Северен, Столична община – район Изгрев, район Красна поляна, район Красно село, район Кремиковци, район Надежда, район Овча купел, район Слатина, общински администрации Асеновград, Велинград, Горна Оряховица, Копривщица, Дулово, Джебел, Правец, Радомир, Чипровци, Чирпан и др.

Източник: Администрация на Министерския съвет, ССАО

Графика III-3: Сравнителни данни за административните структури, осигуряващи единство за достъп при предоставяне на административни услуги

Според постъпилите данни, 270 администрации (46.15%) осъществяват дейността си в повече от една сгради. От тях 196 са създали възможност заявленията/исканията за предоставяне на административни услуги, жалбите, протестите и сигналите да се приемат във всяка от сградите. Такава възможност не е създадена в Национален осигурителен институт, Държавна агенция за метрологичен и технически надзор, Агенция за хората с увреждания, Министерство на здравеопазването, Министерство на околната среда и водите, Министерство на регионалното развитие, Министерството на транспорта, информационните технологии и съобщенията, Министерството на младежта и спорта, Регионални здравни инспекции Бургас, Габрово, Ловеч, Пазарджик, Плевен, Пловдив, Русе, Шумен и Столична регионална здравна инспекция, областни администрации Варна, Враца и Стара Загора, общински администрации Велинград, Димитровград, Каварна, Монтана, Перник, Русе, Хасково и др.

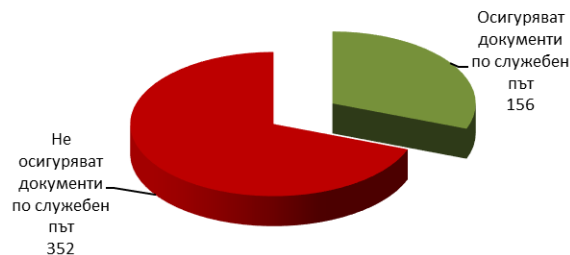
20.47% от администрациите все още не са осигурили **удобен и лесен достъп за хора с увреждания до звеното за административно обслужване**. Сред тях са: Изпълнителна агенция по трансплантация, Българска агенция по безопасност на храните, Контролно-техническа инспекция, Национална служба по зърното, Национално бюро за правна помощ, Комисия за финансов надзор, Национална агенция за оценяване и акредитация, Национална агенция за професионално образование и обучение, Регионални здравни инспекции Габрово, Кърджали, Русе, Смолян, Хасково и Шумен, общински администрации Силистра, Свиленград, Стамболийски, община Пловдив – район Централен и район Западен, Столична община – район Оборище и др.

Сред най-често посочваните форми, чрез които се осигурява достъпът, са посочени изграждането на рампи, разполагането на звеното за административно обслужване на партера, изграждането на подходи за инвалидни колички, асансьори с подходящи размери, електрически платформи, подемници, автоматични врати с фотоклетка, видеомонитори, бутони за повикване и др. Министерството на вътрешните работи разполага с мобилни биометрични станции и е осигурило удобен и лесен достъп за хора с увреждания до звеното за административно обслужване чрез рампи и асансьори. Агенцията по заетостта е обособила приемни чрез изнесени работни места. Общинска администрация Добрич, освен че е осигурила рампа и звуков сигнал за хора със зрителни увреждания, разполага и с обучени служители в жестомимичен превод.

В администрацията се наблюдава **спазване на задължителните стандарти за качество на административното обслужване**, като с най-висок процент сред тях е идентифицирането от страна на служителите чрез собствено и фамилно име при воденето на телефонни разговори – 99.02% от всички администрации спазват тази процедура. 99.02% от администрациите заявяват, че спазват изискването времето за чакане при получаване на информация и/или обработване на документи във връзка с административното обслужване при посещение на звената за административно обслужване да не е повече от 20 минути.

За постигане качество на услугите и за предоставяне на комплексни услуги е необходимо административните структури да работят в синхрон и координация. Белег за постигането им е наличието на практика за **осигуряване по служебен път на документи**¹⁰. Подобна практика възниква или на основание на специални разпоредби в нормативните актове или на базата на споразумения между организациите. Степента на осигуряване по служебен път на документи от други администрации, необходими за обслужването на потребителите на административни услуги, продължава да бъде ниска. Общият брой на администрациите, които осигуряват по служебен път тези документи от други администрации, е 156.

¹⁰ Приложение 4: Документи, осигурявани по служебен път от централната администрация, 2012 г.

Източник: Администрация на Министерския съвет

Графика III-4: Осигуряване на документи по служебен път, 2013 г.

Сред администрациите, осигуряващи по служебен път документи от други администрации са: Национална здравноосигурителна каса, Агенция "Митници", Национална агенция за приходите, Централен регистър на особените залози, Агенция за социално подпомагане, Агенция за хората с увреждания, Изпълнителна агенция „Морска администрация“, Комисия за регулиране на съобщенията, Министерство на външните работи, Министерство на икономиката и енергетиката, Министерство на образованието и науката, Министерство на отбраната, Министерство на правосъдието, Министерство на финансите, Министерство на младежта и спорта, областни администрации Благоевград, Габрово, Кърджали, Ловеч, Пловдив, Софийска област.

61 централни, 22 областни и 163 общински администрации не осигуряват по служебен път документи, необходими за потребителите.

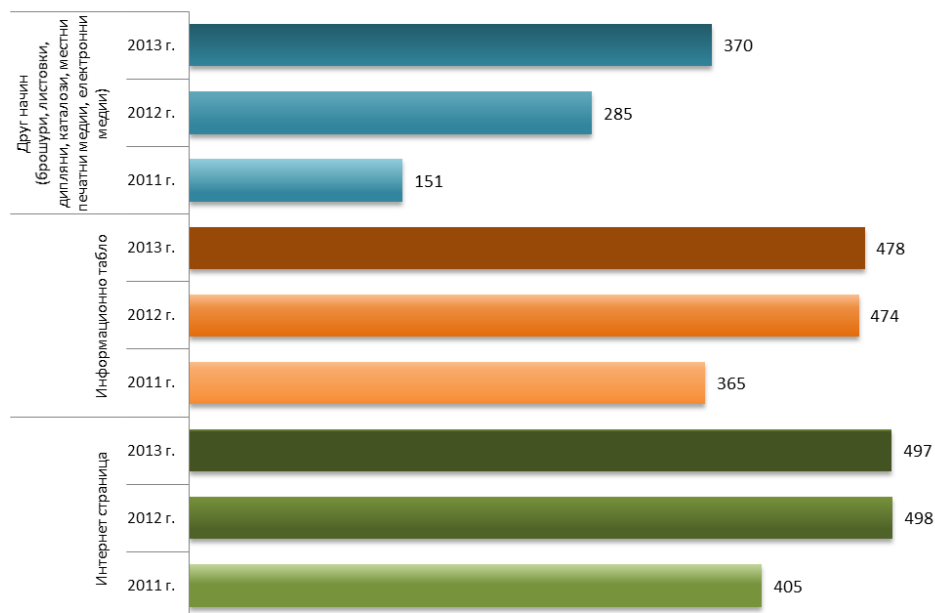
Заплащане на документите, осигурени по служебен път

Липсва единна практика по отношение на заплащането на документите, осигурени по служебен път. В 74.1% от случаите потребителят не заплаща услугата, а в останалите 25.9% я заплаща. Наличието на две различни практики налага необходимостта от законова регламентация.

Канали за предоставяне на информация на потребителите на административни услуги

Запазва се тенденцията към непрекъснато увеличаване на администрациите, които използват интернет страниците си за информиране на потребителите на административни услуги, като през 2013 г. година интернет отново изпреварва информационното табло и се превръща в основен способ за предоставяне на информация.

Голяма част от администрациите използват предимствата на няколко различни канала за предоставяне на информация, като много от тях се стремят да предоставят информация по всички налични канали за достъп.

Източник: Администрация на Министерския съвет

Графика III-5: Канали за предоставяне на информация на потребителите на административни услуги, 2011 – 2013 г.

Обучение за повишаване на квалификацията в звената за административно обслужване

През годината е осигурено обучение за повишаване на квалификацията на 5 608 служители, работещи в звената за административно обслужване (всяко допълнително обучение след първото, в което един служител участва, се смята като нов обучен служител). Най-голям брой служители са обучени в НАП – 1 105 обучени служители. Общо 316 администрации отчитат, че анализират потребностите от обучение и разработват план за обучение и развитие на служителите.

Най-широко преминалите обучения през 2013 г. са предназначени за подобряване на знанията на служителите в сферата на: нормативната уредба, регулираща материята в конкретната сфера на работа, както и извършваните промени в нея, работата с електронно подписани документи, с различни софтуерни продукти и новите информационни технологии, разработването на проекти по оперативните програми. Проведени са също така редица обучения, които имат за цел да формират управленски умения и лична ефективност, както и въвеждащи обучения за новопостъпилите служители, и обучения свързани със спецификата на работата в дадената административна структура.

Взаимодействие между общинската администрация и омбудсмана

През 2006 г. с Наредбата за административно обслужване е създадена възможност за взаимодействието между общинската администрация и общественения посредник по повод защитата на правата и законните интереси на гражданите във връзка с административното обслужване. В отчетите си 30 общини посочват, че са приели правилник, който регламентира това взаимодействие. Това са общинските администрации Бургас, Батак, Братя Даскалови, Варна, Гърмен, Долна Митрополия, Добрич, Завет, Златица, Златоград, Иваново, Казанлък, Кърджали, Пещера, Пловдив, Провадия, Свищов, Симитли, Сливен, Сопот, Стара Загора, Струмьани, Хаджидимово, Шумен, Якимово, община Варна – район Аспарухово, район Владислав Варненчик, район Одесос, община Пловдив – район Тракия и Столична община – район Кремиковци.

Предоставяне на услуги по електронен път

193 от общо 518 администрации предоставят административни услуги по електронен път. Предоставянето на административни услуги по електронен път има 4 нива в зависимост от достигнатото ниво на развитие и възможностите за електронно предоставяне:

- Ниво 1: Информация: предоставяне на онлайн информация за обществените услуги
- Ниво 2: Едностранна комуникация: електронен достъп до формуляри
- Ниво 3: Двустранна комуникация: електронна обработка на формуляри, включително електронна – персонална идентификация
- Ниво 4: Извършване на сделки, включително разплащане и доставка.

Към момента все още преобладава предоставяне на услугите на ниво 2, което представлява 73.84% от общия брой.

ниво	I	II	III	IV
брой услуги	535	2 656	274	132
%	14.87%	73.84%	7.62%	3.67%

Източник: Администрация на Министерския съвет

Таблица III-1: Ниво на предоставяне на услуги по електронен път, 2013 г.

Администрациите с най-голям брой административни услуги на ниво 4¹¹ са Агенция по геодезия, картография и кадастър (49 услуги), общинска администрация Свиленград (19 услуги), Регионална здравна инспекция – Пловдив (18 услуги) и общинска администрация Баните (10 услуги).

III.2. Управление на качеството

Проучване и измерване на удовлетвореността на потребителите

Въвеждането на система за измерване удовлетвореността на потребителите е част от мерките за подобряване на административното обслужване. Чрез нея се получава информация за оценката, която дават потребителите на извършените административни услуги и се установява връзка между тях и администрацията. Все още по-голяма част от администрациите не провеждат проучване и измерване на удовлетвореността на потребителите от административното обслужване. През отчетната година 64,96% от администрациите не са предприели действия за проучване и измерване на удовлетвореността на потребителите от административното обслужване.

През 2013 г. потребителите изразяват изключително високо ниво на удовлетвореност от административното обслужване на Изпълнителна агенция "Морска администрация"; Държавна агенция „Архиви“; Държавна агенция за закрила на детето; Министерство на финансите; Изпълнителна агенция „Българска служба за акредитация“; Държавен фонд „Земеделие“; Министерство на образованието и науката; областни администрации Велико Търново, Добрич, Разград, Силистра, Сливен, Търговище, Стара Загора; общински администрации Борово, Завет, Калояново, Кърджали, Раднево, Стражица, Троян, Хисаря и др. По-ниско ниво на удовлетвореност от предоставяните административни услуги, потребителите отбелязват в Изпълнителна агенция по лекарствата, Агенция по геодезия, картография и кадастър; общинска администрация Столична община – район Надежда.

¹¹ Приложение 5: Услуги, предоставяни от администрациите на ниво 4 „Извършване на сделки вкл. разплащане и доставка“, 2013 г.

Възможност за подаване на заявления чрез общинските администрации

Наредбата за административно обслужване предвижда възможността искания/заявления, жалби и протести, сигнали и предложения да се подават и чрез териториалните звена и поделения на съответната администрация, както и чрез общинските администрации, когато е създадена и обявена такава възможност. Само 2 централни администрации: Национална агенция за приходите и Агенция по геодезия, картография и кадастър заявяват, че са създали възможност за подаване на искания/заявления, жалби и протести, сигнали и предложения чрез общинските администрации. Необходими са сериозни усилия за децентрализирано предоставяне на административни услуги чрез увеличаване броя на администрациите, които прилагат подобна практика.

Ред за регистриране на жалби

470 администрации имат разработен ред за регистриране на жалби, докато 48 администрации все още нямат такъв. Сред тези, които все още не са разработили подобен ред, преобладават общинските и районните администрации (35 администрации).

Работно време на звеното за административно обслужване

Работното време на звеното за административно обслужване на 157 администрации е по-дълго от работното време на съответната администрация. При преобладаващата част от администрациите (353 администрации) работното време на звеното за административно обслужване съвпада с обявеното работно време на администрацията. В 8 администрации, работното време на тези звена дори е по-кратко от работното време на съответната администрация.

506 администрации са въвели извънредно работно време за звеното за административно обслужване. Само 12 администрации все още не са въвели извънредно работно време на звеното.

Звената за административно обслужване в 435 администрации имат установен ред за почивка, докато 83 администрации все още не са въвели такъв ред.

441 администрации от общо 518 използват служители от специализираната и общата администрация в звената за административно обслужване, макар че тази практика не е в съответствие с принципите на административното обслужване.

Резултат от обслужването на потребителите

Общият брой на подадените жалби е 28 921, а броят на сигналите до съда – 5 524. Броят на жалбите по повод лошо администриране, извън хипотезите на АПК достига 2 659

Харта на клиента

Изработването на Харта на клиента цели да стимулира повишаване на качеството на административните услуги. Тя е средство за насърчаване на участието на клиентите и служителите при обсъждане на услугите, начина им на предоставяне, необходимото качество и стандартите за изпълнение. Хартата помага на потребителите да разбират и защитават правата си по-добре, както и да изискват по-добро обслужване. Тя подпомага и работата на служителите от администрацията чрез по-ясното дефиниране на процеса на предоставяне на услугите. За последната година броят на администрациите с утвърдена Харта на клиента слабо се е увеличил 93.05% (482 администрации имат утвърдена Харта на клиента, докато 36 администрации нямат такава) спрямо 92.06% през 2012 г.

Вътрешни правила

В глава VIII на Административнопроцесуалния кодекс е уредена организацията на работата с предложенията и сигналите, която трябва да бъде регламентирана в Устройствения правилник на съответната администрация. През 2013 г. все още 31 от общо

518 администрации нямат утвърдени Вътрешни правила за организация на административното обслужване.

Системи за управление на качеството

Повишаването на качеството на административното обслужване е пряко свързано с внедряването на системи за управление на качеството. 197 администрации имат системи за управление на качеството, в това число влизат 185 администрации, които използват стандарта ISO. Въвеждането на система за управление на качеството в съответствие с изискванията на ISO стандартите е силен мотивиращ фактор за служителите и доказателство за ангажираност на ръководството в посока ефективна и прозрачна администрация. Фокусът тук е поставен върху управлението на качеството на предлаганите от организацията административни услуги. 321 администрации нямат системи за управление на качеството.

Системи за измерване и анализ на потреблението на услуги и управленски информационни системи

105 администрации са въвели система за измерване и анализ на потреблението на услуги чрез различните канали за достъп според профила/типа клиент, което води до оптимизиране на процеса на обслужване. В 138 администрации не са въвели система за измерване и анализ на потреблението на услуги, а 95 администрации – планират въвеждането на такава система.

49 администрации са внедрили управленска информационна система, която автоматично предоставя подробни резултати за дейността за нуждите на управлението. Сред тях са: МВнР, МТСП, МТИТС, Комисия за защита на потребителите, Комисия за защита на личните данни, Агенция за хората с увреждания, Агенция по заетостта, областни администрации Велико Търново, Монтана, Перник, Пловдив, Разград и общините Варна – район Владислав Варненчик, Пловдив – район Централен, Столична община – район Искър, район Овча купел, район Сердика, общинските администрации Берковица, Бойница, Бяла Слатина, Елин Пелин, Исперих, Лясковец, Омуртаг, Стражица, Троян, Червен бряг, Черноочене, Чепеларе и др.

Осигуреност на звената за административно обслужване с информационна и комуникационна техника

329 администрации отчитат, че звеното за административно обслужване разполага с необходимата информационна и комуникационна техника за ефективно обслужване на потребителите.

Система за документооборот

Въвеждането и ползването на електронни системи за документооборот съдейства за по-добра организация на работата и за облекчаване на процесите по предоставяне на услуги. Около половината администрации – 272 посочват, че ползват подобни системи.

Информация на интернет страниците

На страниците на 472 администрации е публикувана информацията относно функциите и организацията на работа във връзка с предоставянето на административни услуги съгласно Приложение № 1 към чл. 16, ал. 1 от Наредбата за административното обслужване, която се обявява по реда на чл. 28, ал. 2 от Административнопроцесуалния кодекс.

Външно финансиране на проекти, подпомагачи подобряването на административно обслужване

Осигурено е външно финансиране по текущи проекти, които подпомагат административното обслужване в 286 администрации и външно финансиране по предстоящи проекти в 127 администрации.

III.3. Добри практики

През 2013 г. администрациите отбелязват прилагането на следните добри практики в своята дейност:

1. Държавна агенция за закрила на детето измерва, анализира и оценява резултатите от административното обслужване на тримесечие и извършва годишен анализ, чрез което се актуализира вътрешната процедура и се усъвършенства процеса по предоставяне на услуги.

2. Общинска администрация – Свищов е изградила партньорска мрежа за развитие на потенциала на деца със специфични потребности чрез прилагане на семейно ориентиран подход на работа – промяна ролята на специалистите и промяна на ролята на родителите като партньори в един и същ екип.

3. Общинска администрация Сливен е осигурила на клиентите достъп до Интернет в Центъра за административно обслужване.

4. Общинска администрация Стара Загора е разработила електронна платформа "Моята еОбщина", чрез която всеки гражданин може да подаде своя сигнал, предложение или въпрос и да проследи отговора, както и да се осведоми за повдиганите преди това теми с тяхното развитие във времето. Потребителите имат възможност да оценяват отговорите и решенията, които са получили, както и да се присъединяват към вече съществуващи публикации за постигане на по-висок приоритет по конкретните теми.

5. Район Сердика на Столична община е разработила Програма за наставничество за привличане на млади хора в администрацията за подобряване на административния капацитет и качеството на административното обслужване.

III.4. Регулаторни режими

През 2013 г. с Решения № 484 и № 635 на Министерския съвет са приети два пакета мерки за намаляване на регулаторната тежест за бизнеса. Пакетите съдържат общо 112 мерки, основните сред които са:

- Премахване на режима по категоризация на самостоятелните заведения за хранене и развлечения;
- Облекчаване на процедурата по регистрацията на туроператори и туристически агенти;
- Намаляване на държавните такси, събирани от Агенцията по вписванията;
- Нормативно регламентиране на принципа на комплексно административно обслужване;
- Премахване на изискването за извършване на нотариална заверка на подписите при прехвърляне на собствеността на регистрирани автомобили;
- Облекчаване на строителния и инвестиционния процес и др.

На сайта на Министерския съвет се поддържа списък с реализирани мерки за намаляване на регулаторната и административната тежест за гражданите и бизнеса, включващ периода от месец юни до месец декември на 2013 г. По-важните от тях включват:

- Отпадане на таксата за издаване на удостоверение за наличие или липса на задължения, събирани от митническите органи;
- Отпадане на режима за издаване на разрешения за митнически агенти;
- При регистрация на земеделски производител – юридическо лице или едноличен търговец, въвеждане на служебно получаване на информацията за актуално състояние на

търговската регистрация от търговския регистър. Премахване на ежегодното пререгистриране на земеделските производители. Вместо това въвеждане на режим на еднократна регистрация и автоматично поддържане на наличната информация чрез Общинските служби „Земеделие“ в областта;

- Намаляване на крайния срок за извършване на заверка на анкетни формуляри от общинската служба по земеделие (от 30 на 20 дни);

- Въвеждане на специален режим на касова отчетност на данък върху добавената стойност, който позволява на доставчика да плати дължимия ДДС на компетентния орган при получаване на плащане за доставка и с който режим се установява неговото право на приспадане, когато той плаща за доставката;

- Намаляване на срока за предоставяне на разрешение за продажба на тютюневи изделия на дребно от един месец на 14 дни. Намалява се срока за издаване на разрешението след премахването на нередностите, от един месец на 14 дни;

- При издаване на лиценз на центрове за професионално обучение и лиценз на центрове за информация и професионално ориентиране, отпада изискването документите да се подават в два екземпляра на хартиен носител и един на магнитен носител, като се създава възможност пакетът необходими документи да се предоставя чрез Информационната система на Националната агенция за професионално образование и обучение и в един екземпляр на хартиен носител;

- При процедурата за вземане на решение по оценка на въздействието върху околната среда (ОВОС) на инвестиционни предложения и уведомяване на контролните органи при промяна на възложителя на Решение по ОВОС за инвестиционно предложение по чл. 81, ал. 1, т. 2 от Закона за опазване на околната среда, се създава възможност сведенията да се подават по електронен и мрежов път. Въвежда се система за електронно деловодство;

- При предоставяне на документи и информация, свързани с услугите по Закона за чистотата на атмосферния въздух и подзаконовите нормативни актове към него, сведенията да се подават по електронен път;

- Уеднаквяване на таксите, които се събират от Министерството на правосъдието, свързани с провежданите конкурси по Закона за частните съдебни изпълнители и Закона за нотариусите и нотариалната дейност, като таксите за участие в конкурса за нотариуси се намаляват от 70 на 50 лв.;

- Облекчаване на процедурите при издаване на Удостоверения от общините въз основа на Регистъра на населението. Допълва се образеца на искането за издаване на удостоверение въз основа на Регистъра на населението, с възможност за посочване и на други уникални идентификатори. Отпадат от образеца на искането за издаване на удостоверение за наследници реквизитите, свързани с предоставянето на информация за документ за самоличност, предвид особеностите на процеса на извършване на проверката на самоличността по смисъла на чл. 28 от ЗЕУ;

- Въвеждане на нови файлови формати за предоставяне на електронно копие на техническия паспорт при вписване в Регистъра на технически паспорт на строеж;

- При издаване на удостоверение за регистрация на специализирани предприятия и кооперации на хора с увреждания отпада изискването за представяне на решение за първоначална съдебна регистрация; удостоверение за актуално състояние, издадено от компетентния съд не по-рано от 6 месеца от датата на подаване на заявлението; копия от решения на ДЕЛК/ТЕЛК/НЕЛК на лица с увреждания, работещи в специализираното предприятие и кооперация;

- Създаване на възможност за малките винопроизводители, когато изпращат акцизни стоки до лицензиран складодържател на територията на страната, регистриран

получател или временно регистриран получател в друга държава членка на ЕС, както и при изнасяне, да прилагат режима отложено плащане на акциз и стоките да не се придружават с електронен административен документ.

Съгласно данните, съдържащи се в ИСПОДСА през 2013 г. администрациите са **въвели общо 29 нови регулаторни режима**, като 10 от тях са въведени в резултат на транспониране в българското законодателство на директиви или регламенти на Европейския съюз, а 19 не произтичат от прилагането на европейско законодателство. По-важните нововъведени режими през 2013 г. са:

- Разрешение за трудова заетост на чужденци от трети страни, въведено в изпълнение на Директива 2011/98/ЕС, относно единна процедура за кандидатстване на граждани на трети страни за единно разрешение за работа и пребиваване на територията на държава членка;
- Разрешителен режим във връзка с прилагането на Директива 2009/119/ЕО за налагане на задължение на държавите-членки да поддържат суров нефт и/или нефтопродукти;
- Лицензиране на лица, управляващи алтернативни инвестиционни фондове във връзка с Директива 2011/61/ЕС относно лицата, управляващи алтернативни инвестиционни фондове;
- Регистрационен режим по чл. 118 от Закона за Данъка върху добавената стойност във връзка с контрола на търговията с горива;
- Издаване на удостоверение за вписване в регистъра на лицата, извършващи монтиране, поддържане, ремонтиране и преустройство на съоръжения в енергийни обекти по чл. 24, ал. 1, т. 1 и 2 от Закона за енергията от възобновяеми източници;
- Вписване на лица, придобили правоспособност за упражняване на професията „екскурзовод“, „планински водач“ и „ски учител“;
- Въвеждане на нов разрешителен режим от община Поморие за водовземане от води, публична общинска собственост, както и от находища на минерални води – изключителна държавна собственост, предоставени безвъзмездно за управление и ползване от общината.

През 2013 г. са **облекчени 15 регулаторни режима** чрез намаляване на броя на изискуемите документи, 7 регулаторни режима – чрез съкращаване на изискуемите срокове и 2 режима – чрез удължаване на валидността на актовете. През 2013 г. администрациите са облекчили други 11 режима чрез намаляване на таксите за тяхното администриране. Основните инициативи, свързани с облекчаването на регулаторни режими през 2013 г. са:

- Държавната комисия по хазарта не изисква документ за собственост и документ, удостоверяващ правното основание за ползване на сградите и помещенията, в които се намират нови пунктове за приемане на залози и изплащане на печалби;
- Министерство на земеделието и храните е съкратило срока за регистрация на земеделски производители;
- Министерството на правосъдието е съкратило срока за удостоверяване с “Apostille” на актове на съдилищата и нотариусите;
- Агенцията по вписванията е намалила размера на таксата за вписване в Търговския регистър при преобразуване на европейско дружество със седалище в Република България в акционерно дружество със седалище в Република България;

■ Няколко общински администрации са намалили размера на таксите за издаване на разрешение за извършване на търговска дейност на открито върху терени – общинска собственост;

■ Министерство на вътрешните работи е намалило размера на таксата за издаване на разрешение на търговци за извършване на дейности по осигуряване на пожарната безопасност на обекти и/или експлоатация на уреди и съоръжения, свързани с пожарната безопасност;

■ Няколко общински администрации вече не изискват от туристическите оператори на територията на общината заверка на водените от тях регистри на настанените туристи и на реализираните нощувки.

От друга страна през 2013 г. са **отменени 25 регулаторни режима** (2 лицензионни, 9 регистрационни, 5 разрешителни, 6 съгласувателни и 3 уведомителни). По-съществените инициативи в тази насока са:

- Отпада лицензирането на здравноосигурителните дружества и лицензирането на лица, занимаващи се с ремонт на електронни таксиметрови апарати с фискална памет;
- Отменена е регистрацията на складовете за съхраняване на задължителни запаси от нефт и нефтопродукти, както и разрешението за създаване и поддържане на определени нива на задължителни запаси под формата на нефт и междинни технологични продукти за получаване на горива и крайни нефтопродукти;
- Държавна агенция за метрологичен и технически надзор е отменила регистрацията на фирми, извършващи ремонт и сервиз на фискални устройства;
- Изпълнителна агенция по лекарствата е отменила сертифицирането за произход на лекарствен продукт и за свободна продажба на лекарствен продукт;
- Министерство на икономиката и енергетиката вече не извършва категоризиране на плажове и ски-писти.

Като част от усилията за намаляване на регулаторната тежест администрацията на Министерски съвет изпълнява проект „Усъвършенстване на инвестиционната политика в Република България чрез по-добро регулиране на инвестиционния процес и чрез развитие на електронното управление“, финансиран от Оперативна програма „Административен капацитет“, съфинансирана от Европейския социален фонд. Целта на проекта е намаляване на регулаторната тежест върху бизнеса и гражданите в областта на устройственото планиране, инвестиционното проектиране и строителството чрез облекчаване или отменяне на лицензионни, регистрационни, разрешителни, удостоверителни и уведомителни режими. Очаква се проектът да допринесе за подобряването на инвестиционния климат в България чрез изменение на над 30 закона с цел облекчаване или отмяна на съдържащите се в тях явни и скрити режими за регулиране на инвестиционния процес.

През 2013 г. администрациите са **инициирали промени в подзаконовите нормативни актове** с цел намаляване на административната тежест в съответствие със Закона за ограничаване на административното регулиране и административния контрол върху стопанската дейност (ЗОАРАКСД). По-голямата част от тези промени са свързани с изменения на подзаконови нормативни актове (тарифи, наредби) в посока определянето на разходоориентиран размер на административните такси и тяхното разходване. Сред по-важните промени в тази насока през 2013 г. са:

- Изменени са тарифата за таксите, събирани от Държавната комисия по стоковите борси и тържищата, тарифата за таксите, събирани от Агенцията за

устойчиво енергийно развитие по Закона за енергийната ефективност и Закона за енергията от възобновяеми източници и тарифата за държавните такси, събирани от Агенцията по вписванията;

- Изменена е Наредба № 8 от 26.02.2008 г. за функциите и организацията на дейността на бюрата за съдимост;
- Общините Варна, Пловдив – район Южен, Батак, Раднево и Лесичево са адаптирали, съгласно изискванията на ЗОАРАКСД общинските наредби за определянето и администрирането на местните такси и цени на услуги;
- Община Бургас е изменила наредбата за рекламната и информационната дейност на територията на общината с цел намаляване на административната тежест за бизнеса.

По отношение на подобряването на бизнес средата чрез подобряване на политиката, свързана с въвеждането и администрирането на такси, следва да се отбележи, че администрацията на Министерския съвет изпълнява проект „Политика за таксите в съответствие с обществените отношения – условие за добро управление“, финансиран с безвъзмездната финансова помощ по Оперативна програма „Административен капацитет“. Основната цел на проекта е добро управление посредством нова политика за таксите, осигуряваща избягване на неоправдано финансово натоварване върху гражданите и бизнеса и реализация на ефективна и ефикасна социално-икономическа политика посредством такси, определени на основата на изградена система от принципи и ясни правила. Специфичните цели на проекта са: принос към изпълнението на Програмата за по-добро регулиране 2010 – 2013 г. чрез разработване на концепция за нова политика по отношение на таксите; подобряване на ефективността и ефикасността на политиката по отношение на таксите; осъществяване на ефективна координация в администрацията и на партньорство с бизнеса и неправителствения сектор по въпросите, свързани с политиката за таксите; осигуряване на прозрачност и условия за мониторинг и контрол върху изпълнението на политиката за таксите. През 2013 г. приключи първият етап на проекта с изготвянето на концепция за нова политика по отношение на таксите. През същата година стартира и вторият етап на проекта, в резултат на който се очаква да бъде изготвен пакет от нормативни актове по прилагането на новата политика за таксите, включително нов Закон за таксите и подзаконовни нормативни актове за неговото прилагане.

Преобладаващата част от администрациите (близо 71%) са заявили, че огласяват публично следваната от тях политика по прилагането на нормативните актове, свързани с административното регулиране и административния контрол на стопанската дейност. Най-използваното средство за огласяване остава интернет страницата на конкретната администрация.

Повечето администрации (62.29%) заявяват, че използват информация от публични регистри за служебно набавяне на необходимата им информация. Най-често използвани са Търговският регистър, регистър БУЛСТАТ, ЕСГРАОН, Имотния регистър и др.

IV. Електронно управление

Ускореното развитие на електронното управление (е-управление) е един от основните приоритети на Правителството на Република България.

Чрез ускорено изграждане и развиване на електронно управление, правителството се стреми да осигури по-качествени и достъпни услуги за гражданите и бизнеса, да подобри ефикасността и ефективността на администрацията, да повиши прозрачността и отчетността, да намали корупцията, да създаде нови възможности за участие на структурите на гражданското общество в управлението.

Координацията на дейностите и мерките по въвеждане и развитие на електронното управление се осъществява от Съвет за електронно управление (СЕУ) при Министерския съвет. Основните му задачи са:

- Да подпомага Министерския съвет при осъществяването на политиката за електронно управление;
- Да съгласува проектите на секторни стратегии за електронно управление и/или програмите за изпълнението им в контекста на общата стратегия за електронно управление;
- Да координира и контролира синхронизираното изпълнение на секторните стратегии/програми и общата стратегия за електронно управление;
- Да съгласува прогнозни програмни бюджети на държавните органи, организации и институции, насочени към реализиране на политиката за електронно управление;
- При необходимост да съгласува предложения за актуализиране на общата стратегия за електронно управление.

През 2013 г. започна работата по разработването на Стратегия за електронно управление за предстоящия програмен период 2014 – 2020 г., заедно с пътна карта към нея, която ще доразвие и надгради постигнатите резултати по изпълнение на общата стратегия за електронно управление в Република България 2011 – 2015 г. Предвижда се развитие на базовата инфраструктура за реализация на електронни услуги, разработване и предоставяне на електронни услуги с висок обществен ефект, интеграция на информационните процеси и разработване на системи и услуги за реализиране на ефективен електронен документооборот и архив, развитие на централните системи и инфраструктура на електронното управление, осигуряване на ефективно функциониране на електронното управление чрез подготовка на достатъчен брой квалифицирани служители.

Стратегията за електронно управление 2014 – 2020 г. ще служи за основа, на базата на която ще се създават секторни политики – стратегии, цели и дейности на ниво министерства, агенции и общински администрации.

IV.1. Състояние на администрацията

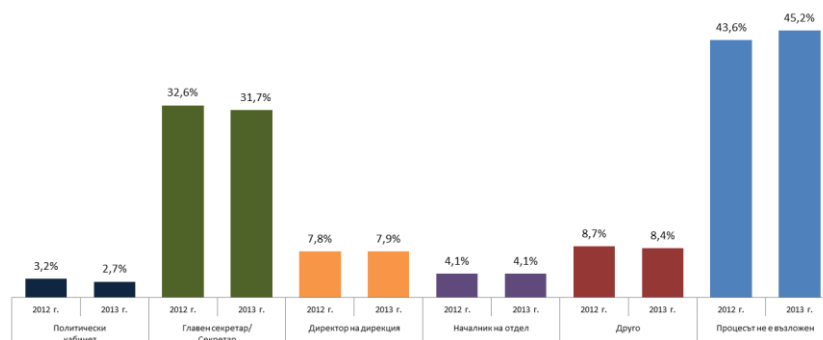
IV.1.1. Планиране, управление и прилагане на електронното управление

Според данните в ИСПОДСА и през 2013 г. продължава да е много голям броят на администрациите, които все още не са предприели действия по възлагане на дейности за планиране, управление и прилагане на електронното управление – 265 от общо 586 отчетли се, което е 45.2% от администрациите. Забелязва се леко повишение на процента в сравнение с предходната година, но трябва да се имат предвид новосъздадените администрации (през 2012 г. са били 562), повечето от които не са възложили дейности за планиране, управление и прилагане на електронното управление.

Процесът на планиране, управление и прилагане на електронното управление е възложен във всички министерства, в администрацията на Министерския съвет и в почти всички държавни агенции, следват общинските администрации (в 70% от тях процесът е възложен); в дъното са специализираните териториални администрации, създадени като юридически лица с нормативен акт – само в 22% от тях процесът е възложен.

186 от административните структури (над 30% от администрациите) са заявили, че дейността е възложена на главния секретар или секретаря на съответната администрация. В 46 администрации директорът на дирекция отговаря за изпълнението на тази дейност, в 24 администрации отговорник е началникът на отдел, а в други 16 дейността е поета от политическия кабинет.

В процентно отношение резултатите изглеждат така:

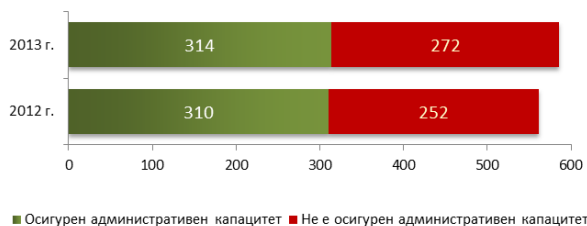
Източник: Администрация на Министерския съвет

Графика IV-1: Възлагане процеса на планиране, управление и прилагане на електронното управление, йерархично ниво

IV.1.2. Осигуряване на необходимия административен капацитет за работа по електронното управление

Въвеждането и развитието на ЕУ изисква адекватен капацитет и способности на администрацията.

Според данните в ИСПОДСА в 53.6% от административните структури (314 администрации) е осигурен необходимият капацитет за работа по електронното управление. Поради по-големия брой отчетли се администрации през 2013 г., този процент е малко по-нисък в сравнение с 2012 г. (55.2%).

Източник: Администрация на Министерския съвет

Графика IV-2: Осигуреност с административен капацитет за е-управление, брой администрации

Според обобщената информация причините, поради които не е осигурен необходимият административен капацитет, са:

- Липса или недостатъчна финансова обезпеченост;
- Недостиг на щатни бройки и текучество на ИТ специалисти поради ниското заплащане;
- Липса на ангажираност за изграждане на електронно управление;
- Липса на специализирано обучение във връзка с въвеждането на електронно управление, недостиг на обучени кадри;
- Липса на технологична възможност.

IV.1.3. Ясно дефинирани роли, права и задължения на екипите, ангажирани с електронното управление

От 586 отчетли се административни структури, 377 (64.3% от администрациите) заявяват, че нямат екип, ангажиран с електронното управление, което е с 40 повече (доста

повече от новосъздадените администрации) в сравнение с предходната година, когато броят им е бил 337.

В 172 администрации са с ясно дефинирани роли, права и задължения на екипа, а в 37 администрации липсва ясна дефиниция, като посочените причини са:

- Администрацията е в процес на дефиниране на задължения;
- Новосъздадена администрация;
- Липса или недостиг на човешки ресурс;
- Липса на секторна стратегия.

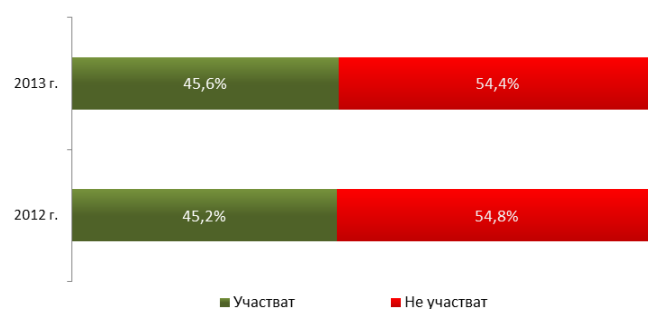

Източник: Администрация на Министерския съвет

Графика IV-3: Роли, права и задължения на екипите, ангажирани с електронното управление

45.6% или 267 административни структури са заявили, че в обсъждането на въпроси, свързани с електронното управление, участие вземат външни експерти и неправителствени организации. Останалите 54.4% не използват външни консултации поради:

- Липса на дефинирана необходимост към момента;
- Не са обсъждани въпроси, свързани с е-управление;
- Не е въведено е-управление;
- Липса на финансови средства за тази дейност.

Източник: Администрация на Министерския съвет

Графика IV-4: Участие на НПО и външни експерти при обсъждане на въпроси за електронното управление

IV.1.4. Приемане/изпращане на електронно подписани документи

Броят на администрациите, които приемат, изпращат и отговарят на електронно подписани документи, продължава да се увеличава и през 2013 г.

Само 16 от общо 586 администрации са заявили, че не работят с електронно подписани документи. Това са: Антидопингов център, Институт по отбраната, Национален

компенсационен жилищен фонд, Фонд "Условия на труд", Централен регистър на особените залози, Централна комисия за борба срещу противообществените прояви на малолетните и непълнолетните, Националният съвет по цени и реимбурсиране на лекарствените продукти и на неговата администрация, Лесозащитна станция – Пловдив, Областна дирекция "Земеделие" – Велико Търново и Плевен, Опитна станция за бързорастящи горскодървесни видове – Свищов, Регионален инспекторат по образованието в областите: Враца, Добрич, Ловеч, Пазарджик и София-град.

Посочените причини, поради които тези администрации все още не са предприели действия за работа с електронно подписани документи, са:

- Липса на цифрови сертификати;
- Липса на административна информационна система;
- Информационната система не притежава възможност за работа с електронно подписани документи;
- Не се налага приемане и изпращане на електронно подписани документи.

537 администрации заявяват, че изпращат електронно подписани документи, 408 – приемат електронно подписани документи и 336 – отговарят на получени с електронен подпис документи/писма.

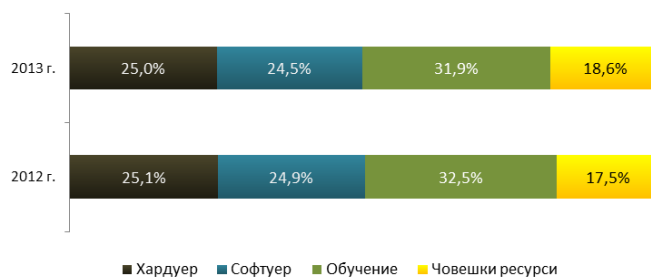

Източник: Администрация на Министерския съвет

Графика IV-5: Администрации, работещи с електронно подписани документи, брой

IV.1.5. Ресурси за развитие на ИТ сектора, в изпълнение на Закона за електронно управление

Обобщените данни за 2013 г. показват, че необходимостта от ресурси за развитие на ИТ сектора, във връзка с изпълнение на Закона за електронно управление, се запазва почти същата като през 2012 г. Отново най-голяма е нуждата от обучение на ИТ специалисти, следва необходимостта от хардуер, от софтуер и човешки ресурси.

Източник: Администрация на Министерския съвет

Графика IV-6: Необходими ресурси за развитие на ИТ сектора

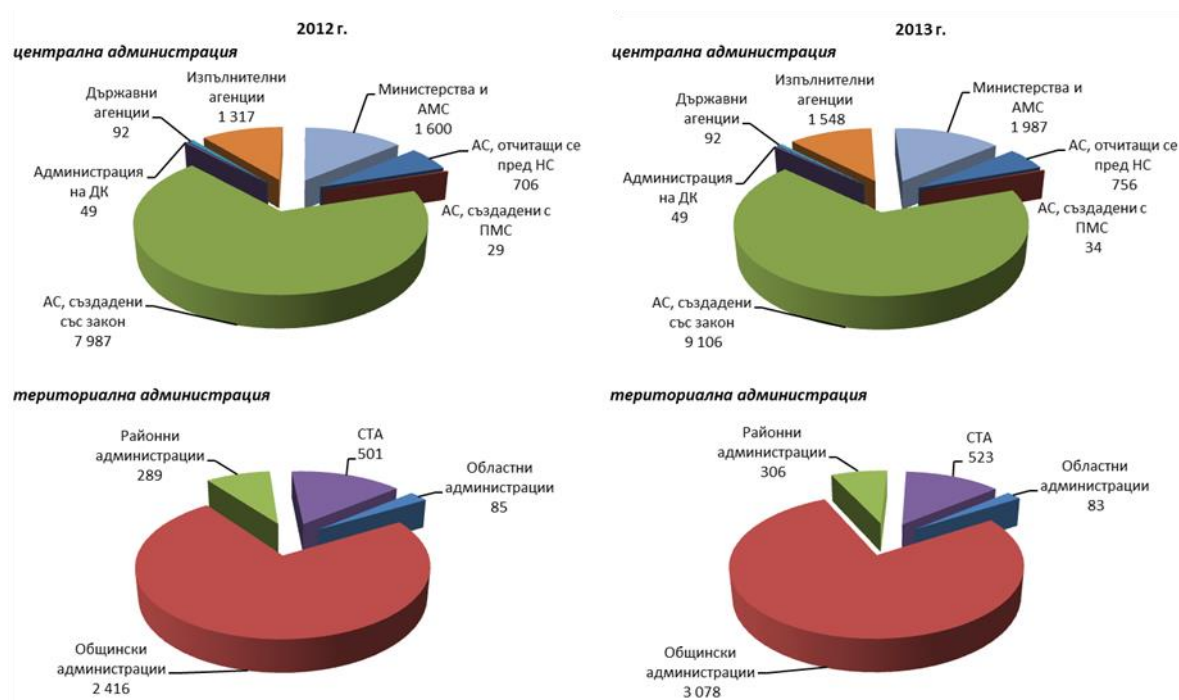
IV.1.6. Наличие на цифрови сертификати за електронен подпис

В цялата администрация през 2013 г. се използват общо 17 562 цифрови сертификати за електронен подпис, което е с 2 491 или 16.5% повече от броя на наличните сертификати през 2012 г.

Според обобщените данни централната администрация притежава 13 572 цифрови сертификати. В териториалната администрация броят на наличните през 2013 г. цифрови сертификати е 3 990.

Администрациите с най-голям брой издадени цифрови сертификати са: Национална агенция за приходите (5 914), Агенция "Митници" (2 915), Министерство на финансите (600), Агенция по заетостта (538), Агенция по вписванията (460), Национална здравноосигурителна каса (390).

В графиката по-долу са представени данните за наличие на цифрови сертификати по типове администрации.

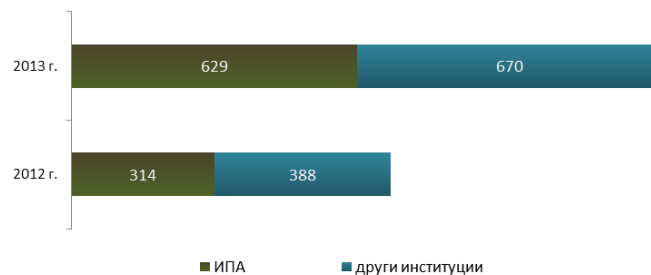

Източник: Администрация на Министерския съвет

Графика IV-7: Издадени цифрови сертификати

IV.1.7. Обучения по електронно управление

През 2013 г. значително нараства броят на служителите, преминали обучение по електронно управление в Института по публична администрация и в други институции, в сравнение с предходната година. Според информацията в ИСПОДСА, обучение са преминали общо 1 299 служители от държавната администрация, което е с 597 повече обучени в сравнение с 2012 г.

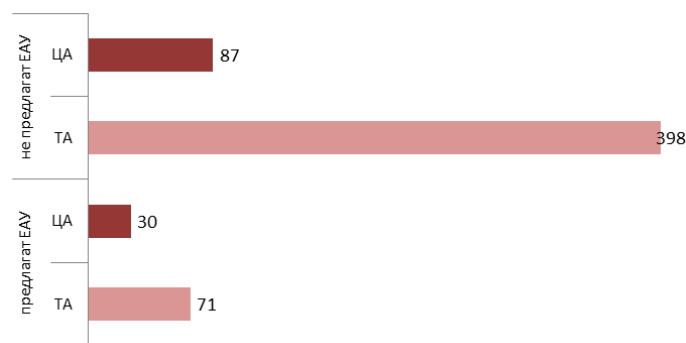

Източник: Администрация на Министерския съвет

Графика IV-8: Служители, преминали обучение по е-управление, брой

IV.1.8. Предоставяне на електронни административни услуги

Според отчетните доклади, 101 или приблизително 17% от всички 586 административни структури предоставят електронни административни услуги (ЕАУ) – 30 централни администрации и 71 териториални администрации. В сравнение с 2012 г. още 21 администрации започват да предлагат ЕАУ, сред които 4 министерства; 4 общински администрации; 4 районни администрации; 4 специализирани териториални администрации, създадени като юридически лица с нормативен акт; 3 изпълнителни агенции.

Източник: Администрация на Министерския съвет

Графика IV-9: Администрации, предлагащи електронни административни услуги, 2013 г.

485 администрации са заявили, че все още не предоставят електронни административни услуги.

Според информацията в ИСПОДСА общият брой на предлаганите ЕАУ е 1 970, което е нарастване с 60% спрямо предлаганите през 2012 г. 1 231 електронни административни услуги. От тях 1 913 са първични услуги и само 57 – комплексни услуги. Тук трябва да се има предвид, че определени услуги се предлагат от множество териториални администрации; тези услуги, както и броят на администрациите, които ги предлагат, не се установяват от изискваната от администрациите информация.

Комплексни услуги предлагат 17 администрации: Национална агенция за приходите, Патентно ведомство, Агенция по обществени поръчки, Изпълнителна агенция "Българска служба за акредитация", Министерство на външните работи, както и 11 общински и 1 областна администрация.

Източник: Администрация на Министерския съвет
Графика IV-10: Вид на предлаганите от администрациите ЕАУ, брой услуги

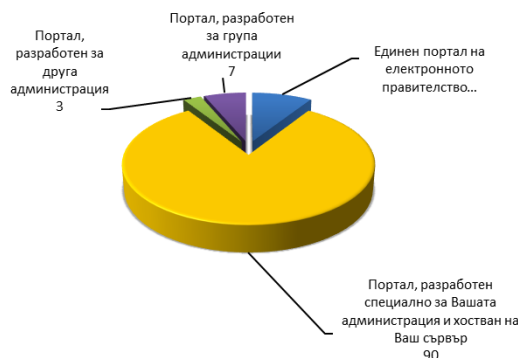
1 363 или близо 70% от всички ЕАУ се предлагат от общинските администрации. Сред тези администрации се открояват общинска администрация Добрич, която е отчела, че предлага 287 ЕАУ; общинска администрация Пещера – 150 ЕАУ; общинска администрация Брусарци – 145 ЕАУ; общинска администрация Провадия – 112 ЕАУ; общинска администрация Струмяни – 96 ЕАУ.

От централната администрация най-много ЕАУ предоставят Агенция по геодезия, картография и кадастър – 70 ЕАУ; Национална агенция за приходите – 46 ЕАУ; Комисия за регулиране на съобщенията – 39 ЕАУ.

На основание чл. 51 от Закона за електронно управление, всеки административен орган е необходимо да заяви за вписване в Регистъра на електронните услуги на стандартизираните описания всички предоставяни от него електронни административни услуги и вътрешни електронни административни услуги.

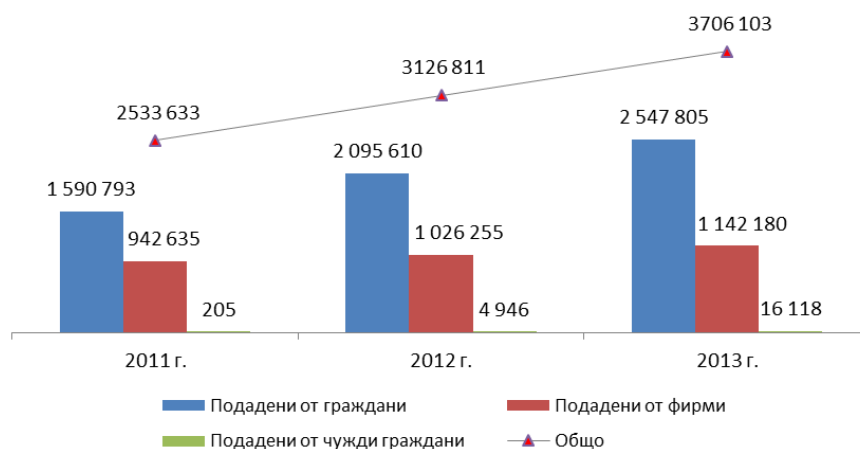
Според информацията в ИСПОДСА, само 551 от предлаганите ЕАУ са вписани в Регистъра на електронните услуги според изискванията на ЗЕУ, от които 410 се предлагат от общински администрации, 93 – от изпълнителни агенции. 51 от администрациите не са вписали нито една от предлаганите от тях услуги в Регистъра на електронните услуги. Сред тях са и администрации, чиито услуги са сред най-използваните, като Агенция по вписванията и Национална агенция за приходите, които не са разработили своите услуги в съответствие с действащата нормативна уредба.

Услугите на 90 от административните структури (89% от администрациите, предоставящи ЕАУ) са достъпни от портал, разработен специално за съответната администрация, 10% от администрациите, са отчели, че предоставят услуги чрез Единния портал на електронно правителство, 7% – чрез портал, който е разработен за група администрации, и 3% – чрез портал, разработен за друга администрация. 9 от администрациите са отчели, че услугите, които предлагат, са достъпни от два портала.

Източник: Администрация на Министерския съвет
Графика IV-11: Портали, през които са достъпни електронни услуги, 2013 г.

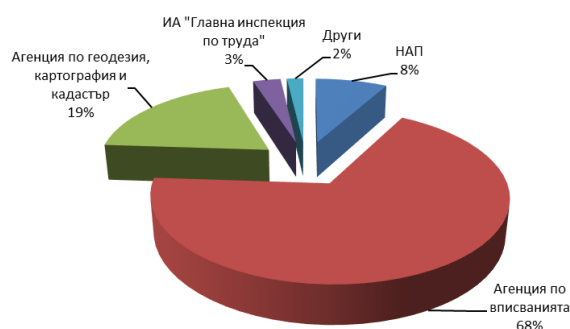
Според обобщените данни, нараства използването на ЕАУ от граждани и бизнеса. През отчетния период общият брой на подадените заявления за електронни административни услуги е 3 706 103, с 579 292 повече от подадените през 2012 г. Около 69% от заявленията са подадени от граждани, 30.8% – от фирми, и 0.4% – от чужди граждани.

Източник: Администрация на Министерския съвет

Графика IV-12: Подадени заявления за електронни административни услуги

Болшинството от заявленията са подадени в Агенция по вписванията – 2 521 534, следва я Агенция по геодезия, картография и кадастър с 704 345 подадени заявления, Националната агенция за приходите с 297 335 и ИА "Главна инспекция по труда" с 114 514 подадени заявления. Общо в тези четири администрации са подадени 98% от всички заявления за електронни административни услуги.

Източник: Администрация на Министерския съвет

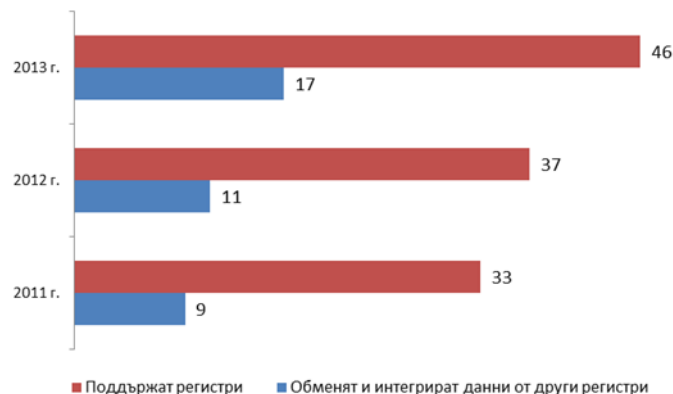
Графика IV-13: Администрации с най-много подадени заявления за ЕАУ през 2013 г.

Според отчетните доклади на администрациите, в 60 от общо 101 администрации, които предлагат ЕАУ, няма подадени заявления.

Много важен момент от реализацията на електронното управление е поддържането на регистри и възможността за обмен и интеграция на данни между тях. Свързването на регистри ще осигури използването на вече налични в някоя система данни и реализиране на принципа за еднократно събиране и многократно използване на информацията.

Според информацията в ИСПОДСА 46 административни структури поддържат регистри, свързани с предоставяне на електронни услуги за граждани и бизнеса. 17 от администрациите са отчели и възможност за обмен и интеграция на данни, от поддържаните от тях регистри, с други регистри. Това са Национален осигурителен институт, Национална агенция за приходите, Национален статистически институт, Агенция за хората с увреждания, Агенция по вписванията, Агенция по геодезия, картография и

кадастър, Агенция по обществени поръчки, Министерство на външните работи, общинска администрация – Банско, Брусарци, Велико Търново, Габрово, Добрич, Кнежа, Разград и Шабла, Регионална здравна инспекция – Пловдив

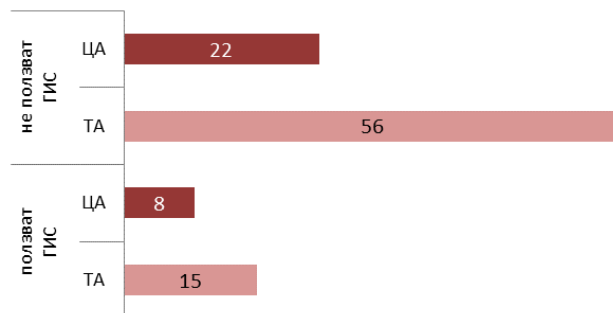

Източник: Администрация на Министерския съвет
Графика IV-14: Администрации, които поддържат регистри, и администрации, чиито регистри обменят и интегрират данни с други регистри, брой администрации

През 2013 г. в Министерството на транспорта, информационните технологии и съобщенията приключва изпълнението на основните дейности по проект „Развитие на административното обслужване по електронен път“, който се осъществява с финансовата подкрепа на Оперативна програма „Административен капацитет“, съфинансирана от Европейския Съюз чрез Европейски социален фонд. Една от основните дейности по проекта е реализация на вътрешно-административни услуги между ключовите регистри в държавата. В рамките на проекта са разработени и тествани референтни модели на централна и общинска администрация. По този начин централните и общинските администрации биха могли да използват натрупания опит и общите "инструменти и модели за софтуер" в собствените си системи за електронно обслужване. Това ще доведе до повишаване на ефективността и ефикасността на съответната администрация.

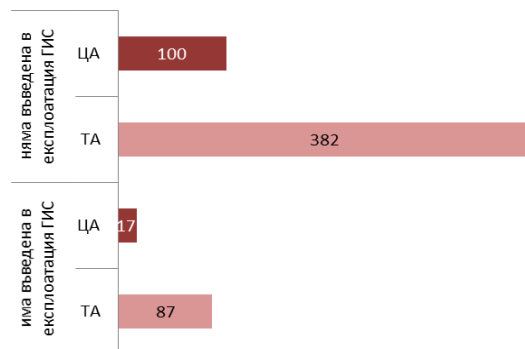
Изключително важно приложение в изграждането и работата на много електронни услуги имат географските информационни системи (ГИС). ГИС е съвкупност от софтуер, хардуер, данни, процедури и обучени кадри за създаване, манипулиране, съхраняване, анализ и визуализация на пространствено определени данни.

През 2013 г. 23 от администрациите, предлагащи ЕАУ, са използвали ГИС (въведени в експлоатация в други администрации или ГИС услуги със свободен достъп) за предоставяне на услугите, с 4 повече в сравнение с 2012 г.

Източник: Администрация на Министерския съвет
Графика IV-15: Използване на ГИС за предоставяне на електронни услуги, брой администрации, 2013 г.

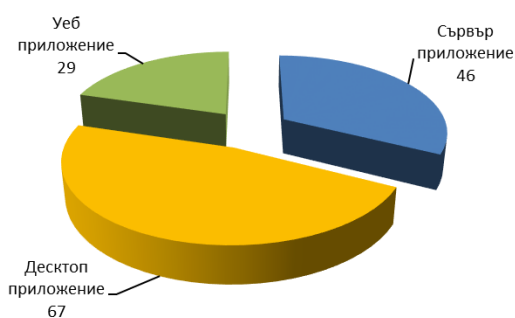
В много по-голям брой администрации – 104 от общо 586 административни структури, има въведени в експлоатация географски информационни системи. Това са 17 централни и 87 териториални администрации.

Източник: Администрация на Министерския съвет

Графика IV-16: Администрации с въведена в експлоатация ГИС, брой администрации

Администрациите, които са въвели в експлоатация географски информационни системи, отчитат използване на един или няколко вида специализиран ГИС софтуер. Най-много администрации (67 от общо 104) посочват, че използват десктоп приложение, 46 администрации използват сървър приложение и 29 администрации – уеб приложение.

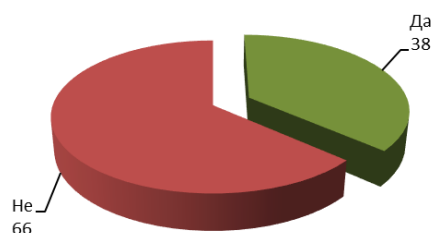

Източник: Администрация на Министерския съвет

Графика IV-17: Използване на специализиран ГИС софтуер

Според отчетните доклади на администрациите, внедрените ГИС са с различно предназначение: въвеждане, съхранение, организация и/или обработка на геопространствена информация, извършване на пространствени анализи за подпомагане на научната и/или оперативна дейност, визуализиране на данни от ИС, предоставяне на услуги, защита на населението от бедствия и аварии, поддържане на цифров кадастър, геомаркетингови изследвания, справки.

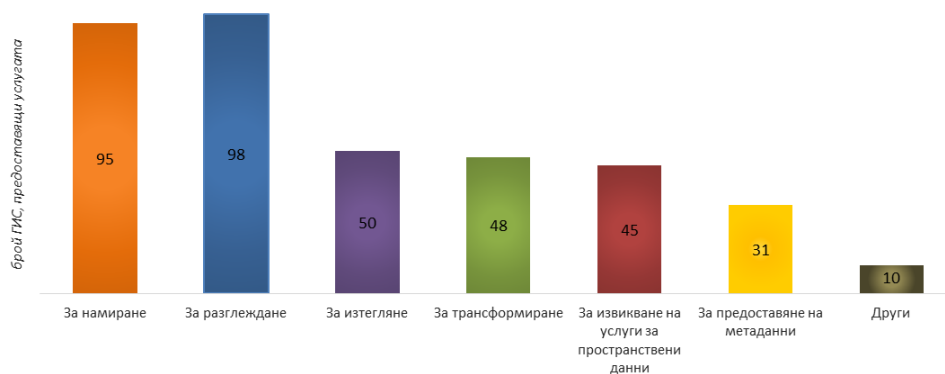
Географските информационни системи на 38 администрации обменят информация с други информационни системи.

Източник: Администрация на Министерския съвет

Графика IV-18: Обмен на информация между ГИС системата и други информационни системи

Въведените в експлоатация в администрациите ГИС предоставят различни услуги. Най-често предоставяните услуги са услугите за намиране и за разглеждане – предоставят се от почти всички ГИС, и услугите за изтегляне и за трансформиране – предоставят се от около половината ГИС.

Източник: Администрация на Министерския съвет

Графика IV-19: Услуги, предоставяни от внедрените в администрациите ГИС

Според информацията в ИСПОДСА, услугите предоставяни от географските информационни системи на 53 администрации (повече от половината администрации с внедрена ГИС) са хармонизирани съгласно изискванията на Закона за достъп до пространствени данни (ЗДПД) и регламентите към Директива 2007/2/ЕО INSPIRE.

През 2013 г. Изпълнителна агенция "Електронни съобщителни мрежи и информационни системи" към Министерството на транспорта, информационните технологии и съобщенията започва изграждане на национален портал за пространствени данни за предоставяне на услуги с пространствени данни на национални и европейски потребители и връзка с европейския гео-портал. Чрез Портала ще се осигури публичен достъп за споделяне на оперативно съвместими пространствени данни, в съответствие с европейските стандарти и директивата INSPIRE.

IV.1.9. Подобряване на административното обслужване чрез въвеждане на електронното управление

С цел подобряване на административното обслужване чрез въвеждане на електронното управление, през 2013 г. Министерството на транспорта, информационните технологии и съобщенията завършва изпълнението на два проекта и приключва основните дейности по трети проект по Оперативна програма "Административен капацитет".

Първият изпълнен проект е „Подобряване на административното обслужване на потребителите чрез надграждане на централните системи на електронното правителство“ и обхваща следните дейности:

- Създаване на регистър за електронна идентичност на потребителите;
- Надграждане на единната среда за обмен на електронни документи и внедряване на централна документооборотна система;
- Изграждане на централизирана система за мониторинг и управление на информационната сигурност и оперативна съвместимост. Надграждане на националния портал на електронното управление с функциите на Единното звено за контакт;
- Изграждане на централизирана и интегрирана в администрациите система за демократично ориентирано вземане на решения с участието на гражданите и бизнеса;

- Централизирана система за управление на комуникационната и хардуерна инфраструктура посредством прилагане на съвременни технологии, платформи и консолидация чрез виртуализация;
- Разработване на унифицирани изисквания към центровете за съхранение на особено чувствителна информация в съответствие с изискванията за оперативна съвместимост и информационна сигурност;
- Оценка и контрол на качеството.

Вторият изпълнен проект е „Подобряване обслужването на гражданите и бизнеса в Министерството на транспорта, информационните технологии и съобщенията чрез развитие на електронното управление в областта на пространствените данни и услуги” и обхваща следните дейности:

- Анализ на архитектурата и състоянието на държавната пространствена инфраструктура, бази данни и услуги;
- Разработка на географски реферирани софтуерни приложения за планиране и мониторинг на наличието и съответствието на мрежовите услуги, метаданни и пространствени бази данни, и за предоставяне на услуги за валидиране на метаданните;
- Разработване и интегриране на мрежови услуги в приложна област ж.п. транспорт;
- Провеждане на обучения за работа с географски реферирани приложения и с базовия софтуер за географски информационни системи (ГИС) и мрежовите услуги с пространствени данни;
- Създаване на съдържание за разяснителната кампания, свързано с перспективите и ползите от мрежовите услуги за пространствена информация.

Третият проект е „Развитие на административното обслужване по електронен път“ с пет обособени позиции, по които през 2013 г. приключват основните дейности:

- Анализ, идентифициране и вписване на първичните администратори на данни и техните услуги в регистрите на ЕП;
- Реализиране на приоритетни административни услуги за централната администрация;
- Реализиране на приоритетни административни услуги за общинската администрация;
- Разработване на референтен модел на архитектура за централните администрации и общинските администрации;
- Усъвършенстване на портала и доизграждане на системата на електронното правителство във връзка с административно обслужване.

Предстои реализация на спомагателните дейности: Съпътстващи обучения за администрациите във връзка с дейности по реализация на електронни административни услуги и референтни модели и Доставка на хардуер и софтуер за целите на проекта.

IV.1.10. Удостоверени административни информационни системи за съответствие с изискванията за оперативна съвместимост и информационна сигурност

През 2013 г. се извършват промени в Закона за електронното управление (ДВ, бр. 20 от 2013 г.) според които информационните системи, които администрациите са длъжни да използват, трябва да са **удостоверени** за съответствие с изискванията на закона, за

оперативна съвместимост и информационна сигурност, вместо сертифицирани от акредитирани лица, както се изисква преди това.

Съответствието на внедряваните от административните органи информационни системи с установените нормативни изисквания за оперативна съвместимост и информационна сигурност се удостоверява от министъра на транспорта, информационните технологии и съобщенията, въз основа на подадена от заинтересувано лице, доставящо или разработващо информационната система, справка-декларация за извършени проверки по сценарии и приложен протокол с резултатите от тях.

Методиката за извършване на оценката за съответствие и начинът на удостоверяване съответствието се определят с Наредбата за общите изисквания за оперативна съвместимост и информационна сигурност (НОИОСИС) (изм. – ДВ, бр. 48 от 2013 г.).

НОИОСИС предвижда:

- Удостоверяване на съответствието на административни информационни системи съгласно чл. 4 и следващите от Наредбата за вътрешния оборот на електронни документи и документи на хартиен носител в администрациите;
- Удостоверяване на съответствието на специализирани информационни системи, осигуряващи изцяло или частично функциите на административна информационна система, когато създават и/или издават, и/или приемат, и/или регистрират, и/или съхраняват електронни документи, регламентирани в Наредбата за вътрешния оборот на електронни документи и документи на хартиен носител в администрациите.

Според обобщените данни в ИСПОДСА за 2013 г., административните информационни системи на 291 администрации (около 50% от всички администрации) са удостоверени/сертифицирани в съответствие с изискванията на Глава 6 от Наредбата за общите изисквания за оперативна съвместимост и информационна сигурност. Около 10% от администрациите са отчели, че техните автоматизирани информационни системи (АИС) са в процес на удостоверяване, а останалите 40% използват АИС, които не са удостоверени.

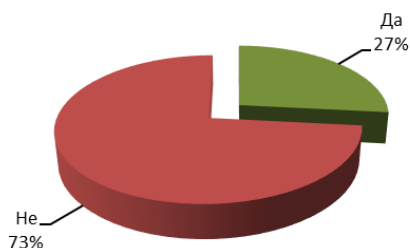
Източник: Администрация на Министерския съвет

Графика IV-16: Удостоверени административни информационни системи, брой администрации

IV.2. Информационна сигурност

IV.2.1. План за действие при непредвидени ситуации, свързани с информационна сигурност

От общо 586 администрации (562 за 2012 г.), 27% или 156 администрации (30% или 169 за 2012 г.) са потвърдили за наличието на план за действие при непредвидени ситуации, свързани с информационна сигурност. Останалите 73% или 430 (70% или 393 за 2012 г.) административни структури отчитат липса на такъв план.

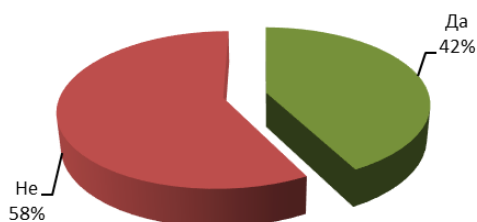
Източник: Администрация на Министерския съвет

Графика IV-17: План за действие при непредвидени ситуации, свързани с информационна сигурност, 2013 г.

IV.2.2. Служители, отговарящи за информационната сигурност

Според информацията в ИСПОДСА, в 247 (243 за 2012 г.) административни структури има служител, който да отговаря за информационната сигурност според Глава 3, чл. 28 от Наредбата за общите изисквания за оперативна съвместимост и информационна сигурност. Според този член всеки ръководител на администрация е необходимо да определи служител или административно звено, което да отговаря за мрежовата и информационната сигурност.

В останалите 339 (319 за 2012 г.) структури на държавната администрация изискванията на член 28 все още не са спазени.

Източник: Администрация на Министерския съвет

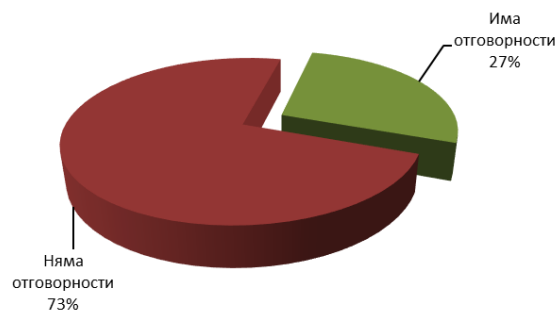
Графика IV-18: Служители, отговарящи за информационната сигурност, 2013 г.

IV.2.3. Отговорности, свързани с информационната сигурност

27% или 159 (29% или 163 за 2012 г.) отчитащи се администрации са заявили, че имат отговорности по силата на административен акт и/или друг документ, свързани с информационната сигурност. Според отговорите, такива административни актове или документи са:

- Закон за защита на личните данни;
- Закон за предотвратяване и установяване на конфликт на интереси;

- Закон за защита на класифицираната информация;
- Закон за министерството на вътрешните работи;
- Закон за изпълнение на наказанията и задържането под стража;
- Закон за електронното управление;
- Наредба за общите изисквания за оперативна съвместимост и информационна сигурност;
- Вътрешно нормативни актове;
- Длъжностна характеристика;
- Устройствен правилник;
- Вътрешни правила.

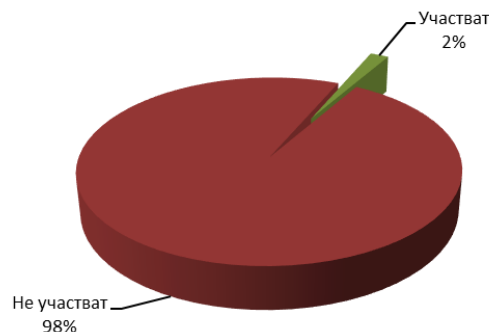

Източник: Администрация на Министерския съвет

Графика IV-19: Отговорности, свързани с информационната сигурност, 2013 г.

IV.2.4. Участие в международни групи и организации, работещи в областта на информационната сигурност

Само 11 от отчетелите се администрации са участвали чрез свои представители в международни групи и организации, работещи в областта на информационната сигурност, толкова са били и през 2012 г. Това са: Институт по отбраната, Комендантство – МО, Патентно ведомство, Национален статистически институт, Изпълнителна агенция "Борба с градушките", Изпълнителна агенция "Електронни съобщителни мрежи и информационни системи", Министерство на външните работи, Министерство на здравеопазването, Министерство на отбраната, Министерство на транспорта, информационните технологии и съобщенията, общинска администрация Драгоман.

Източник: Администрация на Министерския съвет

Графика IV-20: Участие в международни групи и организации, работещи в областта на информационната сигурност, брой администрации, 2013 г.

IV.2.5. Система за управление на информационната сигурност по БДС 27001

Едва 30 (29 за 2012 г.) администрации или 5% от всички отчетли се имат изградена система за управление на информационната сигурност по БДС 27001. 206 или 35% (215 или 38% за 2012 г.) от цялата администрация са предвидили изграждането на такава система, а останалите 350 (318 за 2012 г.) не планират такава дейност.

Източник: Администрация на Министерския съвет

Графика IV-21: Наличие на система за управление на информационната сигурност по БДС 27001, брой администрации, 2013 г.

V. Информационно-комуникационна обезпеченост

Изграждането на електронното управление е тясно свързано с техническото осигуряване на администрациите, с цел създаване на предпоставки за внедряване на модерни информационни и комуникационни системи и технологии във вътрешно-административните процеси и процесите при обслужване на гражданите и бизнеса.

Приетата „Обща стратегия за електронно управление в Република България 2011 – 2015 г.“ визира политиката на правителството, насочена към излизане от досегашното фрагментирано управление на ИТ-ресурсите и създаване на **управленски модел, който да гарантира бърз преход към ИТ-осигуреност на доставчиците на публични е-услуги, на базата на координирано ресурсно планиране и оптимално използване на съществуващата инфраструктура.**

Фокусът на тази политика е обединяването на информацията от различни системи независимо от форматирането, езика или местоположението и адаптирането ѝ към потребностите на клиента. Добрата практика показва, че системите следва да функционират на базата на унифицирани и формализирани обекти (данни, документи, процеси, технологични решения и др.).

Процесът на планиране, разработване и изграждане на автоматизирани информационни системи (АИС) в държавната администрация до скоро не се подчиняваше на приети методики и стандарти, системите са създавани в различно време, с различни изисквания, което води до **голямо разнообразие в използваните технологии, архитектура, начин на достъп, формат на документите** и др. Почти няма практика на устойчив информационен обмен на данни между отделни системи, дори в рамките на една администрация. Това води до нерационално използване на ресурсите, дублиране на данни, многократно въвеждане на аналогична информация и множество други негативи.

Централизирането на процесите по предоставяне на стандартен софтуер показва своята ефективност. Постигнато е значително занижаване на ценовите нива, опростени са процедурите за достъп до продуктите и не на последно място – осигурена е възможност за

ползване от служителите в администрацията в домашни условия на лицензиран софтуер със съответната надеждност и осъвременяване.

V.1. Обезпеченост с хардуер и софтуер

В края на 2013 г. администрацията разполага със 114 093 броя компютри, от които 15 017 преносими и 99 076 настолни. Остава водеща ролята на компютрите с процесорна честота над 2 GHz (44.62%), респективно компютрите с процесорна честота по-малка от 2 GHz са 25.86%. Данните показват, че има сериозно увеличение на компютрите с 64 bit адресна свързаност, които вече са 25.78%. Незначителен е дялът на компютрите с друга процесорна честота – 3.74%.

Общият брой на сървърите е 5 817 бр.

Общ брой принтери – 52 908 бр.

В изпълнение на Договор № 115/11.10.2012 г. за предоставяне на софтуерна осигуровка на програмни продукти на Майкрософт с придобит лиценз за безсрочно право на ползване за нуждите на държавната администрация, разпределението на лицензите е:

- 95 796 броя лицензи, както следва: Microsoft Windows XP – 20 844 броя; Microsoft Windows Vista – 261 броя; Microsoft Windows 7 – 55 736 броя; Microsoft Windows 8 – 7 741 броя и Microsoft Windows 8.1 – 11 214 броя;

- 95 796 броя лицензи за Microsoft Office, както следва: Microsoft Office XP – 1 135 броя; Microsoft Office 2003 – 15 754 броя; Microsoft Office 2007 – 9 161 броя; Microsoft Office 2010 – 62 832 броя и Microsoft Office 2013 – 6 914 броя.

По отношение на използвания антивирусен софтуер има инсталирани 91 525 бр. програми на персонални компютри и 3 482 бр. на сървъри.

Все още е налице тенденцията компютрите от висок клас да са съсредоточени в ЦА, независимо от факта, че основният доставчик на административни услуги са общинските администрации.

Преобладаващата част от административните структури (97.8%) посочват, че имат изградена локална мрежа. Това е добър знак и предпоставка за внедряване на ИКТ в процеса на работа и осъществяването на електронен обмен.

Данните от доклада показват, че към края на 2013 г. предоставените от държавната администрация електронни услуги (е-услуги) са разпределени както следва:

- 134 320 бр. е-услуги от вида: информация за услугата е качена на съответната интернет страница. Централната администрация предоставя най-голям брой от този вид е-услуги – 125 948 бр.;

- 12 550 бр. е-услуги от вида: от интернет могат да се разпечатаат или запазят образци на документи и формуляри, които се попълват на хартия и се внасят в администрацията. Най-голям брой от този вид е-услуги предоставя териториалната администрация – 7 817 бр.;

- 838 бр. е-услуги от вида: на интернет страницата могат да се попълват и подават необходими документи и формуляри. По-голям брой от този вид е-услуги са предоставени от териториалната администрация – 467 бр.;

- 569 бр. е-услуги от вида: попълването на документи, подаване на заявления, плащането на такси и издаването и получаването на съответния документ стават през интернет (по електронен път). По-голям брой от този вид е-услуги са предоставени от териториалната администрация – 397 бр.;

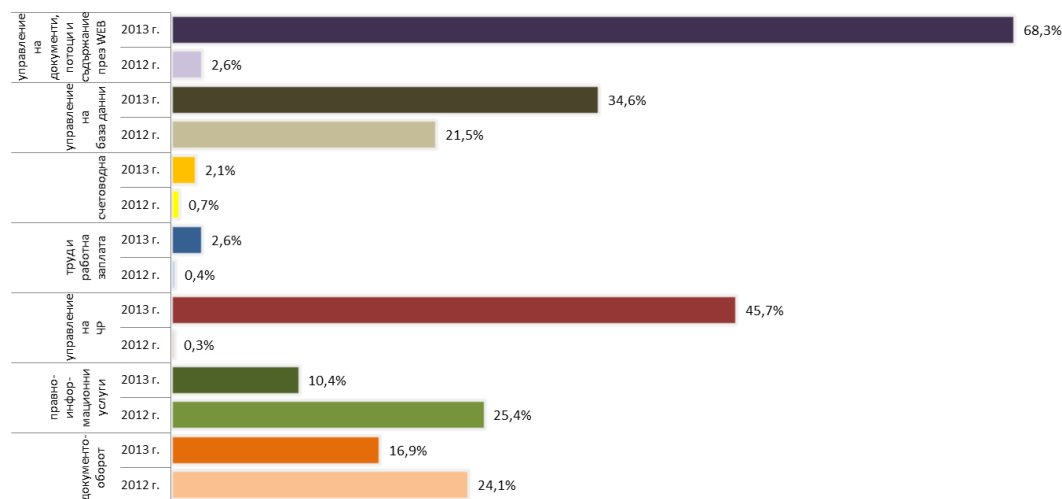
Някои услуги се предоставят в повече от една администрация. Такива е-услуги са броеви на база предоставяне, а не на база вид на е-услугата.

Модерните концепции за реализиране и предоставяне на е-услуги налагат създаването на системи за управление, базирани на интегриран подход. Към момента такъв инструментариум се разработва и се създава необходимата административна рамка за използването му. Ключови фактори за управление на внедряването и предоставянето на е-услуги са изготвянето на референтни модели за стандартизирано развитие и въвеждането на системи за наблюдение и управление на данни и съдържание.

Преобладаващата част от административните структури (99.64%) посочват, че към края на 2013 г. техни служители използват в работата си нови видове други устройства за достъп до Интернет. Общият брой на тези устройства е 7 257 бр. и са разпределени както следва: мобилен телефон – 4 370 бр. (60%), смартфони – 1 503 бр. (20.63%) и таблет – 1 410 бр. (19.36%). В централната администрация броят на използваните устройства за достъп до Интернет е по-голям – 4 627 броя в сравнение с териториалната администрация – 2 630 броя към края на 2013 г.

Използването на посочените информационни системи се смята, че трябва да е практика за всички административни структури, затова предмет на анализ са отрицателните отговори. Картината е следната:

- 16.89% от администрациите **нямат система за документооборот;**
- 10.4% от администрациите **нямат система за правно-информационни услуги;**
- 45.73% от администрациите **не са въвели система за управление на човешките ресурси;**
- 2.56% от администрациите **нямат система за труд и работна заплата;**
- 2.05% от администрациите **нямат счетоводна система ;**
- 34.64% от администрациите **нямат система за управление на база данни;**
- 68.26% от администрациите **нямат системи за управление на документи, потоци и съдържание през WEB.**

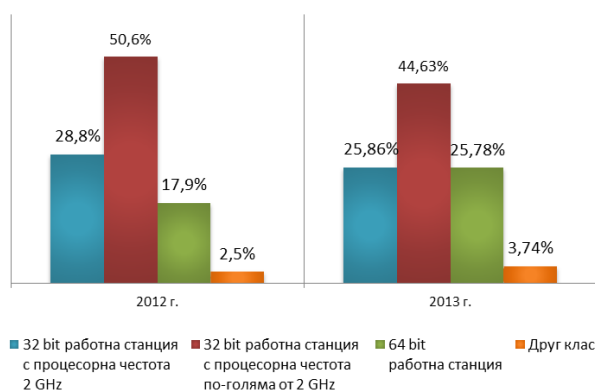

Източник: Администрация на Министерския съвет

Графика V-1. Администрации, които нямат системи за управление, %

Причина за промените в броя на администрациите неизползващи или неразполагащи с различни типове информационни системи е продължилото и през 2013 г. реструктуриране. В този смисъл процентното увеличение в неизползването или неналичието им може да бъде компенсирано от други въведени системи, както и от предстоящи за въвеждане общи за цялата администрация системи, като например системи за електронен обмен на документи в администрацията. Процесът на обединяване на

системите за документооборота стартира успешно през 2012 г и продължи през 2013 г, с включване на допълнителни администрации.

Източник: Администрация на Министерския съвет

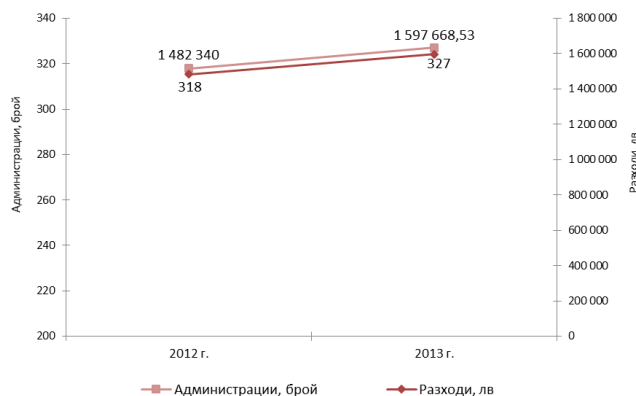
Графика V-2: Процесорна честота на компютрите в администрацията

V.2. Комуникационна обезпеченост на държавната администрация

Администрациите от всички нива, които имат изградени различни типове локални мрежи са 756 на брой, като само 17 са отговорили отрицателно.

Единната електронна съобщителна мрежа на държавната администрация и за нуждите на националната сигурност (ЕЕСМДАННС) обедини през 2012 г. Национална мрежа на държавната администрация (НМДА) – изградена, поддържана и управлявана от администрацията на Министерския съвет и Електронно съобщителна мрежа (ЕСМ) – поддържана и управлявана от Изпълнителна агенция електронни съобщителни мрежи и информационни системи (ИАЕСМИС) с точки на достъп в 28 областни града и 38 общини към м. ноември 2013 г. ЕЕСМДАННС предлага на потребителите си безплатно съвместими и допълващи се услуги.

Отговорите в ИСПОДСА показват, че през 2013 г. 91 (15.53%) от администрациите са свързани с ЕЕСМДАННС, спрямо 96 (17.08%) през 2012 г., а 495 (84 47%) не са свързани към нея, спрямо 466 (82.92%) през 2012 г., и ползват алтернативни доставчици на интернет. Обобщените данни сочат, че за алтернативен интернет са направени разходи от 1 597 668,53 лв. Може да бъде отчетено, че разходите на администрациите ползващи алтернативен доставчик на интернет са увеличени на годишна база (1.482 339,63 лв. за 2012 г.). Това доказва разходната ефективност на подхода за използване на единна мрежа за достъп до интернет и възможното бъдещо намаляване на разходите на администрациите след присъединяването им към ЕЕСМДАННС.

Източник: Администрация на Министерския съвет

Графика V-3: Алтернативни на ЕЕСМДА източници на интернет и разходи за тях

Надеждния и сигурен обмен на големи обеми от информация с общонационално значение – данни, текст, документи, глас, видео и други може да се осигури чрез включване на все още отделените съществуващи телекомуникационни мрежи в държавата в единната държавна комуникационна инфраструктура – ЕЕСМДАННС.

Свързването на всички структури в единната държавна комуникационна инфраструктура е основна предпоставка за развитието на е-управление. Това ще доведе не само до съкращаване на допълнителните разходи на администрациите за достъп до интернет, но и до бърз трансфер на данни и ще намали употребата на документи на хартиен носител.

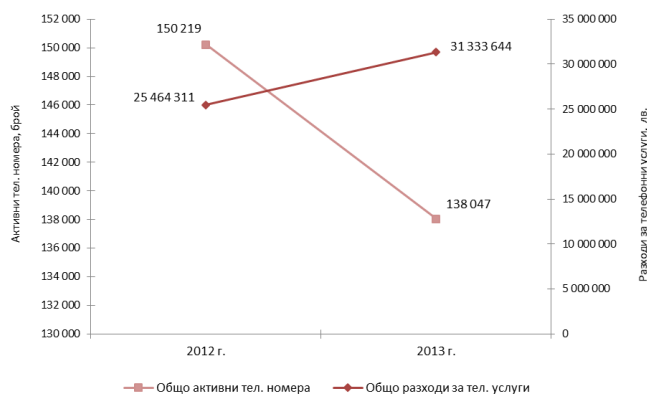
Обобщените данни за използваните телефонни услуги показват, че през 2013 г. в структурите на изпълнителната власт се **ползват 138 047 активни телефонни номера**, от които:

- 72 980 (52,87%) фиксирани, спрямо 66 998 (44,60%) през 2012 г.;
- 65 067 (47,13%) мобилни, спрямо 83 221 (55,40%) през 2012 г.

Общият разход за тях през 2013 г. възлиза на 31 333 644,01 лв., като:

- 19 558 340,71 лв. са за фиксирани телефонни номера, спрямо 13 414 716,27 лв. през 2012 г.;
- 11 775 303,30 лв. са за мобилни телефонни номера спрямо 12 049 594,52 лв. през 2012 г.

От получените отговори в ИСПОДСА е видно че има тенденция за намаляване на общия брой активни телефонни номера и увеличаване на разходите за телефонни (фиксирани и мобилни) услуги на годишната база, поради увеличение на разходите за фиксирани телефонни номера.

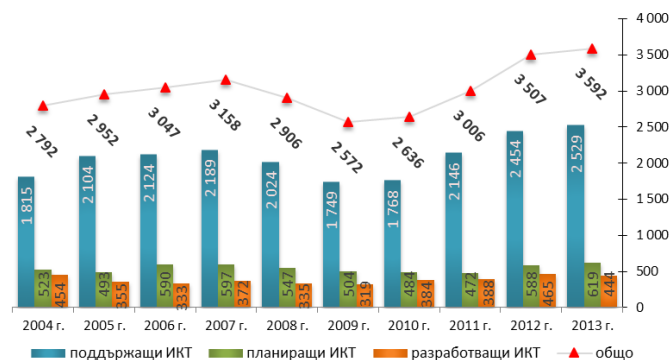
Източник: Администрация на Министерския съвет

Графика V-4: Активни телефонни номера и разходи за тях

За намаляване на тези разходи е препоръчително въвеждането на услугата VoIP, като това се извърши поетапно.

Ясно определените роли, права и задължения на служителите, отговорни за изпълнение на конкретни мерки, свързани с развитието на е-управлението, са важна предпоставка за неговия успех.

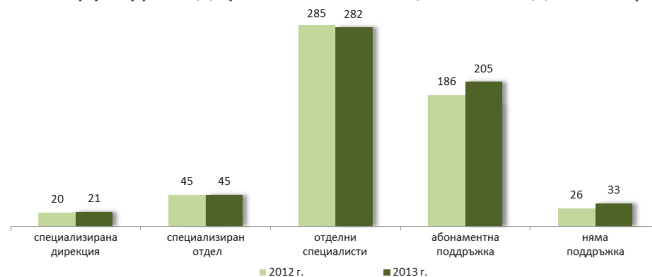
Общият брой служители в администрацията, отговарящи за ИКТ през 2013 г. е 3 592 души. Резултатът от данните в ИСПОДСА за 2013 г. показва, че за поддръжка на ИКТ в администрацията отговарят 2 529 служители; за планиране в ИКТ отговарят 619 служители и за разработване на ИКТ – 444. От графиката се вижда, че има повишение в сравнение с 2012 г. на общия брой служители в администрацията, отговарящи за ИКТ.

Източник: Администрация на Министерския съвет

Графика V-5: Служители, работещи в областта на ИКТ в администрацията

През 2013 г. се забелязва тенденция към леко нарастване на броя на специализираните звена занимаващи се с поддръжка и развитие на ИКТ в администрацията. Данните са както следва: специализирани дирекции – 21; специализирани отдели – 45; отделни специалисти – 282; абонаментна поддръжка – 205; нямащи поддръжка – 33. Може да се счита, че разликите между 2012 г. и 2013 г. се дължат основно на промяна в структури в държавната и общинската администрации.

Източник: Администрация на Министерския съвет

Графика V-6: Звена за развитие на ИКТ, брой

VI. Достъп до обществена информация

През отчетната 2013 г. информация по тази част от доклада са попълнили 586 администрации.

VI.1. Организация на достъпа до обществена информация

475 административни структури (81.06%) имат разработени **вътрешни правила за работа по Закона за достъп до обществена информация (ЗДОИ)**.

От тях **93** са **от централната администрация (ЦА)**. Това са Администрацията на Министерския съвет, 15 министерства, 5 държавни комисии, 6 държавни агенции, 26 изпълнителни агенции, 19 административни структури създадени със закон, 7 административни структури създадени с ПМС, 11 административни структури, отчитащи се пред НС.

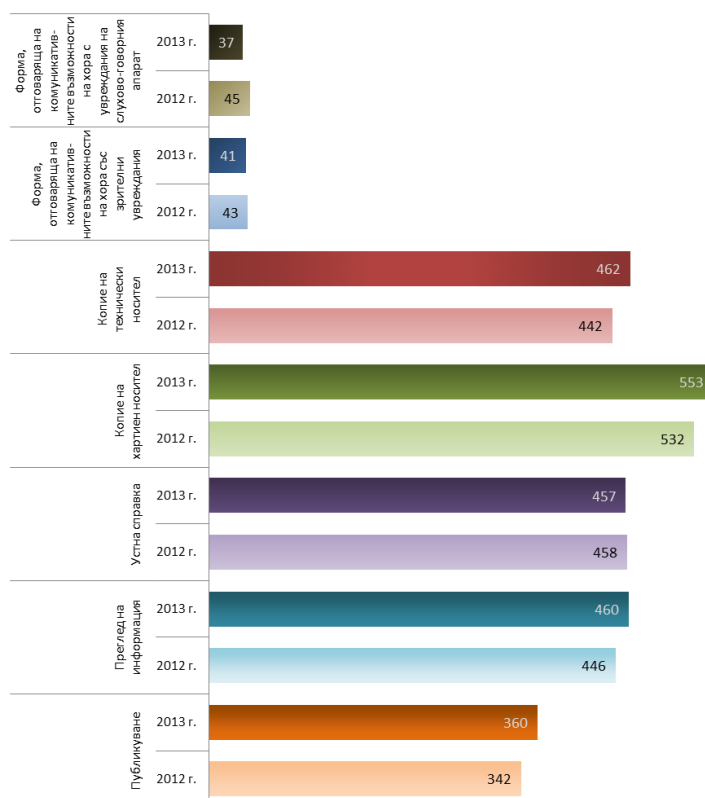
Вътрешни правила за работа по ЗДОИ са разработени и в **382 териториални администрации (ТА)**. От тях 27 областни администрации, 212 общински администрации, 26 районни администрации и 117 специализирани ТА, създадени като юридическо лице с нормативен акт.

От структурите в ЦА 24 сочат, че нямат разработени вътрешни правила за ДДОИ. Това са: Министерство на инвестиционното проектиране, 5 изпълнителни агенции (Агенция по обществени поръчки, Българска агенция за инвестиции, Изпълнителна агенция

"Борба с градушките", Изпълнителна агенция "Национален филмов център" и Изпълнителна агенция по рибарство и аквакултури), 9 структури, създадени със закон, в т.ч. Държавен фонд "Земеделие" и 7 структури, създадени с ПМС, сред които Център "Фонд за лечение на деца".

От ТА не са разработени правила за ДОО в общо 87 администрации. От тях 52 общински администрации, 9 районни администрации, 25 специализирани териториални администрации и областна администрация София.

В 384 административни структури (65.53%) е разработена **разяснителна информация за гражданите** относно упражняването на правото на достъп до информация. От тях: 68 от централната администрация и 316 от териториалната администрация.

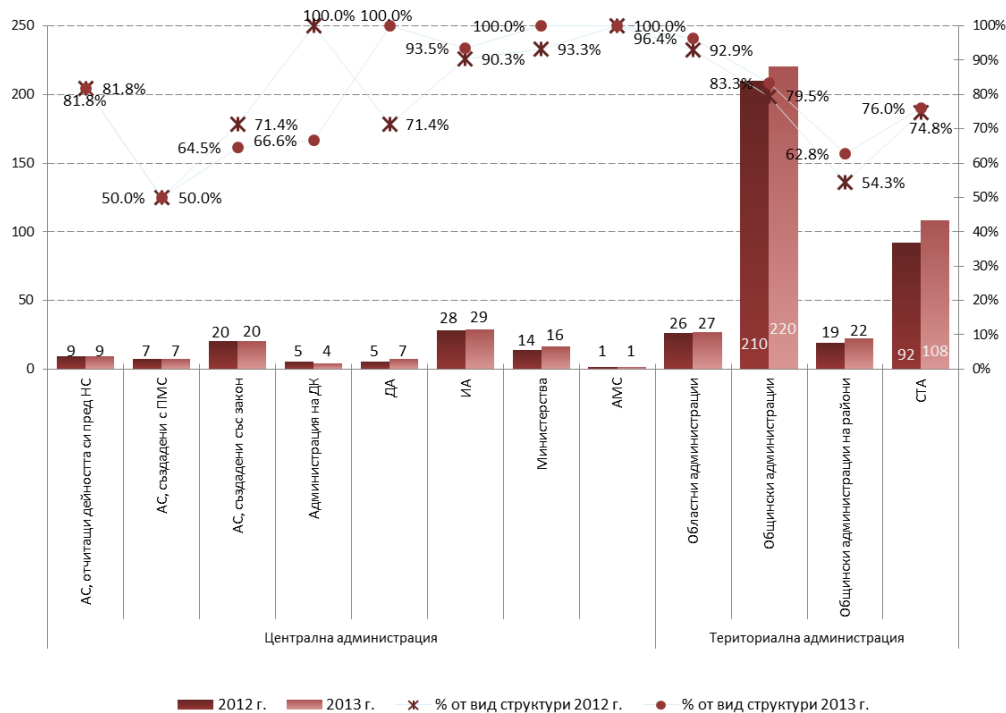

Източник: Администрация на Министерския съвет

Графика VI-1: Форми на предоставяне на ДОО, брой администрации

Съществуването на **електронен регистър по ДОО** е пряко свързано с управлението на деловодните системи на администрациите. През 2013 г. делът на администрациите, които поддържат такъв регистър, е 44.71%. От общо 262 администрации, които са организирали електронен регистър на заявленията по ДОО, 68 са в ЦА и 194 в ТА.

През 2013 г. общо 470 администрации (80.20%) приемат заявления за ДОО, подадени по електронен път (е-заявления), което е с 2.62% повече в сравнение с 2012 г. От тях 93 са от ЦА и 377 от ТА.

Източник: Администрация на Министерския съвет

Графика VI-2: Приемане на е-заявления за ДОИ, брой администрации

Заплащането на разходите за ДОИ от гражданите е организирано по различен начин. Преобладава заплащането „в брой“ – в 446 администрации (48.16%).

VI.2. Административен капацитет за осигуряване на достъпа до информация

През отчетната година най-голям брой администрации – 283 (48.29%) са дали отговор, че имат един служител, който да отговаря за ДОИ. 166 администрации (28.33%) имат повече от един служител, а в 51 администрации (8.70%) има структурирано звено.

Администрациите, които са отговорили, че нямат нито служител, нито звено за осигуряване на достъпа до информация са 86 (14.68%).

Най-голям брой администрации – 176 (35.20%) са структурирали дейността за ДОИ в деловодството на съответната администрация. В 114 администрации (22.80%) това е звеното, отговарящо за правните дейности; в 25 (5%) – звеното за връзки с обществеността; в 19 (3.80%) – приемната за граждани.

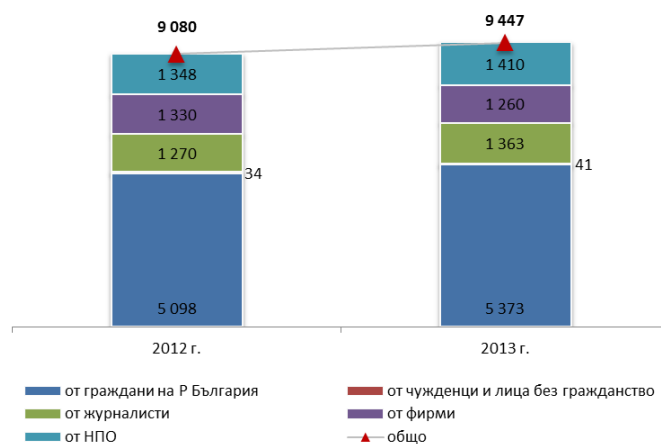
По данни от ИСПОДСА, в 70 структури от ЦА и 297 от ТА, задълженията на служителите по ЗДОИ са включени в длъжностната им характеристика.

59 структури в ЦА и 240 в ТА са обучили служителите си по ЗДОИ за стандартите в тази област.

VI.3. Процедури за разглеждане на искания за достъп до обществена информация

През 2013 г. са подадени общо 9 447 заявления за достъп до обществена информация. От тях: 5 373 от граждани, 1 410 от неправителствени организации, 1 363 от журналисти, 1 260 от фирми и 41 от чужденци или лица без гражданство. В 81 администрации не са постъпили запитвания по ЗДОИ.

Най-много заявления по ДОО са постъпили в Комисията за разкриване на документите и за обявяване на принадлежност на български граждани към държавна сигурност и разузнавателните служби на БНА – 1 806 (1 437 от граждани, 364 от журналисти и 5 от чужденци или лица без гражданство).

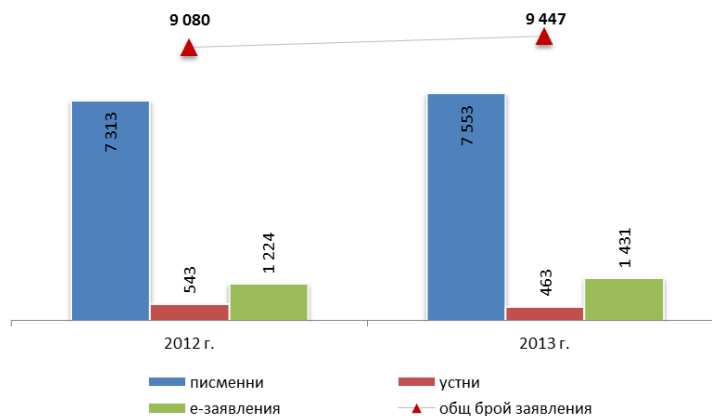

Източник: Администрация на Министерския съвет

Графика VI-3: Постъпили заявления от субекти на правото на ДОО

Най-голям брой заявления са постъпили в писмен вид – 7 553 (ЦА – 4 339 и ТА – 3 214), следвани от запитванията по електронен път – 1 431 (ЦА – 767 и ТА – 664) и устните запитвания – 463 (ЦА – 181 и ТА – 282).

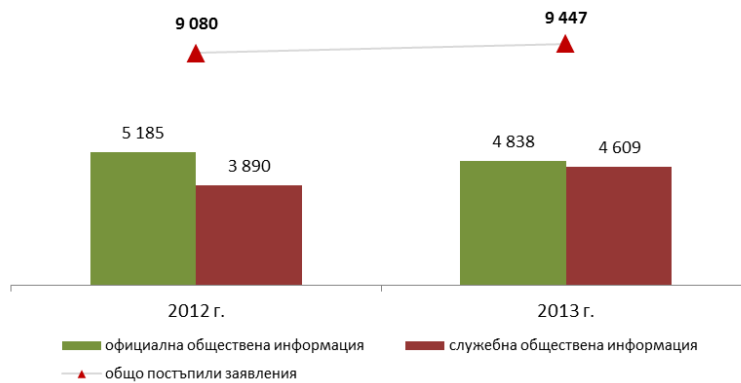
В 568 администрации не е установена процедура за отчитане на устни запитвания за достъп до информация. Останалите посочват различни начини за отчитане на устните запитвания. – вписване в електронен регистър, вписване в регистър, докладване на прекия ръководител, отразяване чрез деловодна система, отразяване в дневник, с протокол и др.

Източник: Администрация на Министерския съвет

Графика VI-4: Постъпили заявления според формата на поискване

Общо 4 838 (ЦА – 3 182 и ТА – 1 656) от подадените заявления са за официална информация. Броят на заявленията за служебна информация е 4 603 (ЦА – 2 121 и ТА – 4 131).

Източник: Администрация на Министерския съвет

Графика VI-5: Постъпили заявления за ДООИ по вид на информацията

При търсенето на информация през 2013 г. с най-голям брой 3 961 (ЦА – 2 725 и ТА – 1 236) са заявленията за **упражняване на права и законни интереси на граждани**. Следват искане на информация за: отчетност на институцията – 1 385 (ЦА – 760 и ТА – 625); за процес на вземане на решения – 685 (ЦА – 319 и ТА – 366); изразходване на публични средства – 631 (ЦА – 314 и ТА – 317); контролна дейност на администрацията – 1 264 (ЦА – 660 и ТА – 604); предотвратяване или разкриване на корупция или нередности – 151 (ЦА – 62 и ТА – 89); проекти на нормативни актове – 177 (ЦА – 65 и ТА – 112) и други – 1 222.

VI.3.1. Решения и откази за ДООИ

През 2013 г. решенията за предоставяне на свободен ДООИ са 6 282 (3 326 – ЦА и 2 956 – ТА). Най-много решения е предоставила Комисията за разкриване на документите и за обявяване на принадлежност на български граждани към държавна сигурност и разузнавателните служби на БНА – 1 262, следвана от Министерство на вътрешните работи – 297.

През отчетната година решенията за предоставяне на частичен ДООИ са 460 (ЦА – 247 и ТА – 213);

180 (ЦА – 132 и ТА – 48) от решенията за ДООИ са дадени при наличие на надделяващ обществен интерес;

375 (ЦА – 239 и ТА – 136) са препратени по компетентност;

942 (ЦА – 751 и ТА – 191) уведомления за липса на исканата обществена информация са изпратени на заявителя.

Общият брой на заявленията, получили **отказ** от предоставяне на ДООИ е **571** (ЦА – 239 и ТА – 332). Най-голям брой откази е направила общинска администрация на Столична община – 49.

Най-често основанията за отказ от предоставяне на информация са, че достъпът засяга интересите на трето лице и няма неговото изрично писмено съгласие за предоставяне на исканата обществена информация – 170 (ЦА – 75 и ТА – 95). На 35 (ЦА – 9 и ТА – 26) от подадените заявления е отказан достъп с основание, че исканата информация е класифицирана и представлява служебна тайна. На 25 (ЦА – 13 и ТА – 12) от подадените заявления е отказан достъпът, тъй като исканата информация представлява търговска тайна и нейното предоставяне или разпространение би довело до нелоялна конкуренция между търговци. На 14 (ЦА – 5 и ТА – 9) от подадените заявления е отказан достъпът с мотив, че служебната обществена информация съдържа мнения и позиции във връзка с настоящи или предстоящи преговори, водени от органа или от негово име. Поради други основания са направени още 216 отказа за ДООИ.

През 2013 г. причините за удължаване на срока за предоставяне на ДООИ са следните:

- Уточняване предмета на исканата информация – 286 случая (ЦА – 195 и ТА – 91);
- Исканата информация е в голямо количество и е необходимо допълнително време за нейната подготовка – 255 (ЦА – 163 и ТА – 92);
- Исканата информация се отнася до трето лице и е необходимо неговото съгласие за предоставянето ѝ – 216 (ЦА – 115 и ТА – 101);
- Други причини – 128 (ЦА – 9 и ТА – 119).

Най-много решения за предоставяне на информация по ДООИ са направени в установения 14 дневен срок – 6 161 (ЦА – 2 978 и ТА – 3 183);

В законовия срок след удължаването му са предоставени 1 673 броя (ЦА – 1 396 и ТА – 277);

Веднага са предоставени 843 решения (598 – ЦА и ТА – 245);

След срока – 279 (73 – ЦА и 206 – ТА).

През 2013 г. има 192 отказа на заявителя от предоставената му информация поради факта, че заявителя не се е явил в определения 30-дневен срок;

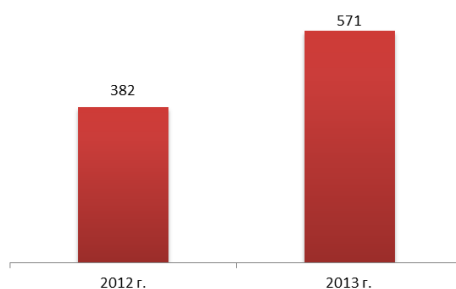
189 отказа поради неплатени разходи от заявителя;

През отчетния период 414 администрации посочват, че при тях няма случай на отказ на заявителя от предоставения му достъп.

През 2013 г. са постъпили 154 жалби срещу решения за предоставяне на обществена информация. Най-много са в общинска администрация Варна – 18.

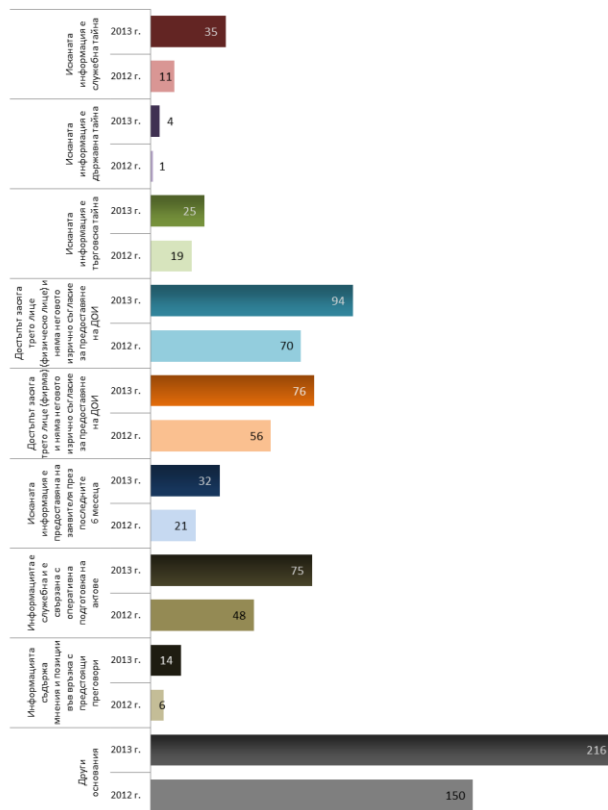
125 жалби са срещу отказ за предоставяне на ДООИ. Най-много са в общинска администрация Ловеч – 82.

През отчетната година **има 1 регистрирано нарушение и 1 наложено наказание на длъжностни лица по ЗДООИ в областна дирекция „Земеделие“ – Кюстендил.**

Източник: Администрация на Министерския съвет

Графика VI-6: Откази за предоставяне на информация, брой

Източник: Администрация на Министерския съвет

Графика VI-7: Основания за отказ от предоставяне на ДДОИ

VII. Установяване на административни нарушения и налагане на административни наказания

VII.1. Нормативна уредба

Общите правила за реда за установяване на административни нарушения и за налагане на административни наказания се уреждат в Закона за административните нарушения и наказания (ЗАНН). ЗАНН е приет през 1969 г., изменен е многократно, като през 2013 г. е направено едно допълнение в чл. 34, ал. 1, свързано със случаите, когато не се образува административнонаказателно производство или образуваното такова се прекратява.

Съгласно действащото законодателство административното наказание е санкция за неспазване на установения ред на държавното управление. Административнонаказателните производства, приключили с влезли в сила актове за налагане на административни наказания, представляват своеобразно мерило за състоянието на администрацията по отношение на съблюдаването на принципите на законност, отговорност, отчетност и безпристрастност. Предоставената информация може да покаже как и доколко ефективно администрацията е противодействала на закононарушенията в защита на обществения интерес и правата на гражданите и организациите.

Съгласно чл. 2, ал. 1 от ЗАНН деянията, които съставляват административни нарушения и съответните за тях наказания, се определят със закон. ЗАНН дава възможност въпроси, свързани с административнонаказателната отговорност да се уреждат и на подзаконово ниво:

■ По отношение определяне на съставите на конкретните административни нарушения, когато нарушението на закон е общо наказуемо с определено по вид и размер наказание – от Министерския съвет или членовете на правителството, ако са овластени със съответния закон или указ (чл. 2, ал. 2 от ЗАНН);

■ По отношение определяне на съставите на административните нарушения и съответстващите на тях наказания, предвидени в Закона за местното управление и местната администрация (ЗМСМА) – с наредба на общинския съвет (чл. 2, ал. 3 от ЗАНН, във връзка с чл. 22, ал. 4 от ЗМСМА).

VII.2. Органи и администрации с административнонаказателни правомощия и функции

През отчетната 2013 г. информация в този раздел от доклада са попълнили 585 администрации. **471** (457 през 2012 г.) обявяват, че имат функции, свързани с установяване на административни нарушения и налагане на административни наказания. От тях:

■ 67 са в централната администрация (ЦА) (административни структури, отчитащи се пред Народното събрание – 9; административни структури, създадени със закон и с ПМС – 18; администрации на държавни комисии – 6; държавни агенции – 6; изпълнителни агенции – 18; министерства – 10);

■ 404 са в териториалната администрация (ТА) (27 областни администрации; 247 общински администрации; 31 районни администрации; 99 специализирани териториални администрации, създадени като юридически лица с нормативен акт).

Голям брой администрации – 114, са посочили, че нямат функции, свързани с установяване на административни нарушения и налагане на административни наказания. Сред тях са:

■ Комисия за защита на конкуренцията с административнонаказателни функции по Закона за защита на конкуренцията;

■ Министерство на здравеопазването с административнонаказателни функции по чл. 234б от Закона за здравето, където се посочва, че нарушенията по чл. 228в от същия закон се установяват с актове, съставени от длъжностни лица, упълномощени от министъра на здравеопазването, а наказателните постановления се издават от министъра на здравеопазването;

■ 17 общински администрации и 4 общински администрации на райони с административнонаказателни функции по Наредби на общинските съвети за определянето и администрирането на местните такси и цени на услуги на територията, както и по редица специални закони;

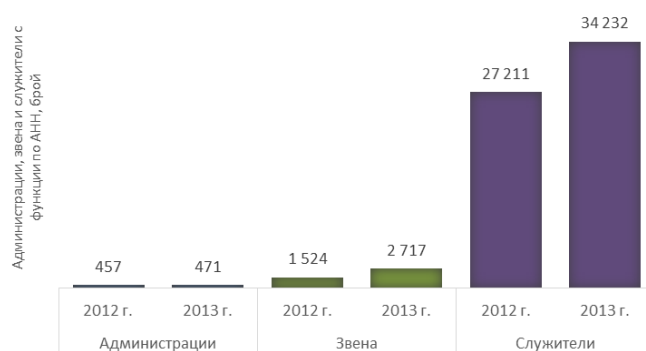
■ Областна дирекция „Земеделие“ – Ямбол с административнонаказателни функции по Устройствените правилници на Областните дирекции „Земеделие“ във връзка със Закона за пчеларството и Закона за опазване на селскостопанското имущество;

■ Областна администрация Пазарджик, с правомощия на областния управител да участва по налагане на административни наказания по ЗАНН в изпълнението на редица закони, като чл. 41, ал. 2 от Закона за собствеността и ползването на земеделските земи, по чл. 68 от Закона за занаятите, по чл. 16, т. 4 от Закона за опазване на околната среда, чл. 37 от Наредбата за граничните контролно-пропускателни пунктове и редица други нормативни актове.

Тези примери показват, че част от администрациите отново не са подали коректна информация по отношение на функциите, свързани с административнонаказателни производства. Вероятно неправилната преценка на някои администрации е причина да смятат, че неупражняването на тези функции, липсата на установени административни нарушения и съответно на наложени административни наказания означава, че нямат

такива правомощия. Друга вероятна причина е неправилното разбиране, че титулярят на правомощията, свързани с установяване на административни нарушения и налагане на административни наказания се освобождава от тях, когато ги възлага на друго лице.

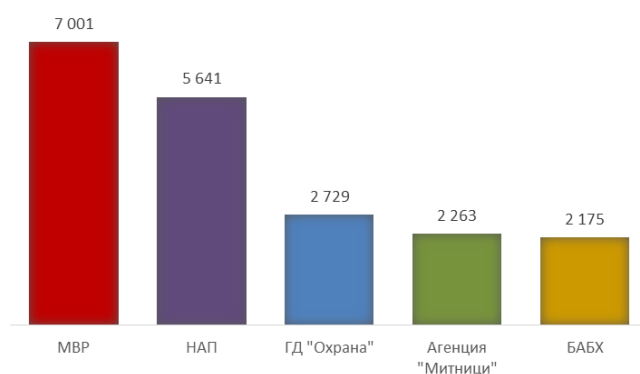
Общият брой на административните звена с функции по установяване на административни нарушения и налагане на административни наказания през 2013 г. е **2 717** (1 524 през 2012 г.). Общият брой на служителите по служебно и трудово правоотношение, които установяват извършените административни нарушения за 2013 г. е **34 232** (27 211 през 2012 г.). От тях инспектори – 18 069, експерти – 4 519, специалисти – 2 127 и други длъжности – 9 517.

Източник: Администрация на Министерския съвет

Графика VII-1: Брой администрации, звена и служители с функции по установяване и налагане на административни нарушения и наказания (АНН) 2012 – 2013 г.

През отчетната 2013 г. най-голям е броят на служители с функции, свързани с установяване на административни нарушения и налагане на административни наказания в МВР – 7 001 служители (19.87%) в 362 звена. Следват НАП с 5 641 (16.01%) служители в 21 звена, ГД „Охрана“ – 2 729 (7.74%) служители в 29 звена, Агенция „Митници“ – 2 263 (6.42%) служители в 16 звена и Българска агенция за безопасност на храните с 2 175 служители (6.17%) в 28 звена.

Източник: Администрация на Министерския съвет

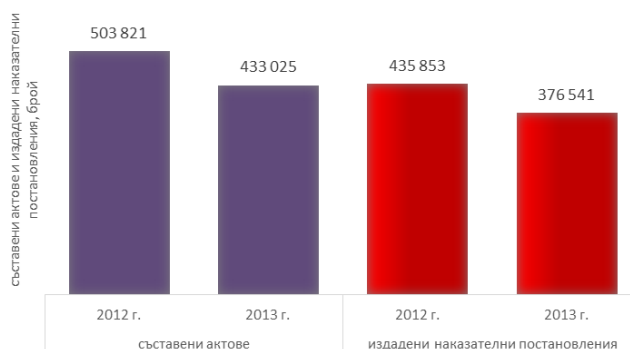
Графика VII-2: Администрации с най-голям брой служители с функции по установяване и налагане на АНН 2013 г.

В ТА с такива функции са заети 8 824 служители в 1 766 звена. Общинска администрация Пловдив тази година изпреварва Столична община с 478 (1.35%) служители в 15 звена.

И през отчетната 2013 г. се запазва тенденцията на оправомощаването на длъжностни лица, на които съответните органи са възложили правомощията си на административнонаказващ орган, в случаите, когато това е предвидено в нормативен акт. За 2013 г. техният брой е 2 192 (за сравнение през 2012 г. броят е бил 2 207).

VII.3. Административнонаказателна дейност на администрациите

През годините се наблюдава постепенно намаление на съставените актове за установяване на административни нарушения и издадените наказателни постановления. През отчетната 2013 г. от администрациите са съставени общо 433 025 акта за установяване на административни нарушения и са издадени 376 541 наказателни постановления. За сравнение през предходната 2012 г. техния брой е бил съответно 503 821 акта и 435 853 наказателни постановления.

Източник: Администрация на Министерския съвет

Графика VII-3: Съставени актове за установяване на административни нарушения и издадени наказателни постановления 2012 – 2013 г.

Една от причините вероятно е намалелия брой нарушители с оглед подобряване на превантивната и контролна дейност на администрациите с такива правомощия.

Сред администрациите с голям брой съставени актове за установяване на административни нарушения и издадени наказателни постановления са:

- МВР – 191 612 акта и 184 610 наказателни постановления;
- НАП – 65 924 акта и 29 078 наказателни постановления;
- Изпълнителна агенция „Автомобилна администрация“ – 21 952 акта и 20 972 наказателни постановления;
- Изпълнителна агенция по горите – 16 860 акта и 12 439 наказателни постановления;
- Национална здравноосигурителна каса – 13 431 акта и 13 020 наказателни постановления;
- Изпълнителна агенция „Главна инспекция по труда“ – 13 107 акта и 13 434 наказателни постановления;
- Агенция за държавна финансова инспекция – 2 887 акта и 1 345 наказателни постановления;
- Общинска администрация Пловдив – 2 801 акта и 2 498 наказателни постановления;
- Общинска администрация Столична община – 3 404 акта и 998 наказателни постановления;
- Регионална дирекция по горите Ловеч – 2 265 акта и 1 636 наказателни постановления;
- Регионална дирекция по горите Берковица – 1 546 акта и 1 299 наказателни постановления.

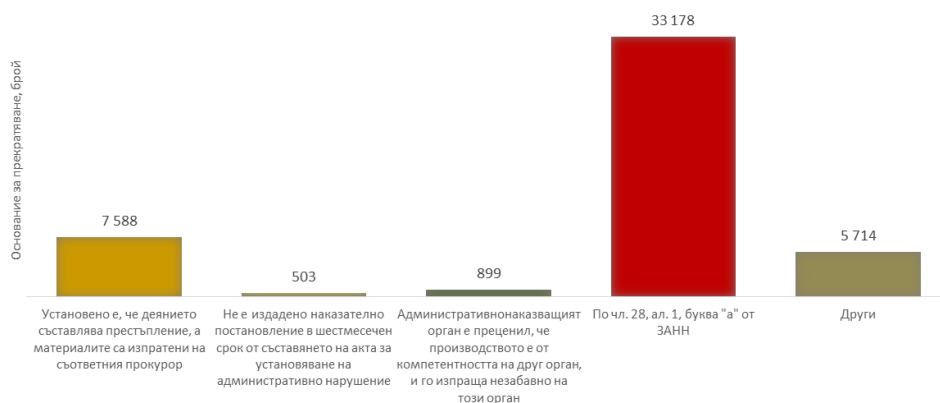
Структурите в централната администрация имат съставени 356 942 акта и издадени 305 373 наказателни постановления, което е значително повече от съставените актове и издадени наказателни постановления от тези в териториалната администрация, съответно с 76 083 съставени акта и 71 168 издадени наказателни постановления.

37 администрации са дали отговор, че нямат съставени актове и издадени наказателни постановления през отчетната 2013 г. Сред тях са: Комисия за отнемане на незаконно придобито имущество; Център „Фонд за асистирана репродукция“; Агенция за приватизация и следприватизационен контрол; Български институт по метрология; Главна дирекция „Охрана“; Администрация на Държавната комисия по сигурността на информацията; Държавна агенция „Архиви“; Държавна агенция за хората с увреждания; Областни администрации Бургас, Видин, Добрич, Велико Търново, Габрово, Кърджали, Монтана, Перник, Плевен, Пловдив; Областни дирекции „Земеделие“ Русе, Силистра, Сливен, Търговище и др.

От 376 541 издадени наказателни постановления през отчетната година, 29 558 са обжалвани по административен и по съдебен път. Потвърдени са 9 694, а отменени – 6 316. Изменените наказателни постановления са 2 701, а висящи към 31.12.2013 г. са 10 847.

През отчетната 2013 г. се наблюдава увеличение на броя на прекратените административнонаказателни производства – 47 882, в сравнение с 2012 г., когато те са били 25 188. Като основания за прекратяване са посочени:

- 33 178 случая – когато наказващият орган е преценил, че се касае за маловажност (чл. 28, ал. 1, буква "а" от ЗАНН);
- 7 588 случая – когато е установено, че деянието за което е образувано административнонаказателно производство съставлява престъпление, а материалите са изпратени на съответния прокурор;
- 5 714 случая – прекратени на други основания;
- 899 случая – когато административнонаказващият орган е преценил, че производството е от компетентността на друг орган, и го изпраща незабавно на този орган;
- 503 случая – когато не е издадено наказателно постановление в шестмесечен срок от съставянето на акта за установяване на административно нарушение.

Източник: Администрация на Министерския съвет

Графика VII-4: Основания за прекратяване на административнонаказателни производства 2013 г.

Административните наказания, наложени през 2013 г. във връзка с административни нарушения са 865 154. От тях административни наказания наложени от ЦА – 277 232 и от ТА – 587 922. В сравнение с 2012 г., когато броят им е бил 2 537 679 се отчита значително намаление.

Наложените административни наказания през отчетната 2013 г. са както следва:

- 3 048 случая на обществени порицания (съгласно ЗАНН то се изразява в публично порицание на нарушителя пред трудовия колектив, където работи или пред организацията, в която членува);
- 837 788 случая на глоби (съгласно ЗАНН глобата представлява наказание за извършено административно нарушение и се изразява в заплащане на определена парична сума);
- 656 случая на временно лишаване от право да се упражнява определена професия или дейност;
- 23 662 случая на отнемане в полза на държавата (чл. 20 от ЗАНН).

Източник: Администрация на Министерския съвет

Графика VII-5: Видове наложени административни наказания 2013 г.

Най-голям брой административни наказания са наложени от МВР – 186 712; Изпълнителна агенция „Автомобилна администрация“ – 27 518; Агенция „Митници“ – 14 584; Изпълнителна агенция „Главна инспекция по труда“ – 13 434; НЗОК – 6 331.

80 администрации сочат, че нямат наложени административни наказания. Сред тях са: Комисия за защита на личните данни; Комисия за защита от дискриминация; Комисия за отнемане на незаконно придобито имущество; Комисия за регулиране на съобщенията; Център "Фонд за асистирана репродукция"; Агенция за приватизация и следприватизационен контрол; Агенция за ядрено регулиране; Български институт по метрология; Главна дирекция "Охрана"; Дирекция за национален строителен контрол; Държавен фонд "Земеделие"; Администрация на Държавната комисия за енергийно и водно регулиране; Администрация на Държавната комисия по сигурността на информацията; голяма част от областните администрации и др.

Размерът на наложените глоби и имуществени санкции през отчетната 2013 г. е 227 524 907 лв. От тях:

- Глоби – 49 518 359 лв.;
- Имуществени санкции – 178 006 548 лв.

Разпределението на наложените глоби съгласно данните показва, че централната администрация има наложени глоби и имуществени санкции в размер на 146 357 089 лв., а териториалната – 81 167 818 лв. Сред администрациите, наложили най-голям брой глоби и имуществени санкции са Агенция „Митници“ – 38 633 273 (16.97%), Комисия за регулиране на съобщенията – 22 279 200 (9.79%) и НАП – 16 337 823 (7.18%).

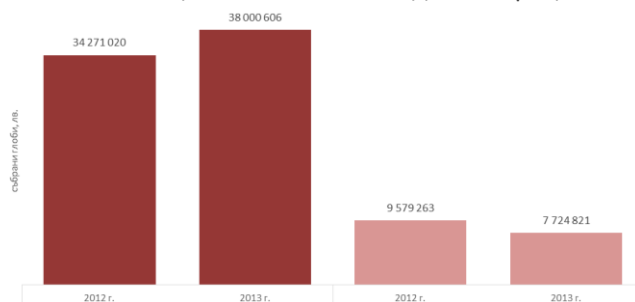
Източник: Администрация на Министерския съвет

Графика VII-6: Наложени глоби в администрацията 2012 – 2013 г.

Отчетите показват, че от наложените глоби и имуществени санкции през 2013 г. са събрани 45 725 427 лв. От тях:

- Глоби – 13 149 032 лв.;
- Имуществени санкции – 32 576 395 лв.

През 2013 г. събраните глоби и имуществени санкции се разпределят както следва: ЦА – 38 000 606 лв. и ТА – 7 724 821 лв. Администрациите с най-голям брой събрани глоби са НАП – 6 771 787 (14.80%), Изпълнителна агенция „Главна инспекция по труда“ – 5 828 616 (12.74%), Изпълнителна агенция „Автомобилна администрация“ – 3 680 370 (8.04%).

Източник: Администрация на Министерския съвет

Графика VII-7: Събрани глоби в администрацията 2012 – 2013 г.

VIII. Антикорупционни мерки

VIII.1. Стратегическо планиране на превенцията и противодействието на корупцията

Необходимостта от противодействие на проявите на корупция все повече се тълкува като ключов критерий за утвърждаването на демократичните институции и въвеждането на съвременните стандарти за прозрачност и демократичен контрол в управлението на обществото. Антикорупционното законодателство и практика придобиват особено голямо значение в контекста на интеграционните процеси на България в европейското и евроатлантическото пространство.

Корупцията е една от най-сериозните заплахи за основните принципи и ценности на съвременното българско демократично общество. Тя подкопава доверието на гражданите в демокрацията, руши върховенството на закона, представлява отрицание на правата на човека и възпрепятства общественото и икономическото развитие. Като комплексно явление, корупцията представлява антипод на честната конкуренция, демотивира предприемачеството, стимулира сенчестата икономика и престъпността, влошава публичните услуги и утежнява социалното бреме за гражданите.

И през 2013 г. продължи изпълнението на мерките, заложи в плановете за действие на Интегрираната стратегия за превенция и противодействие на корупцията и организираната престъпност.

Целта на стратегията е създаване на доверие на българските граждани към правовия ред и държавността, както и на европейските партньори и чуждестранните инвеститори към България чрез целенасочени, системни, последователни, решителни и професионални действия във всички области на държавната власт за:

- Недопускане на корупционни практики и прояви по високите етажи на държавната власт и местното самоуправление и прекъсване на възможностите за връзка между организираната престъпност, политическите партии и органите на властта;

- Постигане на по-осезаеми резултати в борбата срещу масовите корупционни практики, които оцеляват гражданите, пречат на бизнеса и ерозират държавността;

- Максимално ограничаване на организираната престъпна дейност, ефективно наказателно преследване и отнемане на облагите от нея;

- Утвърждаване на България като надежден партньор при осъществяване на политиките за свобода, сигурност и правосъдие със свой принос за защитата на финансовите интереси на Европейския съюз;

- Преодоляване на нравствено-поведенческата криза в страната, изграждане на доверие в ценности като почтеност, нравственост и солидарност и утвърждаване на устойчива ценностна система в обществото с нагласи за нетърпимост към корупция и престъпност.

VIII.2. Дейност на специализираните структури в изпълнителната власт за противодействие на корупцията

Комисията по превенция и противодействие на корупцията (КППК) е създадена с Решение № 61 на Министерски съвет от 02.02.2006 г. С Решение на Министерски съвет № 257 от 04.09.2013 г. е актуализиран състава на Комисията, която е под председателството на заместник министър-председателя и министър на вътрешните работи. Заместник-председател е заместник министър-председателя и министър на правосъдието. Членове на Комисията са министрите на финансите, на образованието и науката, на здравеопазването, на икономиката и енергетиката, на регионалното развитие, председателят на Държавна агенция "Национална сигурност" и Секретарят на Съвета за координация при управлението на средствата от Европейския съюз.

За участие в заседанията на Комисията се канят председателят на Комисията за борба с корупцията и конфликт на интереси на Народното събрание и председателят на Комисията "Професионалната етика и превенция на корупцията" към Висшия съдебен съвет, председателят на Върховния касационен съд, председателят на Върховния административен съд, Главният инспектор на Инспектората към Висшия съдебен съвет, Главният прокурор на Р България, председателят на Сметната палата, председателят на Комисията за установяване на имуществото, придобито от престъпна дейност, Омбудсманът и изпълнителният директор на Националното сдружение на общините в Р България или определени от тях лица.

За участие в заседанията на Комисията по отделни въпроси могат да бъдат канени народни представители, представители на съдебната власт, министри, ръководители на други административни структури, представители на неправителствени организации, други длъжностни лица и експерти.

Организацията на работата на Комисията и административното и техническото обслужване се осъществява от Главния инспекторат към Министерския съвет.

Комисията за превенция и противодействие на корупцията разработва държавната антикорупционна политика, като: анализира проявите на корупция и конфликт на интереси и предлага политики за превенция и противодействие срещу тях; предлага на Министерския съвет приоритетите на антикорупционната политика на правителството за съответната календарна година; анализира нормите на действащите нормативни актове, създаващи условия за проява и разпространение на корупционни практики и предлага на Министерския съвет предприемането на съответните мерки за промени в тях; изготвя стратегически документи, координира и контролира тяхното изпълнение; предлага промени в структурите за вътрешен административен контрол; осъществява необходимите контакти с международните партньори; предприема мерки за повишаване на обществената осведоменост, относно мерките за превенция и противодействие на корупцията; разработва мерки за усъвършенстване на превантивните механизми за противодействие на корупцията и конфликт на интереси при взимането на управленски решения и в работата на администрацията и координира тяхното прилагане; прави предложения за оптимизиране на наказателната политика по случаи на корупция; предприема други мерки за превенция и противодействие на корупцията.

Изпълнението на решенията на Комисията се възлага на централните органи на изпълнителната власт и се предлага за изпълнение на органите извън изпълнителната власт.

Комисията по превенция и противодействие на корупцията отчита дейността си пред Министерския съвет. Всяка година до 31 март Комисията предоставя ежегоден доклад за дейността си пред Народното събрание.

Центърът за превенция и противодействие на корупцията и организираната престъпност е инструмент на изпълнителната власт за реализиране на Интегрираната стратегия за превенция и противодействие на корупцията и организираната престъпност. Създаването му е и в съответствие с препоръките и принципите на Конвенцията на ООН за противодействие на корупцията от 2003 г., ратифицирана от Република България през 2006 г. В неговата дейност е предвидено участието както на всички компетентни в тази сфера държавни институции, така и на структури на гражданското общество, съсловни организации, медии, структури на Европейския съюз и други партньорски държави.

Непосредствено след приемането на Интегрираната стратегия бе разработена Концепция на проекта БОРКОР за изграждането и дейността на Центъра за превенция и противодействие на корупцията и организираната престъпност към Министерски съвет.

БОРКОР е комплексен кибернетичен модел за централно планиране и разработване на ефективно действащи мерки и системи от мерки срещу корупцията. За постигането на тази цел, планираните дейности се разработват и осъществяват в съответствие с нормите на стандарта за изпълнение на проекти на правителството на ФР Германия (V-Modell XT). Този утвърден стандарт е адаптиран към специално разработени за условията в България експертни концепции. С практическата реализация на принципа БОРКОР едновременно се утвърждава един нов стандарт и модерен модел за ефикасно развитие на комплексни решения.

Реализирането на проекта БОРКОР изисква прилагането на обхватни и амбициозни правни, организационни, персонални и технически мерки. Изграждането на Центъра е само една от множество организационни предпоставки за реализирането на проекта. Едва когато всички предпоставки, необходими за пълноценната дейност на проекта бъдат изпълнени, могат да бъдат представени резултати, постигнати чрез принципа „БОРКОР“. Тези резултати не представляват единични мерки, а пакети от мерки, които се обединяват в една затворена система от мерки (интервенционна система) срещу корупцията.

Центърът подпомага държавните органи и органите на местното самоуправление при разработването на политиката за превенция и противодействие на корупцията и

организираната престъпност и подобряване на взаимодействието и координацията между държавните органи, гражданското общество, медиите и бизнеса.

Във всичките 28 областни администрации са създадени със заповед на съответния областен управител **Областни обществени съвети за превенция и противодействие на корупцията**. Членове на съветите са представители на органите на териториалната изпълнителна власт, неправителствени организации, местния бизнес и регионалните медии. Всеки съвет е приел правила за работа. Заседанията се провеждат веднъж месечно.

Съгласно чл. 46 и чл. 46а от Закона за администрацията на пряко подчинение към министър-председателя, министрите и други първостепенни разпоредители с бюджетни кредити са създадени **инспекторати по Закона за администрацията**.

Инспекторатите анализират ефективността на дейността на администрацията; проверяват спазването на вътрешните правила за организацията на работа в администрацията; извършват проверки по сигнали, молби и жалби срещу незаконни или неправилни действия и бездействия на служители от администрацията; могат да предлагат образуване на дисциплинарни производства при констатирани нарушения на служебните задължения, както и по Кодекса за поведение на служителите в държавната администрация и на Закона за предотвратяване и установяване на конфликт на интереси (ЗПУКИ); осъществяват контрол по ЗПУКИ; осъществяват и други функции във връзка с административния контрол, произтичащ от нормативните документи или възложени от органа на изпълнителната власт. Инспекторатите в министерствата осъществяват административен контрол и върху дейността на второстепенните разпоредители с бюджетни кредити.

В Администрацията на Министерския съвет е създаден на основание чл. 46а от ЗА Главен инспекторат, който е на пряко подчинение на министър-председателя. Той координира и подпомага дейността на инспекторатите; разглежда постъпили сигнали за корупция на органи на изпълнителната власт и държавни служители на ръководна длъжност, извършва проверки и информира министър-председателя за резултатите; осъществява контрол по ЗПУКИ, както и други нарушения на служебните задължения.

Взаимодействието на инспекторатите с Главния инспекторат към МС се осъществява въз основа на Методическите указания във връзка с функциите и процедурите за работа на инспекторатите и взаимодействието им със специализираните контролни органи, които имат за задача да подпомогнат инспекторатите при изпълнението на техните функции, с цел повишаване на ефективността от работата им за контрол върху администрацията, към която са създадени.

Формите на взаимодействие се изразяват в следните насоки: извършване на съвместни проверки; изпращане и изготвяне на становища по компетентност; получаване и изпращане на сигнали по компетентност и взаимно уведомяване за решенията по тях, като и в упражняването на последващ контрол.

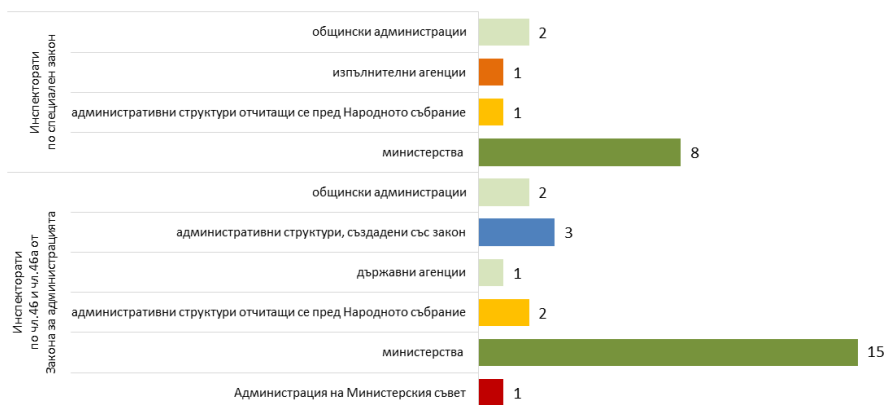
Комисията за предотвратяване и установяване на конфликт на интереси (КПУКИ) е специализиран, независим административен орган за установяване на конфликт на интереси и за налагане на административните мерки и наказания, предвидени в Закона за предотвратяване и установяване на конфликт на интереси.

След приемане на Закона за предотвратяване и разкриване на конфликт на интереси (ЗПРКИ) и промените в Закона за администрацията – чл. 46 и чл. 46а, се създадоха условия за изграждане на адекватен административен капацитет, за прилагане на ефективен контрол за установяване конфликт на интереси и злоупотреба със служебно положение и за усъвършенстване на процедурите във връзка с подадени сигнали за корупция. През 2010 г. бе изготвен и приет Закон за изменение и допълнение на ЗПРКИ с цел усъвършенстване на нормативната уредба и засилване на превантивната му роля в борбата с измамите и корупцията. За да се гарантира ефективното прилагане на Закона за

предотвратяване и разкриване на конфликт на интереси (ЗПУКИ) бе прието и се създаде отделен орган – Комисия за предотвратяване и установяване на конфликт на интереси, чиято дейност започна от 1 април 2011 г. Последните изменения в ЗПУКИ бяха публикувани в бр. 15 от 15.02.2013 г. на Държавен вестник и влязоха в сила от 01.01.2014 г.

VIII.3. *Противодействие на проявите на корупция*

За 2013 г. 32 администрации обявяват в ИСПОДСА, че в рамките на административната си структура имат създаден инспекторат по чл. 46 и чл. 46а от Закона за администрацията, а в 4 администрации са създадени инспекторати по специални закони.

Източник: Администрация на Министерския съвет

Графика VIII-1: Инспекторати в администрацията, 2013 г.

В сравнение с предходната отчетна година инспекторатите нарастват с 4 бр. Съгласно изменението на чл. 46, ал. 5 от Закона за администрацията, в сила от 01.01.2014 г., инспекторатите в министерствата осъществяват административен контрол върху дейността на второстепенните разпоредители с бюджет. По тази причина в други 11 администрации, които не се обхващат от контрола на инспекторатите в министерствата, са създадени инспекторати на основание чл. 46, ал. 6 от Закона за администрацията.

В административните структури, в които няма изградени инспекторати (516 администрации), контролът се осъществява от звена за вътрешен одит, отдели за вътрешен контрол или от инспектората на съответния първостепенен разпоредител с бюджетни кредити. По данни, подадени от административните структури, към 31.12.2013 г., общата численост на служителите в инспекторатите е 708 (реално са заети 659 – 93%). От тях 248 са щатните бройки в инспекторатите създадени в ЦА (реално са заети 219 – 88.3%).

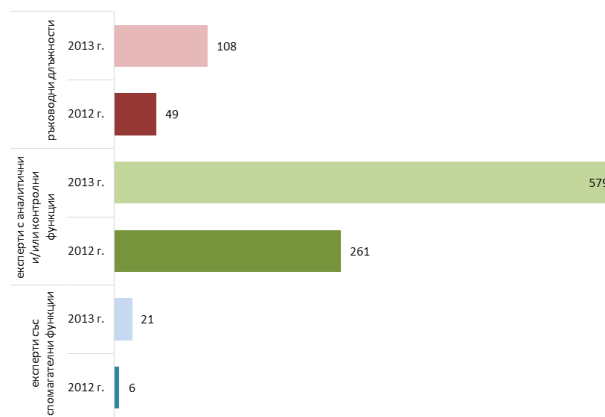

Източник: Администрация на Министерския съвет

Графика VIII-2: Служители в инспекторатите в централната и в териториалната администрация, 2013 г.

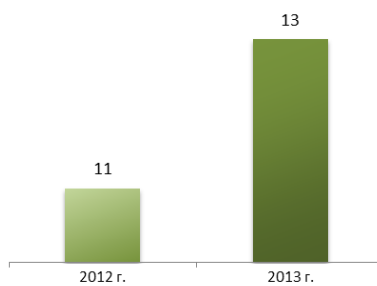
Ръководните длъжности в инспекторатите са 57 (реално са заети 52 – 91.2%); експертите с аналитични и/или контролни функции са 176 (реално са заети 153 – 86.9%) и експертите със спомагателни функции са 15 (реално са заети 14 – 93.3%). Данните показват

още, че 13 инспектората (40.6% от инспекторатите) са с щатна численост по-малка или равна на 5.

Източник: Администрация на Министерския съвет

Графика VIII-3: Щатни бройки в инспекторатите, 2013 г.

Източник: Администрация на Министерския съвет

Графика VIII-4: Инспекторати с щатна численост по-малка или равна на 5, брой, 2013 г.

Във връзка с конкретизиране на задачите при извършване на контролната дейност, в преобладаващата част от инспекторатите от централната и териториалната администрация са изработени и утвърдени вътрешни правила за организация на работата им. С тях се утвърждават единни правила, регламентиращи цялостния процес на контролната дейност, уеднаквяват се практиките по прилагането на нормативните изисквания, прилагат се единни критерии за анализ и оценка на ефективността на дейността на администрацията, по-ясно се разграничават задълженията и отговорностите на отделните служители, утвърждават се актуални длъжностни характеристики в съответствие с нормативните изисквания.

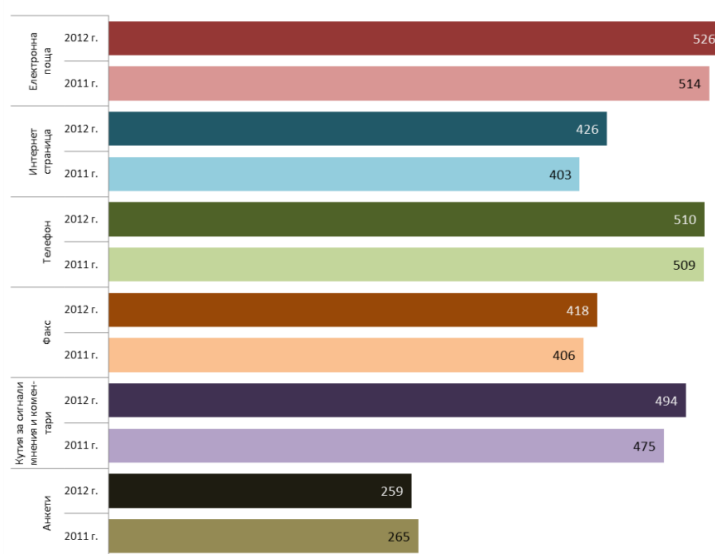
От предоставените данни е видно, че в 33 от инспекторатите (27 в ЦА и 6 в ТА) са утвърдени Вътрешни правила за анализ и оценка на ефективността на дейността на администрацията.

Налице е подобряване на тези показатели в сравнение с предходната година. За сравнение през 2012 г. в 27 от инспекторатите (22 в ЦА и 5 в ТА) са действали такива Вътрешни правила.

В докладите си 19 администрации сочат, че инспекторатите им отчитат изпълнението на задачите си пред различни от ръководителя на административната структура звена. Преобладаващите отговори са: пред Главния инспекторат в администрацията на Министерския съвет – 16 администрации, пред първостепенния разпоредител – 5 и др.

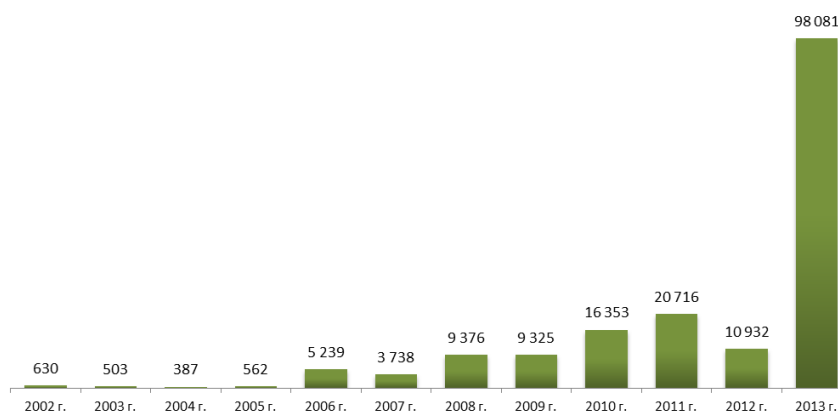
В 25 административни структури има система за публично оповестяване на резултатите от дейността на инспектората или на служителите по чл. 46, ал. 5 (21 в ЦА и 4 в

ТА), които са с 7 повече в сравнение с 2012 г. Най-широко разпространените форми за оповестяване на резултатите от контролната дейност на инспекторатите са публикуване на резултати в интернет страниците на ведомствата – 12 администрации. В 45 от административните структури все още няма изградена система за публично оповестяване на резултатите от контролната дейност. Администрациите ползват разнообразни механизми за получаване на сигнали и осъществяване на обратна връзка с потребителите. През 2013 г. най-често използвания механизъм за получаване на сигнали за нарушения и обратна връзка е електронната поща – 546 администрации. На следващо място е телефона – 526 администрации; 493 администрации използват кутията за сигнали, мнения и коментари; 429 администрации са посочили като механизъм за получаване на сигнали за нарушения и обратна връзка своите интернет страници; 433 администрации използват факса; 256 администрации използват анкетата като средство за обратна връзка. В сравнение с предходната отчетна година намаляват административните структури, които не са въвели механизми за получаване на сигнали за нарушения и обратна връзка с потребителите – за 2013 г. това са само 4 администрации от ЦА и 2 администрации от ТА.

Източник: Администрация на Министерския съвет

Графика VIII-5: Използвани механизми за получаване на сигнали и осъществяване на обратна връзка с потребителите, брой администрации

Източник: Администрация на Министерския съвет

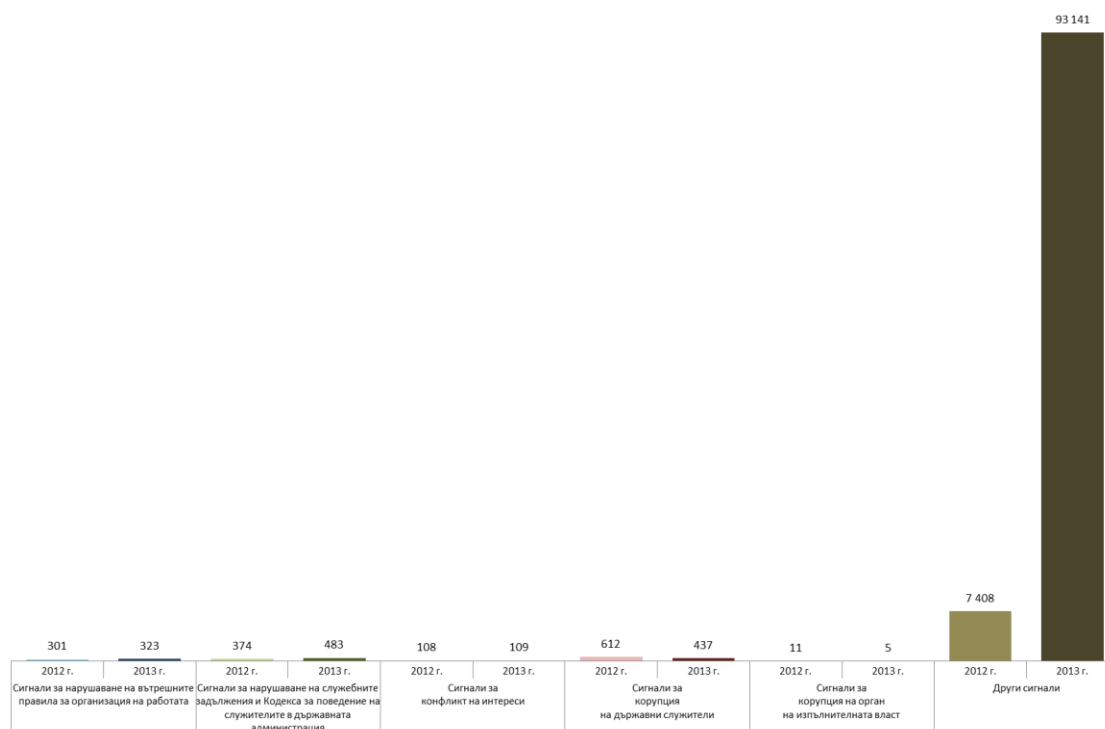
Графика VIII-6: Постъпили сигнали за нарушения в администрацията, общ брой

Наблюдаваното значително увеличение на общия брой се дължи на отчетените от Столична община 84 098 бр. постъпили сигнали за нарушения.

Съпоставяйки данните с предходната година се установява значително увеличаване на броя на получените сигнали за незаконни или неправомерни действия или бездействия (от 2 118 през 2012 г. на 3 583 през 2013 г.). Намаляване на сигналите се наблюдава при такива, подадени за корупция на държавни служители (от 612 през 2012 г. на 445 през 2013 г.) и за корупция на органи на изпълнителната власт (от 11 през 2012 г. на 5 през 2013 г.).

Повече са сигналите за нарушаване на служебните задължения и Кодекса за поведение на служителите в държавната администрация (от 374 през 2012 г. на 483 през 2013 г.), нарушаване на вътрешните правила за организация на работата (от 301 през 2012 г. на 323 през 2013 г.) и други сигнали (от 7 408 през 2012 г. на 93 141 през 2013 г.).

Почти неизменен е броят на сигналите за конфликт на интереси (108 през 2012 г. и 109 през 2013 г.).

Източник: Администрация на Министерския съвет

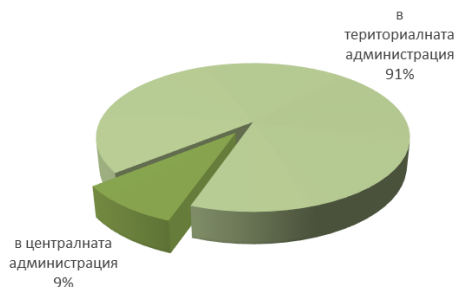
Графика VIII-7: Получени сигнали за нарушения в администрацията, видове

Най-голям брой сигнали през отчетния период са получени в:

- Столична община – общо 84 098, като всички получени сигнали са от вида „други“;
- Национална агенция за приходите (НАП) – общо 3 909, от които 14 са за нарушаване на вътрешните правила за организация на работата, 7 – за нарушаване на служебните задължения и Кодекса за поведение на служителите в държавната администрация, 139 – за незаконни или неправомерни действия или бездействия на служителите, 3 – за конфликт на интереси и 3 746 други;
- Министерство на земеделието и храните – общо 2 146, от които 2 138 – за незаконни или неправомерни действия или бездействия на служителите и 8 – за корупция на държавни служители;
- Министерство на вътрешните работи – общо 1 022 сигнали, от които: сигнали за корупция на държавни служители (324); незаконни или неправомерни действия или

бездействия (102), нарушаване на служебните задължения и Кодекса за поведение на служителите в държавната администрация (1), конфликт на интереси (4) и други (591).

При общо 98 081 получени сигнали по 96 586 (98.48%) от тях са извършени проверки.

Източник: Администрация на Министерския съвет

Графика VIII-8: Извършени проверки по сигнали, 2013 г.

Най-много проверки по получените сигнали са извършили: Национална агенция за приходите – 3 909 броя, Министерство на земеделието и храните – 1 141, Министерство на вътрешните работи – 864.

В изпълнение на разпоредбата на чл. 18, ал. 1 от ЗПУКИ, 510 администрации (87% от всички структури) са създали и поддържат регистър на декларациите по чл. 12 от ЗПУКИ. Все още 76 администрации (13%) не поддържат такъв регистър. Не са изпълнили задължението си администрацията на 1 административна структура, отчитаща се пред Народното събрание; 6 административни структури, създадени със закон; 1 администрация на държавна комисия; 5 административни структури, създадени с ПМС; 6 изпълнителни агенции; 24 общински администрации; 13 общински администрации на райони и 19 специализирани териториални администрации, създадени като юридически лица с нормативен акт.

Преобладаваща част от лицата, заемащи публични длъжности, са подали в законоустановения срок декларации за частни интереси по чл. 12, т. 2 от ЗПУКИ пред органа по назначаване. В сравнение с 2012 г. броя на лицата, неподдали в срок декларации, намалява от 196 на 77.

Все още остават администрации, в които това законово задължение не се изпълнява от всички служители – в Държавен фонд „Земеделие“ – 108 служители не са подали декларации по чл. 12, т. 2 от ЗПУКИ, в Министерство на отбраната – 14, във Фонд „Научни изследвания“ – 10, в Регионален инспекторат по образованието в област Добрич – 20, в Регионален инспекторат по образованието в област Разград – 15 и др.

Разпределението по длъжности на лицата, които не са подали декларации, е следното: органи по чл. 19 от Закона за администрацията, техните заместници и членове на колегиални органи – 16; служители на ръководни длъжности – 23; служители с експертни длъжности с контролни и/или аналитични функции – 91; служители с експертни длъжности със спомагателни функции и технически длъжности – 4.

Разпоредбата на чл. 17, ал. 2 от ЗПУКИ относно обявяването на декларациите на интернет страниците на администрациите е изпълнена от 407 администрации (69.45%). Не са изпълнили изискването 179 администрации (30.55%) – 45 от ЦА и 134 от ТА. Изтъкват се предимно технически причини и това, че длъжностните лица не желаят да бъдат публикувани декларациите, поради различното тълкуване на ЗЗЛД.

През 2013 г. 239 служители (160 през 2012 г.) са подали декларации на основание чл. 12, ал. 4 от ЗПУКИ за наличие на частен интерес по конкретен повод. Преобладаващ е

броя на служителите от ЦА – 186 (77.83% от общия брой на подалите декларации по този член), като най-много са от Държавен фонд "Земеделие" – 88, Изпълнителна агенция по рибарство и аквакултури – 47, Национална агенция по оценяване и акредитация – 38 и областна администрация Благоевград – 16. По заемана длъжност подалите декларации се разпределят както следва: органи по чл. 19 от ЗА – 41, лица в политически кабинети, съветници, експерти и технически сътрудници към тях – 9, служители с ръководни функции – 38, служители с експертни длъжности с контролни и/или аналитични функции – 133 и служители с експертни длъжности със спомагателни функции – 18.

През 2013 г. 3 служители са освободени с влязъл в сила акт поради установен конфликт на интереси. В края на 2013 г. в процес на обжалване са 6 актове за установяване на конфликт на интереси, всичките в ЦА.

През отчетния период 51 служители са отстранени от изпълнение на задълженията си по служба поради наличие на частен интерес по конкретен повод.

Към 31.12.2013 г. 44 от решенията на Комисията за предотвратяване и установяване на конфликт на интереси са влезли в сила. Председателят на комисията е издал 2 наказателни постановления за налагане на административни наказания.

През отчетната година са извършени 192 проверки за анализ и оценка на ефективността на дейността на съответните административни структури, от които 80 са в ЦА и 112 – в ТА. Най-много проверки са извършени в министерствата – 39, в общинските администрации – 31 и в специализираните териториални администрации, създадени като юридически лица с нормативен акт – 60.

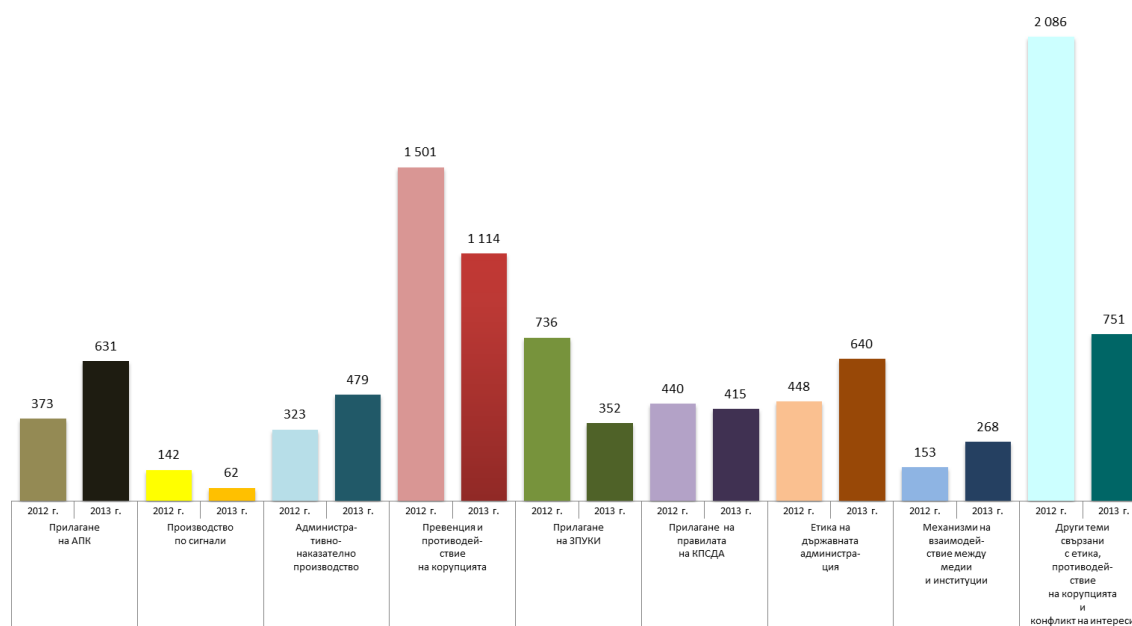
В резултат на извършените проверки през 2013 г. органите по назначаване са утвърдили 102 оценки на ефективността на дейността на съответното структурно звено, от които 66 са в ЦА и 36 – в ТА. Министър-председателят на Р България е утвърдил 9 оценки на ефективността на дейността на отделни структурни звена в Администрацията на Министерския съвет, съответно министърът на външните работи и министърът на земеделието и храните – по 9 оценки, министърът на правосъдието – 4.

VIII.4. *Обучение по превенция и противодействие на корупцията*

През 2013 г. 1 114 служители от всички административни структури са преминали обучение по превенция и противодействие на корупцията и 352 по прилагане на ЗПУКИ. По прилагане на правилата на Кодекса за поведение на служителите в държавната администрация са обучени 415 служители.

През 2013 г. 1 313 служители са преминали обучение във връзка с осъществяване на контролните си функции, като 65 от тях са служители в инспекторатите по чл. 46 и чл. 46а от ЗА.

През отчетния период по теми, свързани с противодействие на корупцията и конфликти на интереси, са преминали обучение общо 4 712 служители, което е значително по-малко от обучените 6 202 служители през 2012 г.

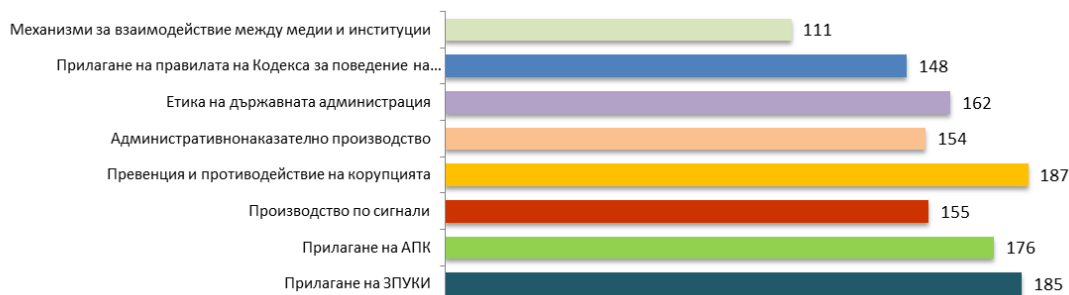

Източник: Администрация на Министерския съвет

Графика VIII-9: Обучени служители за противодействие на корупцията по теми (брой)

В същото време 273 администрации (46.59%) отбелязват, че обученията, които се организират, свързани с етика на държавната администрация, противодействие на корупцията и конфликт на интереси, са недостатъчни.

Настоява се за провеждане на обучение по следните теми:

Източник: Администрация на Министерския съвет

Графика VIII-10: Необходимост от обучение по превенция и противодействие на корупцията (теми), 2013 г.

VIII.5. Действия за повишаване на общественото доверие в професионализма и морала на служителите и за издигане престижа на държавната служба

Данните от отчетите на администрациите показват, че през 2013 г. в 560 администрации (95.6% от всички структури) съществува практика новоназначените служители да бъдат запознавани от непосредствените си ръководители с разпоредбите на Кодекса за поведение на служителите в администрацията.

За допуснати нарушения на Кодекса за поведение на служителите в държавната администрация през 2013 г. са наложени 255 дисциплинарни наказания, от които в ЦА – 238 и в ТА – 17. Най-много наказания са наложени в Министерство на вътрешните работи – 170, Главна дирекция "Изпълнение на наказанията" – 22, Изпълнителна агенция "Автомобилна администрация" – 9, Агенция „Митници“ – 7.

От подадените отчетни данни за 2013 г. се забелязва продължаване на положителната тенденция за намаляване на задължените лица, които не са декларирали имотното си състояние – от 128 през 2012 г. на 113 през 2013 г., от които 112 са служители в ЦА и 1 в ТА. Най-много служители, неподдали декларации за имотно състояние, има в Министерство на отбраната – 13, Министерство на финансите – 9, Национален компенсационен жилищен фонд – 9, Министерство на културата – 5. Съществуващите механизми за контрол на декларациите за имотното състояние на служителите продължават да не са достатъчно ефективни. В отчетите е отбелязано, че в 386 (65.87%) администрации все още няма практика да се прави проверка и анализ на подадените декларации. По този начин не се използва една значима възможност в борбата с корупцията.

VIII.6. Дисциплинарна отговорност на служителите в администрацията

През отчетния период се наблюдава намаляване на взискателността към служителите, както по отношение на точно, добросъвестно и безпристрастно изпълнение на задълженията, така и към спазването на работното време и използването му за изпълнение на възложените задачи. През 2013 г. е предявена дисциплинарна отговорност към 836 служители (при 1 232 дисциплинарно наказани служители през 2012 г.), от които по служебно правоотношение – 401 и по трудово правоотношение – 435. Уволнени са 86 служители (53 по СПО и 33 по ТПО).

Извън държавната администрация най-много дисциплинарни наказания са наложени в МВР – 2 231, от които – 124 уволнения.

В държавната администрация най-много дисциплинарни наказания са наложени в Агенция „Митници“ – 70, от които 18 – дисциплинарни уволнения, в Българска агенция по безопасност на храните – 27, от които – 3 уволнения, в Национална агенция за приходите – 24, от които 4 – дисциплинарни уволнения, в Агенция за социално подпомагане – 27, от които 1 дисциплинарно уволнение.

	забележка	порицание	отлагане на повишаване в ранг	понижаване в ранг	уволнение	общо
Областни администрации	2	0	0	1	0	3
Общински администрации	20	1	1	2	2	26
СТА	30	9	7	7	7	60
АМС	0	0	0	0	0	0
Министерства	19	13	8	3	2	45
Държавни агенции	15	4	2	2	3	26
Държавни комисии	1	2	0	0	0	3
Структури създадени със закон	49	19	25	16	29	138
Структури създадени с ПМС	0	0	0	0	0	0
Изпълнителни агенции	49	14	4	5	7	79
Всичко	185	62	47	36	50	380

Източник: Администрация на Министерския съвет

Таблица VIII-1: Наложени дисциплинарни наказания на служители по СПО, 2013 г.

	забележка	предупреждение за уволнение	уволнение	общо
Областни администрации	0	0	1	1
Общински администрации	94	57	9	160
СТА	27	10	27	40
Структури отчитащи се пред НС	0	0	1	1
Министерства	130	26	12	168
Държавни агенции	0	0	0	0
Администрации на държавни комисии	21	12	3	36
Изпълнителни агенции	1	0	0	1
Всичко	16	7	5	28

Източник: Администрация на Министерския съвет

Таблица VIII-2: Наложени дисциплинарни наказания на служители по ТПО, 2013 г.

Данните показват, че е проявявана по-голяма взискателност към служителите по СПО в структурите на централната администрация, където са наложени 296 дисциплинарни наказания (от тях 42 уволнения), срещу 105 наказания (от тях 11 уволнения) в териториалните структури. При служителите по трудово правоотношение са наложени 234 дисциплинарни наказания (от тях 21 уволнения) в структурите на ЦА срещу 201 дисциплинарни наказания (от тях 12 уволнения) в структурите на ТА.

През 2013 г. спрямо предходната година се констатира значително увеличение на случаите, при които са установени нарушения, съдържащи данни за извършено престъпление, за които са сезирани органите на прокуратурата. През 2012 г. 450 преписки са изпратени на прокуратурата, а през 2013 г. – 812 преписки.

Най-голям брой преписки са изпратени от Регионална дирекция по горите – Бургас – 227, Регионална дирекция по горите – Пазарджик – 208, МВР – 187, Комисия за финансов надзор – 54, Изпълнителна агенция "Военни клубове и военно-почивно дело" – 22.

IX. Проекти в подкрепа на модернизирването на държавната администрация

Един от най-важните моменти при изграждането на модерна и ефективна администрация е разработването и прилагането на политика за постоянно развитие на професионалните умения и квалификацията на служителите. Тази политика е средството, с което може да се отговори адекватно на непрекъснато повишаващите се изисквания към работата на държавната администрация.

Ето защо през 2013 г. продължават усилията за укрепването на знанията и уменията на служителите в администрацията, както с проекти финансирани от държавния бюджет, така и с проекти финансирани от фондовете на Европейския съюз и чуждестранни донори.

IX.1. Проекти, финансирани от държавния бюджет

Съгласно въведената в ИСПОДСА информация, през 2013 г. общо 28 администрации (7 от ЦА и 21 от ТА) са изпълнявали проекти за укрепване на административния капацитет, които са били финансирани от държавния бюджет. Общият брой на изпълняваните проекти е 71 (25 в ЦА и 46 в ТА).

Прави впечатление, че броят на администрациите изпълняващи подобни проекти, както и броят на изпълняваните проекти остава на нивото от 2012 г. (31 администрации със 72 проекта).

Съществена е обаче промяната в размера на заделените от бюджета средства, като намалението на общия бюджет на проектите през 2013 г. е близо 3 пъти – 17.6 млн. през

2013 г., в сравнение с 52 млн. през 2012 г. Намалението е за сметка на проектите, изпълнявани от ЦА – 10.4 млн. през 2013 г. при 46.8 млн. през 2012 г. Данните показват увеличение на средствата за реализиране на проекти от ТА – 7.2 млн. при 5.2 млн. за 2012.

В зависимост от фазата, на която се намира изпълнението на отделните проекти, статистиката е както следва:

- 10 проекта са в процедура по оценяване (9 ТА и 1 ЦА);
- 2 проекта са одобрени (2 ТА);
- 28 проекта са стартирали изпълнението (20 ТА и 8 ЦА);
- 31 проекта са завършени през годината (15 ТА и 16 ЦА).

IX.2. Проекти, финансирани от ЕС и други чуждестранни донори

Съгласно въведената в ИСПОДСА информация, през 2013 г. общо 216 администрации (36 ЦА и 180 ТА) са отчетели, че са работили по един или повече проекти за повишаване на административния капацитет, които са финансирани от ЕС или чуждестранни донори. За сравнение през 2012 г. общият брой на администрациите, изпълняващи подобни проекти е 213, което показва устойчивост. Наблюдава се положителната тенденция на нарастване броя на териториалните администрации, изпълняващи подобни проекти (180 през 2013 г., в сравнение със 160 през 2012 г.).

Съгласно данните в Информационната система за управление и наблюдение на структурните инструменти на ЕС в България (ИСУН) по Оперативна програма „Административен капацитет“ през 2013 г. са договорени 128 млн. лева, както следва:

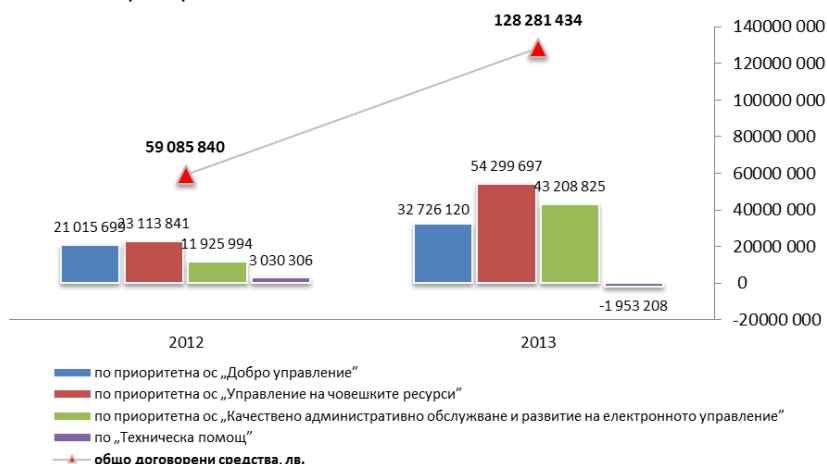
- По приоритетна ос „Добро управление“ – 32 726 119.72 лв.;
- По приоритетна ос „Управление на човешките ресурси“ – 54 299 697.44 лв.;
- По приоритетна ос „Качествено административно обслужване и развитие на електронното управление“ – 43 208 825.38 лв.;
- По приоритетна ос „Техническа помощ“ – (-1 953 208.16).

Отрицателната стойност на договорените средства по приоритетна ос „Техническа помощ“ се дължи на реализирани икономии в хода на изпълнение на проектите.

През 2013 г. са изплатени общо 110 923 750.96 лева, както следва:

- По приоритетна ос „Добро управление“ – 19 474 592.22;
- По приоритетна ос „Управление на човешките ресурси“ – 30 357 596.72;
- По приоритетна ос „Качествено административно обслужване и развитие на електронното управление“ – 58 466 568.76;
- По приоритетна ос „Техническа помощ“ – 2 624 993.26.

договорени средства

платени средства

Източник: Администрация на Министерския съвет

Графика IX-1: Договорени и платени средства по проекти в подкрепа на модернизиранието на държавната администрация

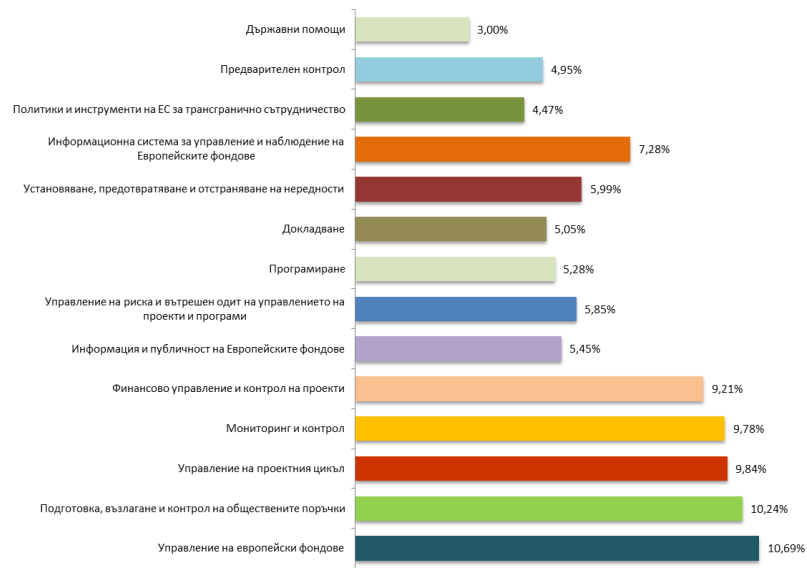
IX.3. Административен капацитет в областта на програмирането и управлението на проекти и програми

През 2013 г. продължават усилията за изграждане на административен капацитет на държавната администрация, чрез провеждането на множество обучения на държавните служители. По данни в ИСПОДСА, през 2013 г. общо 388 администрации (73 от ЦА и 315 от ТА) са посочили, че служителите им имат нужда от обучение. За сравнение през 2012 г. нужда от обучение са посочили 563 администрации (117 от ЦА и 455 от ТА). Отчетните данни показват тенденция към намаляване на потребността от провеждане на обучения на служителите.

Водещите теми за обучения, посочени през 2013 г. от различните звена в държавната администрация са:

- Управление на европейски фондове – 10.69%;
- Подготовка, възлагане и контрол на обществените поръчки – 10.24%;
- Управление на проектния цикъл – 9.84%;
- Мониторинг и контрол – 9.78%;

■ Финансово управление и контрол на проекти – 9.21%.

Източник: Администрация на Министерския съвет

Графика IX-2: Необходимост от допълнително обучение на служителите, работещи в областта на програмирането и управлението на проекти и/или програми, финансирани от държавния бюджет, от ЕС или други чуждестранни донори, 2013 г.

Административни структури, 2013 година

Централна администрация на изпълнителната власт

1. администрация на Министерския съвет
2. министерства
 - 2.1. Министерство на външните работи
 - 2.2. Министерство на вътрешните работи
 - 2.3. Министерство на здравеопазването
 - 2.4. Министерство на земеделието и храните
 - 2.5. Министерство на икономиката и енергетиката
 - 2.6. Министерство на инвестиционното проектиране
 - 2.7. Министерство на културата
 - 2.8. Министерство на младежта и спорта
 - 2.9. Министерство на образованието и науката
 - 2.10. Министерство на околната среда и водите
 - 2.11. Министерство на отбраната
 - 2.12. Министерство на правосъдието
 - 2.13. Министерство на регионалното развитие
 - 2.14. Министерство на транспорта, информационните технологии и съобщенията
 - 2.15. Министерство на труда и социалната политика
 - 2.16. Министерство на финансите
3. държавни агенции
 - 3.1. Държавна агенция "Архиви"
 - 3.2. Държавна агенция "Държавен резерв и военновременни запаси"
 - 3.3. Държавна агенция за бежанците
 - 3.4. Държавна агенция за българите в чужбина
 - 3.5. Държавна агенция за закрила на детето
 - 3.6. Държавна агенция за метрологичен и технически надзор
 - 3.7. Национален статистически институт
4. администрации на държавни комисии
 - 4.1. Администрация на Държавната комисия за енергийно и водно регулиране
 - 4.2. Администрация на Държавната комисия по сигурността на информацията
 - 4.3. Администрация на Държавната комисия по стоковите борси и тържищата
 - 4.4. Администрация на Държавната комисия по хазарта
 - 4.5. Администрация на Комисията за защита на потребителите
 - 4.6. Администрация на Националния съвет по цени и реимбурсиране на лекарствените продукти
5. изпълнителни агенции
 - 5.1. Агенция за държавна финансова инспекция
 - 5.2. Агенция за социално подпомагане
 - 5.3. Агенция за устойчиво енергийно развитие
 - 5.4. Агенция за хората с увреждания
 - 5.5. Агенция по вписванията
 - 5.6. Агенция по геодезия, картография и кадастър
 - 5.7. Агенция по заетостта
 - 5.8. Агенция по обществени поръчки
 - 5.9. Българска агенция за инвестиции
 - 5.10. Изпълнителна агенция "Автомобилна администрация"

- 5.11. Изпълнителна агенция "Борба с градушките"
- 5.12. Изпълнителна агенция "Българска служба за акредитация"
- 5.13. Изпълнителна агенция "Военни клубове и военно-почивно дело"
- 5.14. Изпълнителна агенция "Главна инспекция по труда"
- 5.15. Изпълнителна агенция "Електронни съобщителни мрежи и информационни системи"
- 5.16. Изпълнителна агенция "Железопътна администрация"
- 5.17. Изпълнителна агенция за насърчаване на малките и средните предприятия
- 5.18. Изпълнителна агенция "Медицински одит"
- 5.19. Изпълнителна агенция "Морска администрация"
- 5.20. Изпълнителна агенция "Национален филмов център"
- 5.21. Изпълнителна агенция "Одит на средствата от Европейския съюз"
- 5.22. Изпълнителна агенция по горите
- 5.23. Изпълнителна агенция по лекарствата
- 5.24. Изпълнителна агенция по лозата и виното
- 5.25. Изпълнителна агенция по околна среда
- 5.26. Изпълнителна агенция по рибарство и аквакултури
- 5.27. Изпълнителна агенция по селекция и репродукция в животновъдството
- 5.28. Изпълнителна агенция по сортоизпитване, апробация и семеконтрол
- 5.29. Изпълнителна агенция по трансплантация
- 5.30. Изпълнителна агенция "Проучване и поддържане на река Дунав"
- 5.31. Национален институт за помирение и арбитраж

6. административни структури, създадени с нормативен акт, които имат функции във връзка с осъществяването на изпълнителната власт

- 6.1. Комисия за защита на конкуренцията
- 6.2. Комисия за защита на личните данни
- 6.3. Комисия за защита от дискриминация
- 6.4. Комисия за предотвратяване и установяване на конфликт на интереси
- 6.5. Комисия за публичен надзор над регистрираните одитори
- 6.6. Комисия за разкриване на документите и за обявяване на принадлежност на български граждани към държавна сигурност и разузнавателните служби на БНА
- 6.7. Комисия за регулиране на съобщенията
- 6.8. Комисия за отнемане на незаконно придобито имущество
- 6.9. Комисия за финансов надзор
- 6.10. Агенция за приватизация и следприватизационен контрол
- 6.11. Агенция за ядрено регулиране
- 6.12. Агенция "Митници"
- 6.13. Агенция "Пътна инфраструктура"
- 6.14. Администрация на Централната избирателна комисия
- 6.15. Българска агенция по безопасност на храните
- 6.16. Български институт по метрология
- 6.17. Главна дирекция "Гражданска въздухоплавателна администрация"
- 6.18. Главна дирекция "Изпълнение на наказанията"
- 6.19. Главна дирекция "Охрана"
- 6.20. Дирекция за национален строителен контрол
- 6.21. Държавен фонд „Земеделие“
- 6.22. Институт по публична администрация
- 6.23. Контролно-техническа инспекция
- 6.24. Национален институт за недвижимо културно наследство
- 6.25. Национален компенсационен жилищен фонд
- 6.26. Национална агенция за оценяване и акредитация
- 6.27. Национална агенция за приходите
- 6.28. Национална агенция за професионално образование и обучение
- 6.29. Национална комисия за борба с трафика на хора
- 6.30. Национален осигурителен институт

- 6.31. Национална здравноосигурителна каса
- 6.32. Национална служба за съвети в земеделието
- 6.33. Национална служба по зърното
- 6.34. Национално бюро за правна помощ
- 6.35. Патентно ведомство на Република България
- 6.36. Съвет за електронни медии
- 6.37. Фонд "Научни изследвания"
- 6.38. Фонд "Социална закрила"
- 6.39. Фонд "Условия на труд"
- 6.40. Централен регистър на особените залози
- 6.41. Централна комисия за борба с противообществените прояви на малолетни и непълнолетни
- 6.42. Национална научноизследователска станция по ловно стопанство, биология и болести на дивеча

7. административни структури по чл. 60 от Закона за администрацията

- 7.1. Антидопингов център
- 7.2. Дипломатически институт към министъра на външните работи
- 7.3. Държавен културен институт към министъра на външните работи
- 7.4. Институт по отбраната
- 7.5. Комендантство – МО
- 7.6. Национален студентски дом
- 7.7. Национален център "Европейски младежки програми и инициативи"
- 7.8. Национален център за информация и документация
- 7.9. Център "Фонд за асистирана репродукция"
- 7.10. Център "Фонд за лечение на деца"
- 7.11. Център за образователна интеграция на децата и учениците от етническите малцинства
- 7.12. Център за превенция и противодействие на корупцията и организираната престъпност
- 7.13. Център за развитие на човешките ресурси и регионални инициативи
- 7.14. Център на промишлеността на Република България в Москва

Териториална администрация на изпълнителната власт

- 1. областни администрации
- 2. общински администрации
 - 2.1. районни администрации
- 3. специализирани териториални администрации, създадени като юридически лица с нормативен акт
 - 3.1. Басейнова дирекция "Дунавски район" със седалище Плевен
 - 3.2. Басейнова дирекция "Западнобеломорски район" със седалище Благоевград
 - 3.3. Басейнова дирекция "Източнобеломорски район" със седалище Пловдив
 - 3.4. Басейнова дирекция "Черноморски район" със седалище Варна
 - 3.5. Горска семеконтролна станция гр. Пловдив
 - 3.6. Горска семеконтролна станция гр. София
 - 3.7. Дирекция "Национален парк Пирин" със седалище Банско
 - 3.8. Дирекция "Национален парк Рила" със седалище Благоевград
 - 3.9. Дирекция "Национален парк Централен Балкан" със седалище Габрово
 - 3.10. Дирекция природен парк "Беласица"
 - 3.11. Дирекция природен парк "Българка"
 - 3.12. Дирекция природен парк "Витоша"
 - 3.13. Дирекция природен парк "Врачански Балкан"
 - 3.14. Дирекция природен парк "Златни пясъци"
 - 3.15. Дирекция природен парк "Персина"
 - 3.16. Дирекция природен парк "Рилски манастир"

- 3.17. Дирекция природен парк "Русенски Лом"
- 3.18. Дирекция природен парк "Сините камъни"
- 3.19. Дирекция природен парк "Странджа"
- 3.20. Дирекция природен парк "Шуменско плато"
- 3.21. Лесозащитна станция - гр. Варна
- 3.22. Лесозащитна станция - гр. Пловдив
- 3.23. Лесозащитна станция - гр. София
- 3.24. Областни дирекции "Земеделие" със седалище в административните центрове на областите (28 бр.)
- 3.25. Опитна станция за бързорастящи горскодървесни видове - гр. Свищов
- 3.26. Опитна станция по дъбовите гори гр. Бургас
- 3.27. Регионални инспекторати по образованието със седалище в административните центрове на областите (28 бр.)
- 3.28. Регионални здравни инспекция със седалище в административните центрове на областите (28 бр.)
- 3.29. Регионална дирекция по горите – Берковица
- 3.30. Регионална дирекция по горите – Благоевград
- 3.31. Регионална дирекция по горите – Бургас
- 3.32. Регионална дирекция по горите – Варна
- 3.33. Регионална дирекция по горите – Велико Търново
- 3.34. Регионална дирекция по горите – Кърджали
- 3.35. Регионална дирекция по горите – Кюстендил
- 3.36. Регионална дирекция по горите – Ловеч
- 3.37. Регионална дирекция по горите – Пазарджик
- 3.38. Регионална дирекция по горите – Пловдив
- 3.39. Регионална дирекция по горите – Русе
- 3.40. Регионална дирекция по горите – Сливен
- 3.41. Регионална дирекция по горите – Смолян
- 3.42. Регионална дирекция по горите – София
- 3.43. Регионална дирекция по горите – Стара Загора
- 3.44. Регионална дирекция по горите – Шумен
- 3.45. Регионална инспекция по околна среда и водите – Благоевград
- 3.46. Регионална инспекция по околна среда и водите – Бургас
- 3.47. Регионална инспекция по околна среда и водите – Варна
- 3.48. Регионална инспекция по околна среда и водите – Велико Търново
- 3.49. Регионална инспекция по околна среда и водите – Враца
- 3.50. Регионална инспекция по околна среда и водите – Монтана
- 3.51. Регионална инспекция по околна среда и водите – Пазарджик
- 3.52. Регионална инспекция по околна среда и водите – Перник
- 3.53. Регионална инспекция по околна среда и водите – Плевен
- 3.54. Регионална инспекция по околна среда и водите – Пловдив
- 3.55. Регионална инспекция по околна среда и водите – Русе
- 3.56. Регионална инспекция по околна среда и водите – Смолян
- 3.57. Регионална инспекция по околна среда и водите – София
- 3.58. Регионална инспекция по околна среда и водите – Стара Загора
- 3.59. Регионална инспекция по околна среда и водите – Хасково
- 3.60. Регионална инспекция по околна среда и водите – Шумен
- 3.61. Тополово стопанство - гр. Пазарджик

Административни структури, които попълват информация в Системата за самооценка на административното обслужване¹²

Централна администрация на изпълнителната власт

1. министерства

- 1.1. Министерство на външните работи
- 1.2. Министерство на вътрешните работи
- 1.3. Министерство на здравеопазването
- 1.4. Министерство на земеделието и храните
- 1.5. Министерство на икономиката и енергетиката
- 1.6. Министерство на инвестиционното проектиране
- 1.7. Министерство на културата
- 1.8. Министерство на младежта и спорта
- 1.9. Министерство на образованието и науката
- 1.10. Министерство на околната среда и водите
- 1.11. Министерство на отбраната
- 1.12. Министерство на правосъдието
- 1.13. Министерство на регионалното развитие
- 1.14. Министерство на транспорта, информационните технологии и съобщенията
- 1.15. Министерство на труда и социалната политика
- 1.16. Министерство на финансите

2. държавни агенции

- 2.1. Държавна агенция "Архиви"
- 2.2. Държавна агенция "Държавен резерв и военновременни запаси"
- 2.3. Държавна агенция за бежанците
- 2.4. Държавна агенция за българите в чужбина
- 2.5. Държавна агенция за закрила на детето
- 2.6. Държавна агенция за метрологичен и технически надзор
- 2.7. Национален статистически институт

3. администрации на държавни комисии

- 3.1. Администрация на Държавната комисия за енергийно и водно регулиране
- 3.2. Администрация на Държавната комисия по стоковите борси и тържищата
- 3.3. Администрация на Държавната комисия по хазарта
- 3.4. Администрация на Комисията за защита на потребителите
- 3.5. Администрация на Националния съвет по цени и реимбурсиране на лекарствените продукти

4. изпълнителни агенции

- 4.1. Агенция за социално подпомагане
- 4.2. Агенция за устойчиво енергийно развитие
- 4.3. Агенция за хората с увреждания
- 4.4. Агенция по вписванията
- 4.5. Агенция по геодезия, картография и кадастър
- 4.6. Агенция по заетостта
- 4.7. Българска агенция за инвестиции
- 4.8. Изпълнителна агенция "Автомобилна администрация"

¹² В сравнение с ИСПОДСА, броят на структурите, които се отчитат в ССАО е по-малък, тъй като част от администрациите на изпълнителната власт не предоставят административни услуги по смисъла на Закона за администрацията.

- 4.9. Изпълнителна агенция "Българска служба за акредитация"
- 4.10. Изпълнителна агенция "Главна инспекция по труда"
- 4.11. Изпълнителна агенция "Електронни съобщителни мрежи и информационни системи"
- 4.12. Изпълнителна агенция "Железопътна администрация"
- 4.13. Изпълнителна агенция "Медицински одит"
- 4.14. Изпълнителна агенция "Морска администрация"
- 4.15. Изпълнителна агенция "Национален филмов център"
- 4.16. Изпълнителна агенция по горите
- 4.17. Изпълнителна агенция по лекарствата
- 4.18. Изпълнителна агенция по лозата и виното
- 4.19. Изпълнителна агенция по околна среда
- 4.20. Изпълнителна агенция по рибарство и аквакултури
- 4.21. Изпълнителна агенция по селекция и репродукция в животновъдството
- 4.22. Изпълнителна агенция по сортоизпитване, апробация и семеконтрол
- 4.23. Изпълнителна агенция по трансплантация
- 4.24. Изпълнителна агенция "Проучване и поддържане на река Дунав"
- 4.25. Национален институт за помирение и арбитраж

5. административни структури, създадени с нормативен акт, които имат функции във връзка с осъществяването на изпълнителната власт

- 5.1. Комисия за защита на конкуренцията
- 5.2. Комисия за защита на личните данни
- 5.3. Комисия за разкриване на документите и за обявяване на принадлежност на български граждани към държавна сигурност и разузнавателните служби на БНА
- 5.4. Комисия за регулиране на съобщенията
- 5.5. Комисия за финансов надзор
- 5.6. Агенция за ядрено регулиране
- 5.7. Агенция "Митници"
- 5.8. Агенция "Пътна инфраструктура"
- 5.9. Българска агенция по безопасност на храните
- 5.10. Български институт по метрология
- 5.11. Главна дирекция "Гражданска въздухоплавателна администрация"
- 5.12. Главна дирекция "Изпълнение на наказанията"
- 5.13. Главна дирекция "Охрана"
- 5.14. Дирекция за национален строителен контрол
- 5.15. Държавен фонд „Земеделие“
- 5.16. Контролно-техническа инспекция
- 5.17. Национален институт за недвижимо културно наследство
- 5.18. Национална агенция за оценяване и акредитация
- 5.19. Национална агенция за приходите
- 5.20. Национална агенция за професионално образование и обучение
- 5.21. Национален осигурителен институт
- 5.22. Национална здравноосигурителна каса
- 5.23. Национална служба за съвети в земеделието
- 5.24. Национална служба по зърното
- 5.25. Национално бюро за правна помощ
- 5.26. Патентно ведомство на Република България
- 5.27. Централен регистър на особените залози
- 5.28. Централна комисия за борба с противообществените прояви на малолетни и непълнолетни
- 5.29. Национална научноизследователска станция по ловно стопанство, биология и болести на дивеча

6. административни структури по чл. 60 от Закона за администрацията

- 6.1. Антидопингов център
- 6.2. Национален център за информация и документация

- 6.3. Център "Фонд за асистирана репродукция"
- 6.4. Център "Фонд за лечение на деца"

Териториална администрация на изпълнителната власт

4. областни администрации

5. общински администрации

5.1. районни администрации

6. специализирани териториални администрации, създадени като юридически лица с нормативен акт

- 6.1. Басейнова дирекция "Дунавски район" със седалище Плевен
- 6.2. Басейнова дирекция "Западнобеломорски район" със седалище Благоевград
- 6.3. Басейнова дирекция "Източнбеломорски район" със седалище Пловдив
- 6.4. Басейнова дирекция "Черноморски район" със седалище Варна
- 6.5. Областни дирекции "Земеделие" със седалище в административните центрове на областите (28 бр.)
- 6.6. Регионални инспекторати по образованието със седалище в административните центрове на областите (28 бр.)
- 6.7. Регионални здравни инспекция със седалище в административните центрове на областите (28 бр.)
- 6.8. Регионална инспекция по околна среда и водите – Благоевград
- 6.9. Регионална инспекция по околна среда и водите – Бургас
- 6.10. Регионална инспекция по околна среда и водите – Варна
- 6.11. Регионална инспекция по околна среда и водите – Велико Търново
- 6.12. Регионална инспекция по околна среда и водите – Враца
- 6.13. Регионална инспекция по околна среда и водите – Монтана
- 6.14. Регионална инспекция по околна среда и водите – Пазарджик
- 6.15. Регионална инспекция по околна среда и водите – Перник
- 6.16. Регионална инспекция по околна среда и водите – Плевен
- 6.17. Регионална инспекция по околна среда и водите – Пловдив
- 6.18. Регионална инспекция по околна среда и водите – Русе
- 6.19. Регионална инспекция по околна среда и водите – Смолян
- 6.20. Регионална инспекция по околна среда и водите – София
- 6.21. Регионална инспекция по околна среда и водите – Стара Загора
- 6.22. Регионална инспекция по околна среда и водите – Хасково
- 6.23. Регионална инспекция по околна среда и водите – Шумен

Брой предоставени услуги от администрациите, 2013 г.

Тип администрация	Лицензиране	Регистрация	Разрешение	Удостоверение	Съгласуване	Други	Общо
Специализирани териториални администрации, в т.ч.							
Басейнови дирекции	0	141	1 585	470	1 778	2 322	6 296
Дирекции национални паркове	0	2	2 996	20	57	3	3 078
Областни дирекции „Земеделие“	2 953	702 379	184 114	344 178	2 064	1 978 578	3 214 266
Регионални здравни инспекции	4	9 979	418	4 576	9 217	1 153 948	1 178 142
Регионални инспекторати по образованието	0	17	4	5 303	0	575	5 899
Регионални инспекции на околната среда и водите	2	2 160	1 877	3 431	20 253	47 902	75 625
Общо	2 959	714 678	190 994	357 978	33 369	3 183 328	4 483 306
Териториална администрация, в т.ч.							
Администрации на градовете с районно деление	2 121	19 443	16 261	561 364	12 585	111 148	722 922
Областна администрация	0	637	357	14 500	624	35 680	51 798
Общинска администрация	10 340	147 112	115 341	2 256 179	26 291	839 591	3 394 854
Общо	12 461	167 192	131 959	2 832 043	39 500	986 419	4 169 574

Тип администрация/ Наименование	Лицензиране	Регистрация	Разрешение	Удостоверение	Съгласуване	Други	Общо
Централна администрация, в т.ч.							
<i>Административни структури, създадени със закон</i>							
Агенция "Митници"	310	1 007	217	1 885	493	211	4 123
<i>териториални звена</i>	10	3 578	53 374	1 100	0	5 080	63 142
<i>общо</i>	320	4 585	53 591	2 985	493	5 291	67 265
Агенция "Пътна инфраструктура"	0	0	8 705	173	118	100	9 096
<i>териториални звена</i>	0	0	1 072	361	0	0	1 433
<i>общо</i>	0	0	9 777	534	118	100	10 529
Агенция за приватизация и следприватизационен контрол	0	1 006	4	76	0	0	1 086
Агенция за ядрено регулиране	161	0	315	55	0	2	533
Българска агенция по безопасност на храните	2 597	35 712	4 708	57 262	0	22 136	122 415
<i>териториални звена</i>	57	45 385	476	1 893	1 488	75 612	124 911
<i>общо</i>	2 654	81 097	5 184	59 155	1 488	97 748	247 326
Български институт по метрология	0	140	0	158	0	44 377	44 675
<i>териториални звена</i>	0	0	0	21	0	161 999	162 020
<i>общо</i>	0	140	0	179	0	206 376	206 695

Тип администрация/ Наименование	Лицензиране	Регистрация	Разрешение	Удостоверение	Съгласуване	Други	Общо
Главна дирекция "Гражданска въздухоплавателна администрация"	13	82	119	486	0	5 550	6 250
Главна дирекция "Изпълнение на наказанията"	0	0	0	18 240	0	0	18 240
Дирекция за национален строителен контрол	0	583	2 353	136	0	23 613	26 685
<i>териториални звена</i>	0	0	1 684	0	0	50 436	52 120
<i>общо</i>	0	583	4 037	136	0	74 049	78 805
Държавен фонд "Земеделие"	424	0	417	497	0	910 422	911 760
Контролно-техническа инспекция	0	23 652	132 461	0	0	0	156 113
Национален институт за недвижимо културно наследство	0	0	0	1 799	0	13	1 812
Национална агенция за оценяване и акредитация	0	0	0	0	0	430	430
Национална агенция за приходите	0	394 109	0	10 083	0	4 219 770	4 623 962
<i>териториални звена</i>	0	396 236	0	1 065 059	0	154 351 983	155 813 278
<i>общо</i>	0	790 345	0	1 075 142	0	158 571 753	160 437 240
Национална агенция за професионално образование и обучение	149	0	0	3	0	7 069	7 221
Национална служба за съвети в земеделието	0	0	0	0	0	1 580	1 580
териториални звена	0	0	0	0	0	79 310	79 310
Национална служба по зърното	33	1 146	0	39	0	1 615	2 833
Национално бюро за правна помощ	0	348	0	0	0	89 382	89 730
Патентно ведомство	0	0	0	7 781	954	33 090	41 825
Централен регистър на особените залози	0	68 510	0	94 293	0	0	162 803
Общо	3 754	971 494	205 905	1 261 400	3 053	160 083 780	162 529 386
<i>Административни структури, отчитащи се пред Народното събрание</i>							
Комисия за защита на конкуренцията	0	0	35	7	0	179	221
Комисия за защита на личните данни	0	42 308	12	19	0	5	42 344
Комисия за разкриване на документите и за обявяване на принадлежност на български граждани към Държавна сигурност и разузнавателните служби на Българската народна армия	0	119 502	0	0	0	0	119 502
Комисия за регулиране на съобщенията	0	0	77	89	0	1 739	1 905
Комисия за финансов надзор	28	33 655	324	109	0	865	34 981

Тип администрация/ Наименование	Лицензиране	Регистрация	Разрешение	Удостоверение	Съгласуване	Други	Общо
Национален осигурителен институт	0	0	0	988	0	133 326	134 314
<i>териториални звена</i>	0	0	0	342 860	0	8 696 657	9 039 517
<i>общо</i>	0	0	0	343 848	0	8 829 983	9 173 831
Национална здравноосигурителна каса	0	23	14 920	68 464	0	0	83 407
Общо	28	196 600	71 535	826 384	0	8 832 771	9 927 318
<i>Администрации по чл. 60 от Закона за администрацията</i>							
Антидопингов център	0	0	2	59	0	881	942
Институт по отбрана	0	0	0	130	0	45	175
Национален център за информация и документация	0	0	0	288	0	29 113	29 401
Център "Фонд за асистирана репродукция"	0	4 053	3 581	0	0	0	7 634
Център "Фонд за лечение на деца"	0	659	0	0	0	0	659
Общо	0	4 712	3 583	477	0	30 039	38 811
<i>Администрация на държавна комисия към Министерския съвет</i>							
Държавна комисия за енергийно и водно регулиране	40	15	4	30	0	1 255	1 344
Държавна комисия по стоковите борси и тържищата	0	380	0	0	0	884	1 264
Държавна комисия по хазарта	144	0	0	1 866	0	2 153	4 163
Комисия за защита на потребителите	0	0	72	38	0	0	110
Национален съвет по цени и реимбурсиране на лекарствените продукти	0	0	1 502	0	0	0	1 502
Общо	184	395	1 578	1 934	0	4 292	8 383
<i>Държавни агенции</i>							
Държавна агенция "Архиви"	0	0	0	3 460	0	429 548	433 008
<i>териториални звена</i>	0	0	0	0	0	253 467	253 467
<i>общо</i>	0	0	0	3 460	0	683 015	686 475
Държавна агенция "Държавен резерв и военновременни запаси"	0	49	24	13	0	828	914
Държавна агенция за бежанците	0	0	0	0	0	14 695	14 695
<i>териториални звена</i>	0	0	0	0	0	365	365
<i>общо</i>	0	0	0	0	0	15 060	15 060
Държавна агенция за българите в чужбина	0	0	0	23 727	0	0	23 727
Държавна агенция за закрила на детето	700	0	0	0	0	0	700
Държавна агенция за метрологичен и технически надзор	12	0	29	699	90	306	1 136
<i>териториални звена</i>	0	1 331	475	939	0	0	2 745

Тип администрация/ Наименование	Лицензиране	Регистрация	Разрешение	Удостоверение	Съгласуване	Други	Общо
<i>общо</i>	12	1 331	504	1 638	90	306	3 881
Общо	712	1 380	528	28 838	90	699 209	730 757
<i>Изпълнителни агенции</i>							
Агенция за социално подпомагане	0	0	0	250	0	19 991	20 241
<i>териториални звена</i>	0	0	0	0	0	2 382 554	2 382 554
<i>общо</i>	0	0	0	250	0	2 402 545	2 402 795
Агенция за устойчиво енергийно развитие	0	0	0	140	0	3 647	3 787
Агенция за хората с увреждания	0	0	0	50	0	42 499	42 549
Агенция по вписванията	0	1 944 287	0	38	0	0	1 944 325
Агенция по геодезия, картография и кадастър	0	51	0	0	0	6 339	6 390
<i>териториални звена</i>	0	0	0	87 826	0	1 810 115	1 897 941
<i>общо</i>	0	51	0	87 826	0	1 816 454	1 904 331
Агенция по заетостта	0	279	707	0	0	1 791	2 777
<i>териториални звена</i>	0	739 499	0	868 510	0	1 108 944	2 716 953
<i>общо</i>	0	739 778	707	868 510	0	1 110 735	2 719 730
Агенция по обществени поръчки	0	57 832	0	9	0	6	57 847
Българска агенция за инвестиции	0	4	0	0	0	82	86
Изпълнителна агенция "Автомобилна администрация"	22 510	5 576	143 169	64 039	0	36 577	271 871
Изпълнителна агенция "Българска служба за акредитация"	0	0	0	369	0	14	383
Изпълнителна агенция "Главна инспекция по труда"	0	400	146	68	0	98 593	99 207
<i>териториални звена</i>	0	200 978	4 868	127	0	0	205 973
<i>общо</i>	0	201 378	5 014	195	0	98 593	305 180
Изпълнителна агенция "Електронни съобщителни мрежи и информационни системи"	0	0	0	0	0	63	63
Изпълнителна агенция "Железопътна администрация"	0	0	0	0	0	0	0
Изпълнителна агенция "Медицински одит"	0	0	0	11	0	460	471
Изпълнителна агенция "Морска администрация"	0	0	0	0	0	0	0
<i>териториални звена</i>	0	0	0	43 928	0	15 326	59 254
<i>общо</i>	0	0	0	43 928	0	15 326	59 254
Изпълнителна агенция "Национален филмов център"	0	316	0	0	0	0	316
Изпълнителна агенция "Проучване и поддържане на река Дунав"	0	0	4	0	10	22 994	23 008
Изпълнителна агенция по горите	0	2 736	0	9 873	0	0	12 609

Тип администрация/ Наименование	Лицензиране	Регистрация	Разрешение	Удостоверение	Съгласуване	Други	Общо
Изпълнителна агенция по лекарствата	0	183	2 353	5	811	8 540	11 892
Изпълнителна агенция по лозата и виното	0	2 768	143	279	0	1 612	4 802
Изпълнителна агенция по околна среда	0	9	310	31	4	669	1 023
Изпълнителна агенция по рибарство и аквакултури	0	707	87	402	0	0	1 196
<i>териториални звена</i>	0	42 052	578	33 810	0	0	76 440
<i>общо</i>	0	42 759	665	34 212	0	0	77 636
Изпълнителна агенция по селекция и репродукция в животновъдството	0	0	0	212	0	0	212
<i>териториални звена</i>	0	0	0	255 098	0	0	255 098
<i>общо</i>	0	0	0	255 310	0	0	255 310
Изпълнителна агенция по сортоизпитване, апробация и семеконтрол	0	360	0	0	0	4 275	4 635
<i>териториални звена</i>	0	0	0	0	0	7 373	7 373
<i>общо</i>	0	360	0	0	0	11 648	12 008
Изпълнителна агенция по трансплантация	0	3 500	461	21	8	5	3 995
Национален институт за помирение и арбитраж	0	0	0	0	0	7	7
<i>териториални звена</i>	0	42 052	578	33 810	0	0	76 440
<i>общо</i>	0	42 759	665	34 212	0	0	77 636
Общо	22 510	3 001 537	152 826	1 365 096	833	5 572 476	10 115 278
<i>Министерства</i>							
Министерство на външните работи	0	0	0	0	0	289 102	289 102
<i>териториални звена</i>	0	0	0	0	0	1 129 465	1 129 465
<i>общо</i>	0	0	0	0	0	1 418 567	1 418 567
Министерство на вътрешните работи	232	7 616	54 519	15 610	2 672	1 054 652	1 135 301
<i>териториални звена</i>	0	0	75	16 070	0	0	16 145
<i>общо</i>	232	7 616	54 594	31 680	2 672	1 054 652	1 151 446
Министерство на здравеопазването	511	126	1 317	1 038	863	1 295	5 150
Министерство на земеделието и храните	253	10	53	596	72	1 959	2 943
Министерство на икономиката и енергетиката	3	124	1 032	1 097	52	5 408	7 716
Министерство на културата	0	260	252	2 693	1 420	1 770	6 395
Министерство на младежта и спорта	64	339	45	88	0	49	585
Министерство на образованието и науката	0	0	201	23 670	0	15 053	38 924
Министерство на околната среда и водите	1	4	1 199	4	0	276	1 484
Министерство на отбраната	0	0	0	0	0	3 709	3 709
Министерство на правосъдието	0	1 733	10	35 167	0	5 427	42 337

Тип администрация/ Наименование	Лицензиране	Регистрация	Разрешение	Удостоверение	Съгласуване	Други	Общо
Министерство на регионалното развитие	0	0	193	7 071	43	4 306	11 613
Министерство на транспорта, информационните технологии и съобщенията	0	14	46	98	0	0	158
Министерство на труда и социалната политика	0	0	2	131	0	68 049	68 182
Министерство на финансите	0	473	0	399	0	509	1 381
Общо	1 064	10 699	58 944	103 732	5 122	2 581 029	2 760 590
<i>Общо предоставени услуги от всички администрации</i>							
186 110 523	28 252	4 186 817	494 899	3 587 861	9 098	177 803 596	

Документи, осигурявани по служебен път от централната администрация, 2013 г.

Наименование на административната услуга	Администрация	Наименование на документа, който се осигурява по служебен път	Администрация, която предоставя документа	Начин на осигуряване на документа	Брой извършени услуги, при които са осигурени документи по служебен път
Служебно издаване на лицензи и удостоверения за регистрация	Национална здравноосигурителна каса	Справка за здравноосигурителен статус	НАП, ГРАО	чрез справка в регистър	139 629
Сертифициране на военна и специална продукция, имущества и други продукти	Институт по отбраната	Сертификат	ИО	друг начин	25
Сертифициране на системи за управление на качеството за съответствие с изискванията на съюзните публикации на НАТО за осигуряване на качеството	Институт по отбраната	Сертификат	ИО	друг начин	20
Подготвяне на становище във връзка с молба за опрощаване на несъбираемите вземания до Президента на Република България	Агенция "Митници"	Становище	ЦМУ	по пощата	5
Приемане на Годишна данъчна декларация по чл. 50 Закон за данъците върху доходите на физическите лица (включително по електронен път и бар код)	Национална агенция за приходите	Годишен отчет за дейността - нефинансови предприятия, несъставлящи баланс (ЕТ)	НСИ	друг начин	73 414
Приемане на Годишна данъчна декларация по чл. 92, ал. 1 Закон за корпоративното подоходно облагане (включително по електронен път и бар код)	Национална агенция за приходите	Годишен отчет за дейността (формата на отчета е според групите задължени лица)	НСИ	друг начин	67 619
Справки за наличието или липсата на вписано обстоятелство относно търговец или обявен акт	Централен регистър на особените залози	Актуално състояние на търговец	Търговски регистър към Агенция по вписванията	чрез справка в регистър	131 790
Издаване на удостоверение за регистрация на стоково тържище	Администрация на Държавната комисия по стоковите борси и тържищата	Справка за физически и юридически лица	Агенция по вписванията	чрез справка в регистър	2
Издаване на удостоверение за регистрация на пазар на производителите	Администрация на Държавната комисия по стоковите борси и тържищата	Справка за физически и юридически лица	Агенция по вписванията	чрез справка в регистър	1
Вписване на промяна на заявени обстоятелства и вписване на нововъзникнали обстоятелства за стокова борса	Администрация на Държавната комисия по стоковите борси и тържищата	Справка за физически и юридически лица	Агенция по вписванията	чрез справка в регистър	93

Наименование на административната услуга	Администрация	Наименование на документа, който се осигурява по служебен път	Администрация, която предоставя документа	Начин на осигуряване на документа	Брой извършени услуги, при които са осигурени документи по служебен път
Приемане на заявления за вписване в Регистър на физическите лица, регистрирани по търговския закон, и на юридическите лица, които могат да предоставят социални услуги	Агенция за социално подпомагане	Актуално състояние	Агенция по вписванията	чрез справка в регистър	250
Приемане на молби-декларации за отпускане на месечна социална помощ по реда на Правилника за прилагане на Закона за социално подпомагане и издаване на заповед	Агенция за социално подпомагане	Справка за регистрация в бюро по труда	Агенция по заетостта	по електронна поща	154 362
		Справка за изплатени пенсии	НОИ	по електронна поща	
		Справка за изплатени обезщетения по ДОО	НОИ	по електронна поща	
		Удостоверение за семейно положение	ГРАО	чрез справка в регистър	
		Удостоверение за постоянен адрес	ГРАО	чрез справка в регистър	
		Информация за регистрирани фирми	Агенция по вписванията	чрез справка в регистър	
		Справка за лица полагащи обществено полезен труд	общински служби	друг начин	
		Справка за притежаваните имоти	Агенция по вписванията	чрез справка в регистър	
Приемане на молби-декларации за отпускане на еднократна помощ по реда на Правилника за прилагане на Закона за социално подпомагане и издаване на заповед	Агенция за социално подпомагане	Справка за изплатени пенсии	НОИ	по електронна поща	11 984
		Справка за изплатени обезщетения по ДОО	НОИ	по електронна поща	
		Удостоверение за семейно положение	ГРАО	чрез справка в регистър	
		Удостоверение за постоянен адрес	ГРАО	чрез справка в регистър	
		Информация за регистрирани фирми	Агенция по вписванията	чрез справка в регистър	

Наименование на административната услуга	Администрация	Наименование на документа, който се осигурява по служебен път	Администрация, която предоставя документа	Начин на осигуряване на документа	Брой извършени услуги, при които са осигурени документи по служебен път
		Справка за притежаваните имоти	Агенция по вписванията	чрез справка в регистър	
		Справка за регистрация в бюро по труда	Агенция по заетостта	по електронна поща	
Приемане на молби-декларации за отпускане на целева помощ за заплащане на наем на общински жилища по реда на Правилника за прилагане на Закона за социално подпомагане и издаване на заповед	Агенция за социално подпомагане	Справка за регистрация в бюро по труда	Агенция по заетостта	по електронна поща	338
		Справка за изплатени пенсии	НОИ	по електронна поща	
		Справка за изплатени обезщетения по ДОО	НОИ	по електронна поща	
		Удостоверение за семейно положение	ГРАО	чрез справка в регистър	
		Удостоверение за постоянен адрес	ГРАО	чрез справка в регистър	
		Справка за регистрирани фирми	Агенция по вписванията	чрез справка в регистър	
		Справка за притежаваните имоти	Агенция по вписванията	чрез справка в регистър	
Приемане на молби-декларации за отпускане на еднократна помощ при бременност по реда на Правилника за прилагане на Закона за семейни помощи за деца и издаване на заповед	Агенция за социално подпомагане	Справка за изплатени пенсии	НОИ	по електронна поща	18 284
		Справка за изплатени обезщетения по ДОО	НОИ	по електронна поща	
		Удостоверение за семейно положение	ГРАО	чрез справка в регистър	

Наименование на административната услуга	Администрация	Наименование на документа, който се осигурява по служебен път	Администрация, която предоставя документа	Начин на осигуряване на документа	Брой извършени услуги, при които са осигурени документи по служебен път
Приемане на молби-декларации за отпускане на месечни помощи за дете до завършване на средно образование, но не повече от 20-годишна възраст по реда на Правилника за прилагане на Закона за семейни помощи за деца и издаване на заповед	Агенция за социално подпомагане	Удостоверение за семейно положение	ГРАО	чрез справка в регистър	656 044
		Справка за изплатени пенсии	НОИ	по електронна поща	
		Справка за изплатени обезщетения по ДОО	НОИ	по електронна поща	
Приемане на молби-декларации за отпускане на месечни помощи за отглеждане на дете до навършване на една година по реда на Правилника за прилагане на Закона за семейни помощи за деца и издаване на заповед	Агенция за социално подпомагане	Удостоверение за семейно положение	ГРАО	чрез справка в регистър	27 371
		Справка за изплатени пенсии	НОИ	по електронна поща	
		Справка за изплатени обезщетения по ДОО	НОИ	по електронна поща	
Приемане на молби-декларации за отпускане на еднократна целева помощ за ученици по реда на Правилника за прилагане на Закона за семейни помощи за деца и издаване на заповед	Агенция за социално подпомагане	Удостоверение за семейно положение	ГРАО	чрез справка в регистър	48 572
		Справка за изплатени пенсии	НОИ	по електронна поща	
		Справка за изплатени обезщетения по ДОО	НОИ	по електронна поща	
Приемане на молби – декларации за отпускане на целева помощ за отопление по реда на Наредба № РД-07-5 от 16. 05. 2008 г. на министъра на труда и социалната политика и издаване на заповед.	Агенция за социално подпомагане	Удостоверение за семейно положение	ГРАО	чрез справка в регистър	304 033
		Справка за изплатени обезщетения по ДОО	НОИ	по електронна поща	

Наименование на административната услуга	Администрация	Наименование на документа, който се осигурява по служебен път	Администрация, която предоставя документа	Начин на осигуряване на документа	Брой извършени услуги, при които са осигурени документи по служебен път
Приемане на молби – декларации за отпускане на целева помощ за отопление по реда на Наредба № РД-07-5 от 16. 05. 2008 г. на министъра на труда и социалната политика и издаване на заповед.		Справка за изплатени пенсии	НОИ	по електронна поща	
		Удостоверение за постоянен адрес	ГРАО	чрез справка в регистър	
		Справка за регистрация в бюро по труда	Агенция по заетостта	по електронна поща	
		Справка за регистрирани фирми	Агенция по вписванията	чрез справка в регистър	
		Справка за притежаваните имоти	Агенция по вписванията	чрез справка в регистър	
Приемане на документи за включване и участие в дейността „Личен асистент“ на Национална програма „Асистенти на хора с увреждания“ и издаване на заповед	Агенция за социално подпомагане	Удостоверение за семейно положение	ГРАО	чрез справка в регистър	6 326
		Справка за изплатени обезщетения по ДОО	НОИ	по електронна поща	
		Справка за изплатени пенсии	НОИ	по електронна поща	
		Удостоверение за постоянен адрес	ГРАО	чрез справка в регистър	
		Информация за регистрирани фирми	Агенция по вписванията	чрез справка в регистър	
		Справка за регистрация в бюро по труда	Агенция по заетостта	по електронна поща	
		Справка за притежаваните имоти	Агенция по вписванията	чрез справка в регистър	
Обработка на документи от институциите за социално подпомагане в ЕС	Агенция за социално подпомагане	Удостоверение за постоянен адрес	ГРАО	чрез справка в регистър	4 449
		Удостоверение за семейно положение	ГРАО	чрез справка в регистър	

Наименование на административната услуга	Администрация	Наименование на документа, който се осигурява по служебен път	Администрация, която предоставя документа	Начин на осигуряване на документа	Брой извършени услуги, при които са осигурени документи по служебен път
		Справка за осигурителния статус на физически лица и самоосигуряващи се лица	НАП	чрез справка в регистър	
Обработка на документи от дирекциите на ДСП в страната	Агенция за социално подпомагане	удостоверение за постоянен адрес	ГРАО	чрез справка в регистър	11 066
		удостоверение за семейно положение	ГРАО	чрез справка в регистър	
Заплащане диагностика и лечение на здравнонеосигурени лица по реда на ПМС № 17 от 31. 01. 2007 г. за определяне на условията и реда за разходване на целевите средства за диагностика и лечение в лечебни заведения за болнична помощ на лица, които нямат	Агенция за социално подпомагане	справка за осигурителния статус на физически лица и самоосигуряващи се лица	НАП	по пощата	5 365
		информация за регистрирани фирми	Агенция по вписванията	чрез справка в регистър	
Възстановяване на внесени осигурителни вноски от работодател в обичайна среда	Агенция за хората с увреждания	Справка	Агенция по заетостта, Агенция за социално подпомагане	по пощата	101

Наименование на административната услуга	Администрация	Наименование на документа, който се осигурява по служебен път	Администрация, която предоставя документа	Начин на осигуряване на документа	Брой извършени услуги, при които са осигурени документи по служебен път
Съгласуване на карта за типов технологичен процес	Изпълнителна агенция "Морска администрация"	Становище	Съответната териториална структура на Главна дирекция "Пожарна безопасност и защита на населението" в МВР Съответната регионална инспекция по контрол на общественото здраве (РИОКОЗ) Съответната регионална инспекция по опазване на околната среда и водите (РИОСВ) Съответната областна дирекция на МВР - за взривоопасни товари Агенция за ядрено регулиране - за радиоактивни материали	по пощата	2
Издаване на удостоверение за експлоатационна годност на пристанище или пристанищен терминал	Изпълнителна агенция "Морска администрация"	Протоколи от проверки	Органите по чл. 5 от Закона за инспектиране на труда	по пощата	2
		Задължителни предписания	Органите по чл. 5 от Закона за инспектиране на труда	чрез справка в регистър	2
		Удостоверение за актуалното състояние на вписванията в Търговския регистър/Регистър БУЛСТАТ по партидата на заявителя	Агенция по вписванията	чрез справка в регистър	31
Извършване на проверка на експлоатационната годност на пристанище или пристанищен терминал	Изпълнителна агенция "Морска администрация"	Протоколи от проверки	Органите по чл. 5 от Закона за инспектиране на труда	по пощата	3

Наименование на административната услуга	Администрация	Наименование на документа, който се осигурява по служебен път	Администрация, която предоставя документа	Начин на осигуряване на документа	Брой извършени услуги, при които са осигурени документи по служебен път
		Задължителни предписания	Органите по чл. 5 от Закона за инспектиране на труда	по пощата	3
Регистриране българските филмови продуценти	Изпълнителна агенция "Национален филмов център"	Актуално състояние на фирмата	Агенция по вписванията	чрез справка в регистър	50
Регистриране разпространителите на филми в Република България	Изпълнителна агенция "Национален филмов център"	Актуално състояние на фирмата	Агенция по вписванията	чрез справка в регистър	12
Регистриране лицата, осъществяващи показ на филми на територията на Република България	Изпълнителна агенция "Национален филмов център"	Актуално състояние на фирмата	Агенция по вписванията	чрез справка в регистър	4
Регистриране кинозалоните в Република България	Изпълнителна агенция "Национален филмов център"	Актуално състояние на фирмата	Агенция по вписванията	чрез справка в регистър	19
Регистриране филмовите продукции, осъществявани от чуждестранни продуценти на територията на Република България, включително и копродукциите с български продуценти	Изпълнителна агенция "Национален филмов център"	Актуално състояние на фирмата	Агенция по вписванията	чрез справка в регистър	18
Издаване на сертификат за безопасност на виното за вино, предназначено за износ в трети страни	Изпълнителна агенция по лозата и виното	Протокол	ИЛ на ИАЛВ	по електронна поща	45
Издаване на паспорт на български граждани	Министерство на външните работи	Паспорт	МВР	друг начин	56 487
Извършване на временна регистрация на нови МПС на фирми, извършващи търговска дейност с тях	Министерство на вътрешните работи	Заявления	ОДМВР	по пощата	962
Издаване на компенсаторни записи и връчване на Депозитарни разписки за притежаване на компенсаторни инструменти на правоимащите лица	Министерство на икономиката и енергетиката	Депозитарна разписка за издадени компенсаторни записи	"Централен депозитар" АД	чрез справка в регистър	109

Наименование на административната услуга	Администрация	Наименование на документа, който се осигурява по служебен път	Администрация, която предоставя документа	Начин на осигуряване на документа	Брой извършени услуги, при които са осигурени документи по служебен път
Подновяване на лицензи за извършване на спортна дейност на национални спортни организации	Министерство на младежта и спорта	Информация, относно подлежащите на отписване спортни организации в Централния регистър на юридическите лица с нестопанска цел за обществено полезна дейност Информация за липса на задължения.	Министерство на правосъдието, Национална спортна база ЕАД и Академика 2011	по пощата	1
Подновяване на лицензи за извършване на спортна дейност на български спортни федерации	Министерство на младежта и спорта	Информация, относно подлежащите на отписване спортни организации в Централния регистър на юридическите лица с нестопанска цел за обществено полезна дейност Информация за липса на задължения.	Министерство на правосъдието, Национална спортна база ЕАД и Академика 2011	по пощата	58
Издаване на разрешения за използване на спортни обекти за провеждане на спортни прояви	Министерство на младежта и спорта	Становища	МВР, МИП, общински администрации	по пощата	2
Издаване на удостоверение APOSTILLE на образователни и удостоверителни документи, издавани от Министерството на образованието и науката и неговите звена	Министерство на образованието и науката	Справка	Училището/звеното, издало документа, който ще се апостилира	по пощата	6 085
Изготвяне на справки по молби на граждани, свързани с идентифициране на имоти, които попадат на територията на войскови имоти	Министерство на отбраната	Скица, Данъчна оценка	Областни администрации, кметство	по пощата	2
Издаване на Код по НАТО за производители /търговци	Министерство на отбраната	Писмо с база данни	НАМСА/Агенция на НАТО	друг начин	396
Издаване на кодови номера на изделия, доставени за нуждите на Министерството на отбраната и на Българската армия	Министерство на отбраната	Писмо с база данни	НАМСА/Агенция на НАТО	друг начин	22
Издаване на свидетелства за съдимост и справки за съдимостта на лица, родени	Министерство на правосъдието	Бюлетин за съдимост	Районен съд	по пощата	3 491

Наименование на административната услуга	Администрация	Наименование на документа, който се осигурява по служебен път	Администрация, която предоставя документа	Начин на осигуряване на документа	Брой извършени услуги, при които са осигурени документи по служебен път
в чужбина или с неизвестно месторождение					
Издаване удостоверения за установяване наличието на българско гражданство	Министерство на правосъдието	Справка по регистрите за гражданското състояние относно гражданството на лицето	Общински администрации	по пощата	2 986
Одобрение на заявка за отпечатване на ценни книжа за хазартни игри	Министерство на финансите	Разрешение за организиране на хазартни игри	Държавна комисия по хазарта	по пощата	9
Съгласуване на подробни устройствени планове при промяна предназначението на имотите	Областна дирекция "Земеделие" - Варна	Извадка от КВС	ОСЗ	по пощата	10
Преработване на парцеларен план на стопански двор	Областна дирекция "Земеделие" - Варна	Регистър от КВС или от регулационен план	ОСЗ и Общинска администрация	друг начин	4
Изготвяне на скица на имот	Областна дирекция "Земеделие" - Хасково	Скица	СГКК	по пощата	7
Изготвяне на скица на имот	Областна дирекция "Земеделие" - Шумен	Скица	СГКК	друг начин	30
Издаване на разрешение за дейности по разрушаване или отстраняване на азбест и/или азбестосъдържащи материали от сгради, конструкции, предприятия, инсталации или кораби	Регионална здравна инспекция - Софийска област	Становище	РИОСВ - Софийска област	по пощата	0
Издаване на Решение по оценка на въздействието върху околната среда	Регионална инспекция по околна среда и водите - Бургас	Становище от РЗИ	РЗИ	по пощата	0
Издаване на Решение по оценка на въздействието върху околната среда	Регионална инспекция по околна среда и водите - Варна	Становище	РЗИ, БДЧР, БДДР	по пощата	9
Издаване на Решение за преценяване на необходимостта от екологична оценка на планове и програми	Регионална инспекция по околна среда и водите - Варна	становище	РЗИ, БДЧР, БЗЗР	по пощата	30
Издаване на Решение за преценяване на необходимостта от извършване на оценка на въздействието върху околната среда	Регионална инспекция по околна среда и водите - Варна	Становище	РЗИ, БДЧР, БДДР	по пощата	162
Съгласуване на строителството на нови обекти, разширението, преустройството и промяна предназначението на	Регионална инспекция по околна среда и водите - Варна	Становище	РЗИ, БДЧР, БДДР	по пощата	7

Наименование на административната услуга	Администрация	Наименование на документа, който се осигурява по служебен път	Администрация, която предоставя документа	Начин на осигуряване на документа	Брой извършени услуги, при които са осигурени документи по служебен път
съществуващите обекти в защитена територия, не попадащи в границите на защитените зони, за които не е изисква ОВОС и/или за които не е необходимо					
Издаване на Решение за преценяване на необходимостта от извършване на оценка на въздействието върху околната среда	Регионална инспекция по околна среда и водите - Велико Търново	Становище	РЗИ	друг начин	74
	Регионална инспекция по околна среда и водите - Враца	Становище	РЗИ - Враца	по пощата	51
	Регионална инспекция по околна среда и водите - Враца	Становище от Басейнова дирекция	БДУВДР - Плевен	по пощата	51
Издаване на Решение за преценяване на необходимостта от екологична оценка на планове и програми	Регионална инспекция по околна среда и водите - Враца	Становище от РЗИ	РЗИ - Враца	по пощата	3
	Регионална инспекция по околна среда и водите - Враца	Становище от Басейнова дирекция	БДУВДР - Плевен	по пощата	3
Издаване на Решение по оценка на въздействието върху околната среда	Регионална инспекция по околна среда и водите - Враца	Становище от РЗИ	РЗИ - Враца	по пощата	1
	Регионална инспекция по околна среда и водите - Враца	Становище от Басейнова дирекция	БДУВДР - Плевен	по пощата	1
	Регионална инспекция по околна среда и водите - Враца	Становище от Регионален исторически музей	РИМ - Враца	по пощата	1
	Регионална инспекция по околна среда и водите - Враца	Становище от МИЕТ	МИЕТ	по пощата	1
	Регионална инспекция по околна среда и водите - Враца	Становище от РИОСВ - Плевен	РИОСВ - Плевен	по пощата	1
Издаване на Решение за преценяване на необходимостта от извършване на оценка на въздействието върху околната среда	Регионална инспекция по околна среда и водите - Пазарджик	Становище по чл.155 , ал.1, т.23 от Закона за водите.	Басейнова Дирекция	по пощата	107
	Регионална инспекция по околна среда и водите - Пазарджик	Становище на основание чл.7, ал.3 от Наредбата за ОВОС.	Регионална здравна инспекция	по пощата	75
Издаване на Решение по оценка на въздействието върху околната среда	Регионална инспекция по околна среда и водите - Перник	Становище	БД, РЗИ, РИМ	по пощата	6
Издаване на Решение по оценка на съвместимостта на планове, програми и инвестиционни намерения	Регионална инспекция по околна среда и водите - Перник	Становище	БД	по пощата	4
Издаване на Решение за преценяване на необходимостта от	Регионална инспекция по околна среда и водите - Перник	Становище	РЗИ, БД	по пощата	51

Наименование на административната услуга	Администрация	Наименование на документа, който се осигурява по служебен път	Администрация, която предоставя документа	Начин на осигуряване на документа	Брой извършени услуги, при които са осигурени документи по служебен път
извършване на оценка на въздействието върху околната среда					
Издаване на Решение за преценяване на необходимостта от екологична оценка на планове и програми	Регионална инспекция по околна среда и водите - Перник	Становище	РЗИ	по пощата	29
Издаване на Решение по оценка на въздействието върху околната среда	Регионална инспекция по околна среда и водите - Русе	Становище	РЗИ	по пощата	5
	Регионална инспекция по околна среда и водите - Русе	Становище	ИАОС	по електронна поща	3
Издаване на Решение за преценяване на необходимостта от извършване на оценка на въздействието върху околната среда	Регионална инспекция по околна среда и водите - Русе	Становище	РЗИ	по пощата	104
	Регионална инспекция по околна среда и водите - Русе	Становище	БД	по електронна поща	7
Издаване на Решение за преценяване на необходимостта от екологична оценка на планове и програми	Регионална инспекция по околна среда и водите - Русе	Становище	РЗИ	по пощата	5
Издаване на Решение по оценка на съвместимостта на планове, програми и инвестиционни намерения	Регионална инспекция по околна среда и водите - Русе	Становище	БД	по електронна поща	58
	Регионална инспекция по околна среда и водите - Русе	Становище	Общински администрации	по пощата	10
Издаване на Решение за преценяване на необходимостта от екологична оценка на планове и програми	Регионална инспекция по околна среда и водите - Хасково	Писмо	РЗИ	по пощата	86
Издаване на становище по екологична оценка на планове и програми	Регионална инспекция по околна среда и водите - Хасково	Писмо	РЗИ	по пощата	53

Електронни услуги, предоставяни на ниво 4 „Извършване на сделки, включително разплащане и доставка“, 2013 г.

администрация	административна услуга
Национална агенция за приходите	Плащане на данъци и осигуровки по Интернет с дебитни карти
Национален осигурителен институт	Издаване на преносим документ U1 (“Периоди, които се вземат предвид за предоставянето на обезщетения за безработица”
	Издаване на документ за членовете на семейството на безработно лице, което кандидатства за преценка правото на парично обезщетение за безработица по законодателството на друга държава членка на ЕС/ЕИП или Швейцария
	Издаване на удостоверение обр. УП-7 за размер и вид на пенсия /и и добавка/и
	Издаване на удостоверение обр. УП-8 за доход от пенсия/и и добавка/и Издаване на удостоверение обр. УП-8а за промяна в пенсията/ите
	Издаване на удостоверение обр. УП-12 на законните наследници на починал пенсионер
Агенция по геодезия, картография и кадастър	Отразяване на настъпилите промени в кадастралната карта и в кадастралните регистри за сгради, които са премахнати
	Нанасяне на нови схеми на самостоятелни обекти в сгради, както и на промени в тях
	Даване идентификатор на недвижим имот и нанасянето му в кадастралния регистър на идентификаторите и промените им
	Издаване на препис-извлечение от кадастралния регистър на недвижимите имоти в писмен вид
	Презаверяване на копие от схема на самостоятелен обект в сграда, от издаването на която са изтекли 6 месеца или за издаване на втори и следващ екземпляр от схемата
	Издаване на препис-извлечение от кадастралния регистър на точките от работната геодезическа основа
	Предоставяне на координатите на точките от работната геодезическа основа с придружаващи ги схема и/или копие от реперните карнети
	Предоставяне на списък с координати на подробни точки
	Предоставяне на копие от кадастрална карта или на част от нея в графичен вид
	Предоставяне на копие от кадастрална карта (без данните за собствеността) в цифров вид върху магнитен носител за неурбанизирана територия
	Предоставяне на копие от кадастрална карта (без данните за собствеността) в цифров вид върху магнитен носител за урбанизирана територия
	Предоставяне на копие в графичен или в цифров вид от оцифрен кадастрален план (без данните за собствеността)
	Издаване на препис-извлечение от регистъра на собствеността (разписния списък) към кадастралния план
	Издаване на удостоверение по чл. 52, ал. 5 Закон за кадастъра и имотния регистър
	Издаване на удостоверение за идентичност на поземлен имот
	Издаване на друго удостоверение
	Изработване на проект за делба на поземлен имот, намиращ се в урбанизирана територия
	Изработване на проект за делба на поземлен имот, намиращ се в неурбанизирана територия
	Изработване на проект за обединяване на поземлени имоти
	Изработване на схема на самостоятелен обект в сгради
	Трасиране и означаване на граница на поземлен имот
	Заснемане на граница на поземлен имот или на сграда, необходимо за нанасяне в кадастъра или за проверка
	Предоставяне за ползване на материали и данни от държавния, геодезически, картографски и кадастрален фонд (ГЕОКАРТФОНД) както и от службите по геодезия, картография и кадастър
	Извършване на проверка с контролна компютърна програма, включително за издаване на документ за това
	Съобщаване на процедурите по чл. 35б, ал. 3 и по чл. 49а, ал. 1 и 4 ЗКИР

администрация	административна услуга
	<p>Координати на геодезически основни точки</p> <p>Координати и коти на геодезически основни точки</p> <p>Описание и кота на нивелачен репер</p> <p>Данни за гравиметрични или магнитни точки</p> <p>Данни от мареографните станции</p> <p>Схема на основната геодезическа и нивелачна мрежа в М 1:25 000</p> <p>Копие от форма 50 за изработване на карта в М 1:5000 или 1:10 000</p> <p>Едноцветни офсетови отпечатьци в М 1:5000</p> <p>Многоцветни офсетови отпечатьци в М 1:5000</p> <p>Едноцветни офсетови отпечатьци в М 1:10 000</p> <p>Многоцветни офсетови отпечатьци в М 1:10 000</p> <p>Скица от архивен план</p> <p>Копие от имотна или планиметражна ведомост или парцеларен списък</p> <p>Географски координати на точка, определени от топографска карта</p> <p>Представяне на копие за ключ за аерофотозаснемане</p> <p>Предоставяне на сканирани или контактни копия от аерофотоснимка</p> <p>Предоставяне на дешифровъчни фотосхеми в приблизителен мащаб 1:5 000 и 1:10 000</p> <p>Предоставяне на дешифровъчни фотосхеми в приблизителен мащаб 1:1 000 и 1:2 000</p> <p>Предоставяне на сканиран оригинал от ЕТК в М 1: 5 000 и 1:10 000 копия от аерофотоснимка</p> <p>Координати и коти, включително реперни данни на точки от работната геодезическа мрежа от предходни кадастрални планове и планове за прилагане на подробни устройствени планове</p> <p>Трансформиране на координати на геодезически точки от една координетна система в друга</p> <p>Вписване в регистъра на лицата, правоспособни да извършват дейности по кадастъра</p> <p>Нанасяне на настъпили промени в кадастралната карта</p> <p>Нанасяне на настъпили промени в кадастралния регистър на недвижимите имоти</p>
Министерство на регионалното развитие	<p>Издаване на предварителни разрешения за геозащитни мерки и дейности и за строителство на сгради и съоръжения в свлачищни райони</p> <p>Одобряване на идеен/технически/работен инвестиционен проект за обект с обхват повече от една област; за обект с национално значение и/или национален обект, определен със закон; и за обекти по Закона за морските пространства, вътрешните водни пътища и</p> <p>Издаване на разрешение за строеж за обект с обхват повече от една област, за обект с национално значение и/или национален обект, определен със закон и за обекти по Закона за морските пространства, вътрешните водни пътища и пристанищата на Република Б</p>
Министерство на финансите	<p>Извършване на плащания за погасяване на задължения към държавата, възникнали по реда на Закона за уреждане на необслужваните кредити, договорени до 31.12.1990 г. с държавни дългосрочни облигации, емитирани по реда на същия закон</p>
Общинска администрация - Баните	<p>Издаване на удостоверение за наследници</p> <p>Издаване на удостоверение за раждане – дубликат</p> <p>Издаване на разрешение за таксиметров превоз на пътници</p> <p>Издаване на пропуски за влизане в зоните и улиците, ограничени за движение на пътни превозни средства</p> <p>Удостоверения за идентичност на урегулиран поземлен имот</p> <p>Издаване на констативни протоколи и удостоверения за степен на завършеност на строежи</p> <p>Издаване на скици за недвижими имоти</p> <p>Издаване скица-виза за проучване и проектиране</p> <p>Издаване на удостоверения за факти и обстоятелства по териториалното и селищното устройство</p> <p>Издаване на разрешение за преместване на растителност</p>
Общинска администрация - Варна	<p>Издаване на удостоверение за постоянен адрес при вече регистриран постоянен адрес</p> <p>Издаване на удостоверение за настоящ адрес при вече регистриран настоящ адрес</p> <p>Издаване на препис от документ за платен данък върху превозни средства</p> <p>Издаване на препис от документ за платен данък върху недвижими имоти и такса за битови отпадъци</p> <p>Издаване на удостоверение за наличие или липса на задължения по Закона за местните данъци и такси</p>

администрация	административна услуга
	Издаване на удостоверение за отписване на имот от актовете книги за имотите - общинска собственост, или за възстановен общински имот
Общинска администрация - Козлодуй	Издаване на констативни протоколи и удостоверения за степен на завършеност на строежи Предоставяне на достъп до обществена информация Издаване на удостоверение за настоящ адрес при вече регистриран настоящ адрес Издаване на удостоверение за раждане – дубликат Издаване на удостоверение за семейно положение, съпруг/а и деца Категоризация на заведения за хранене и развлечение
Общинска администрация - Лом	Издаване на удостоверение за сключен граждански брак – дубликат
Общинска администрация - Оряхово	Издаване на удостоверение за постоянен адрес за първи път Издаване на удостоверение за настоящ адрес за първи път Издаване на удостоверение за сключен граждански брак – дубликат Издаване на препис-извлечение от акт за смърт – за първи път Издаване на удостоверение за семейно положение Издаване на удостоверение за идентичност на лице с различни имена Издаване на скици за недвижими имоти
Общинска администрация - Разград	Предоставяне на достъп до обществена информация Издаване на удостоверение за постоянен адрес за първи път Издаване на удостоверение за раждане – дубликат Категоризация на заведения за хранене и развлечение Категоризация на средства за подслон и места за настаняване
Общинска администрация - Свиленград	Издаване на удостоверение за постоянен адрес за първи път Издаване на удостоверение за настоящ адрес за първи път Издаване на удостоверение за раждане – дубликат Издаване на удостоверение за сключен граждански брак – дубликат Издаване на препис-извлечение от акт за смърт за втори и следващ път Издаване на удостоверение за семейно положение Издаване на удостоверение за съпруг/а и родствени връзки Издаване на разрешение за таксиметров превоз на пътници Издаване на пропуски за влизане в зоните и улиците, ограничени за движение на пътни превозни средства Издаване на удостоверение за наличие или липса на задължения по Закона за местните данъци и такси Издаване на удостоверение за наличие или липса на претенции за възстановяване на собствеността върху недвижими имоти Справки по актовете книги и издаване на заверени копия от документи относно общинска собственост Издаване на удостоверение за отписване на имот от актовете книги за имотите - общинска собственост, или за възстановен общински имот Издаване на констативни протоколи и удостоверения за степен на завършеност на строежи Издаване на скици за недвижими имоти Издаване на удостоверения за факти и обстоятелства по териториалното и селищното устройство Издаване на разрешение за специално ползване на пътя чрез изграждане на рекламно съоръжение Издаване на документ за насочване на строителни отпадъци и земни маси Издаване на разрешение за преместване на растителност
Регионална здравна инспекция - Пловдив	Издаване на заключение, че са спазени здравните изисквания в помещенията за търговия на едро с лекарствени продукти Издаване на удостоверение за регистриране на лечебните заведения за извънболнична помощ и хосписите и удостоверение за извършване на лечебна дейност в медицинските факултети и факултетите по дентална медицина на висшите медицински училища . Издаване на удостоверение за регистрация на обект за производство на бутилирани натурални минерални, изворни и трапезни води Издаване на становище за съгласуване на проекти за устройствени схеми и планове Издаване на становище за съгласуване на инвестиционен проект Издаване на становище по готовността на строежите за въвеждането им в експлоатация

администрация	административна услуга
	Издаване на международен сертификат за имунизации
	Издаване на удостоверение при промяна на обстоятелствата на лечебните заведения за извънболнична помощ, хосписите и лечебната дейност в медицинските факултети и факултетите по дентална медицина на висшите медицински училища.
	Приемане на документи за издаване на здравен сертификат за износ на продукти и стоки, имащи значение за здравето на човека и издаване на здравно заключение
	Издаване на разрешение за пренасяне на покойници извън страната
	Издаване на хигиенно заключение за получаване на разрешение за търговия на дребно с лекарствени продукти в аптека
	Издаване на удостоверение за регистрация на дрогерия
	Издаване на становище относно готовността за въвеждане в експлоатация на обект с източници на йонизиращи лъчения
	Издаване на заповед за възстановяване на дейност или експлоатация на обект с обществено предназначение, вкл. на обект с източници на йонизиращи лъчения
	Извършване на лабораторни анализи и дейности, поискани от физически и юридически лица
	Заличаване от регистъра на лечебните заведения за извънболнична помощ и хосписите
	Изготвяне на здравна оценка на седмичните учебни разписания на ученици
	Издаване на удостоверение за регистрация на лицата, практикуващи неконвенционални методи за благоприятно въздействие върху индивидуалното здраве
Регионална инспекция по околната среда и водите - Велико Търново	Предоставяне на достъп до обществена информация

СПИСЪК НА СЪКРАЩЕНИЯТА

CAF	Обща рамка за оценка (Common Assessment Framework)
DWDM	Оптични технологии, използвани за увеличаване на честотната лента над съществуващата оптична мрежа (Dense Wavelength Division Multiplexing)
EFQM	Европейски модел за организационно съвършенство
IDA	Обмен на данни между администрациите (Interchange of Data between Administrations)
IDABC	Програма на Европейската комисия – IDABC (Interoperable Delivery of European e-Government Services to Public Administrations, Businesses and Citizens)
ISO	Система стандарти за управление (International Organization for Standardization – Международна организация по стандартизация)
IT	Информационни технологии
KPI	Система от ключови показатели
VoIP	Глас чрез Интернет протокол (Voice over Internet Protocol)
АИС	Автоматизирани информационни системи
АИСКАО	Административна информационна система за комплексно административно обслужване
АМС	Администрация на Министерския съвет
АО	Административно обслужване
АС	Административни структури
АУПДВ	Актове за установяване на публични държавни вземания
БАБХ	Българска агенция по безопасност на храните
БАН	Българска академия на науките
БТК	Българска телекомуникационна компания
ВРБК	Второстепенен разпоредител с бюджетни кредити
ДА	Държавна агенция
ДВ	Държавен вестник
ДДС	Данък добавена стойност
ДК	Държавна комисия
ДМС	Допълнително материално стимулиране
ДОИ	Достъп до обществена информация
ДОПК	Данъчно-осигурителен процесуален кодекс
ЕАУ	Електронни административни услуги
ЕК	Европейска комисия
КДА	Класификатор на длъжностите в администрацията
ЕС	Европейски съюз
ЕСГРАОН	Единна система за гражданска регистрация и административно обслужване на населението
ЕСМ	Електронна съобщителна мрежа
ЗА	Закон за администрацията
ЗАНН	Закон за административните нарушения и наказания
ЗДБ	Закон за държавния бюджет

ЗДОИ	Закон за достъп до обществена информация
ЗДСл	Закон за държавния служител
ЗЕС	Закон за електронните съобщения
ЗЕУ	Закон за електронното управление
ЗНАП	Закон за Националната агенция за приходите
ЗОАРАКСД	Закон за ограничаване на административното регулиране и административния контрол върху стопанската дейност
ЗПУ	Закон за пощенските услуги
ЗПУКИ	Закон за предотвратяване и установяване на конфликт на интереси
ИА	Изпълнителна агенция
ИАЕСМИС	Изпълнителна агенция „Електронни съобщителни мрежи и информационни системи“
ИАМА	Изпълнителна агенция „Морска администрация“
ИКТ	Информационни и комуникационни технологии
ИПА	Институт по публична администрация
ИСОЕД	Единна среда за обмен на електронни документи
ИСПОДСА	Информационна система за попълване на отчетните доклади за състоянието на администрациите
ИСУН	Информационна система за управление и наблюдение на структурните инструменти на Европейския съюз в Република България
КАТ	Контрол на автомобилния транспорт
КЗ	Консултативни звена
КСО	Кодекс за социално осигуряване
КУИППД	Комисия за установяване на имущество придобито от престъпна дейност
МВнР	Министерство на външните работи
МВР	Министерство на вътрешните работи
МЗ	Министерство на здравеопазването
МЗХ	Министерство на земеделието и храните
МИЕ	Министерство на икономиката и енергетиката
МИП	Министерство на инвестиционното проектиране
МК	Министерство на културата
МО	Министерство на отбраната
МОН	Министерство на образованието и науката
МОСВ	Министерство на околната среда и водите
МП	Министерство на правосъдието
МПД	Мрежа за пренос на данни
МРР	Министерство на регионалното развитие
МС	Министерския съвет
МТИТС	Министерство на транспорта, информационните технологии и съобщенията
МТСП	Министерство на труда и социалната политика
МФ	Министерство на финансите
ММС	Министерство на младежда и спорта
НАП	Национална агенция за приходите

НМДА	Национална мрежа на държавната администрация
НПО	Неправителствена организация
НС	Народно събрание
НУРОИ СДА	Наредба за условията и реда за оценяване изпълнението на служителите в държавната администрация
Обл. А	Областни администрации
Общ. А	Общински администрации
ОВОС	Оценка на въздействие на околната среда
ОПАК	Оперативна програма „Административен капацитет“
ПЗР	Преходни и заключителни разпоредби
ПМС	Постановление на Министерския съвет
РИО	Регионален инспекторат по образование
РИОСВ	Регионална инспекция по околна среда и водите
РМС	Решение на Министерския съвет
РЗИ	Регионална здравна инспекция
САР	Съвет за административна реформа
СКС	Структурни кабелни среди
СТА	Специализирани териториални администрации
ССАО	Система за самооценка на административното обслужване
СУНАУ	Списък на унифицираните наименования на административните услуги
СПО	Служебно правоотношение
ТА	Териториална администрация
ТПО	Трудово правоотношение
УП	Устройствен правилник
ЦА	Централна администрация
ЦООП	Централен орган за обществени поръчки